

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 195. sz. 1943. augusztus 29 vasárnap

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Magyar egység és szabadság

Nagyjelentőségű manifesztáció színhelye volt Budapest keszfőváros tanácskozó terme. A főváros közigazgatási bizottsága rendkívüli ülést tartott hős halálát halt kormányzóhelyettesünk emlékeztetére temetésének évfordulóján. A Hősre való emlékezés adott komor, de felemelő alkalmat arra, hogy a mai vészterhes időben megnyilatkozzék a széleskörű és pártkereteken túlterjedő nemzeti egység óhaja és kivetítődjék a közvélemény elé valamennyi fővárosi párt nézete és felfogása a mai helyzetben.

Es valami csoda történt. — Kormányzóhelyettesünk megidézett alakjára, egyéniségére, hősi áldozatvállalására való emlékezés fáklyájánál megvilágosodott, hogy a különböző pártok vezető férfiai csaknem teljes mértékben egyet gondolnak, egy nézetet vallanak azokról az eszmékről, melyek érvényesülése kívánatos a magyar nemzet jól felfogott érdekében. A kormánypárti, a kereszténypárti, a szabadelvű, a szociáldemokrata szónok egyképen vallotta szűkségét az átfogó nagy nemzeti egységnek.

Ennek az egységnek az alapja pedig nem lehet más, mint a nemzeti és egyéni szabadság, az ország függetlensége és szuverenitásának megővése.

Idézzünk a szónokok beszédéből:

„Ez a nemzet számtalanszor bebizonyította, hogy örökre eljegyezte magát a szabadság, az emberi haladás, a keresztény kultúra eszményeivel. Hősünk nem azért hullatják vérüket, hogy szabadságukat szolgálatgal váltsák fel, minthogy ezeréves keresztény kultúrákkal ellenkezik az egyéniség jogainak zárolása.”

„Eszméik nélkül nem élhet a nemzet, mint ahogy a mi számunkra nem élet az élet, ha hiányzik belőle a szabadság eszméje.”

„Szabadság és emberi humánus és keresztény kultúra nélkül a leghatalmasabb nemzetek sem élhetnek.”

„Az egység csak akkor lehet igazi érték, és egyben méltó a megdicsőült Kormányzóhelyettes emlékéhez, ha nem üres formásgombokban, változó politikai divatok szolgái utánzatában vagy a hatalom előtti néma meghódolásban éli ki magát. Az igazi nemzeti egység áldozatot követel az ellenzékétől és kormányparttól egyaránt.”

„Mi nem tudunk más életformát vállalni, mint a szentistváni birodalom alkotmányos hagyományainak tiszteltét.”

„A nemzeti függetlenség és szuverenitás féltő megővése, a népek és nemzetek békés együttélésének biztosítása, a népképviselői koránzat, a pártokban szervezett közvélemény

Boris bolgár király tegnap délután meghalt

Fiát II. Simeon néven Bulgária cárjává kiáltották ki — Az új cár kiskorúsága idején régenstanács vezeti az ügyeket — Határozattan cáfolják, azokat a híreszteléseket, mintha Boris király betegségének külső okai lettek volna

Súlyos elhárító harcok keleten — Angol légitámadás Nürnberg ellen, hatvan bombázót lelőtt a légvédelem

Churchill Kanadában egy halásztanyán tartózkodik

Berlin és Moszkva nem lépett érintkezésbe egymással, keleten csupán a fegyverek döntenek, állapítják meg illetékes német körök

A baráti bolgár nemzetre nagy gyász szakadt: öt napi betegkedés után meghalt Boris király, életének delén, 49 éves korában.

Boris király Bulgáriának igen válságos korszakában került a trónra, az első világháború végén, közvetlen az összeomlás idején. De nemzetét kivezette a válságból és Bulgária ismét elfoglalta méltó helyét a Balkánon. Rendkívül népszerű volt a bolgár nép körében, bár politikájának ellenfelei gyilkos eszközökkel törtek rá. Az isteni gondviselés úgy akarta, hogy az ellene elkövetett két merénylet után sértetlen maradt.

A mutatkozó nyugtalanságot és a bolsevista aknamunkát Boris király erős eszközökkel nyelmta el, egy időben meg is kellett szüntetnie az alkotmányos életet, de 1938 októberében visszatért a parlamentáris politikához. Az újabb időkben uralkodása alatt Bulgária visszazapta elvesztett területeit, sőt újabbakat nyert.

Nehéz időkben vesztette el uralkodóját Bulgária és a baráti nemzet gyászában a ma-

gyar nép is résztvevő szívvel osztozik. A magyar barátság hagyományos az elhunyt király családjában. Tudvalevő, hogy edesatyja jól beszélt magyarul, főbbször tett látogatást nálunk, önmaga pedig kitartóan ápolta Magyarországgal a barátságot. Az elhunyt király, akit a bol-

gárok cárnak neveznek, utóda fia lett, az eddigi trónörökös, kiti II. Simeon néven kiáltottak Bulgária cárjává. Az új cár kiskorú, most van hetedik évében. Természetesen kiskorúsága idején régenstanács vezeti az államügyeket.

Jelentések a király utolsó napjáról

Szofia, augusztus 28. Szombaton a következő két közleményt adták ki a király egészségi állapotáról: „A király öfelsege egészségi állapota változatlanul komoly. Az orvosok mindent elkövetnek gyógyulása érdekében.”

„A király öfelsege egészségi állapota változatlan. Az orvosok továbbra is a legnagyobb gondval kezelik öfelsegét.”

Eppingen és Seitz neves német specialista megérkeztek Szofia, ahol bolgár bajtársaikkal konzultálva állapítják meg a király betegségét. A király eperohamokban szenved, amelyek szívrohamokkal vannak összekötve.

A királyi palota környékén tilos minden gépkocsi- és kocsiforgalom, hogy ne zavarják a király nyugalomát. Boris király vasárnap még

teljes egészségnek örvendett és kirándult Mussala hegyére.

A király betegségére való tekintettel összehívták a volt bolgár miniszterelnökök értekezletét, hogy állandóan tájékozathassák a király egészségi állapotáról.

Szofia, augusztus 28. (Német TI) A negyedik hivatalos közlemény, amely szombaton délelőtt Boris cár betegségéről a sajtóban megjelent, a következőképpen hangzik: „Öfelsege a cár az éjszakát nyugodtan töltötte. Hőmérséklete 38.6 fok. Érverése továbbra is gyors, de szabályos. Szívének állapotában semmi változás nem észlelhető. A tüdejében keletkezett zavarok még nem multak el. Öfelsege egészségi állapota továbbra is komoly. Dr Daskalov udvari orvos.”

Szofia, augusztus 28. (Német TI)

Délután három órakor dr Daskalov aláírásával a következő jelentést adták ki:

„Öfelsege a cár állapotában gyengült szívtevékenység miatt rosszabbodás állott be.”

A bolgár rádió délután megszakította adását és kétszer beolvasta az orvosi jelentést. Este hat óráig a rádió nem közvetített műsört.

Szofia, aug. 28. A szófiai rádió annak a hírnök a közlése után, hogy Boris cár állapota súlyosbodott, beszüntette adását. Az adásokat este újra megkezdtek. Az egész országban mély megrendülést keltett az a hír, hogy Boris cár állapota romlott. A királyné és a királyi család több tagja állandóan a beteg ágyánál tartózkodik. A szófiai külföldi diplomaták gyakran keresik fel a királyi ház miniszteriumát, hogy hírt kapjanak a király állapotáról. (MTI)

Cáfolják a király betegségének külső okairól terjesztett híreket

Szofia, augusztus 29. Illetékes helyről felhatalmazták a Bolgár Távirati Irodát, hogy a leghatározottabban cáfolja meg azokat a híreszteléseket és külföldön bizonyos lapok és hírszolgálati irodák által terjesztett híreket, amelyek úgy állítják be a dolgot, hogy a bolgár király betegségének „külső okai” vannak. Ezek a híresztelések teljességgel a képzelet világából valók és minden vonatkozásukban képtelenek.

FONTOS TUDNIVALÓK

Mosószapanyagok bevéltása augusztus hóra — — 6
Tudnivalók a sertéshizlálásról, bérhizlálásról a hízott és sovány sertések forgalmáról — — 10.
Szeptember 7-én lesz a hortobágyi hűvösár. — — 10.

TOKÉSZ FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

uralma, a polgári és lelkiismereti szabadság, a jogeszmének, a keresztény kultúrának, az emberiségnek és az emberi méltóságnak mindenekfelett való megbecsülése; ezek azok az irányadó eszmék, amelyek híven fejezik ki a magyar nép lelkiségét és amelyeket nem írhat ki belőle semmiféle mesterséges propaganda.”

„Kossuthnak és társainak küzdelme, a szabadság, egyenlőség, testvériség jelszava ma is él a magyar nemzetben. A mi számunkra nem élet az élet, ha hiányzik belőle a szabadság eszméje.”

Folytathatnánk még az idézeteket az elhangzott beszédekből. Ezeket a kijelentéseket más és más párt képviselője tette.

Helyesen állapította meg az ülés végén Homonnay budapesti főpolgármester, egykori debreceni képviselőjelölt, hogy kivételes időkben kivételes jelenség mutatkozott és nem pusztulhat el az a nemzet, melynek képviselői ilyen bölcs és ilyen egységbe forradni akarást hangoztatnak.

Vészben, viharban, gyászban mindig egymásra talált a magyar. Most is az következett be. Kormányzóhelyettesünket egyképpen gyászoljuk, a viharban keressük egymás kezét.

Nem is nehéz az egység útját megtalálni. Csak el kell osztani a mesterséges ködöt, mely elzárja a tisztánlátást, csak fel kell idézni azokat az eszméket, melyek a nemzet széles rétegeit hevítik. Ez történt a főváros-

ban!
De vajjon elégséges-e ez? Mindenesetre nagyjelentőségű, de a magyar vidéken is meg kell indulni annak az egységre törekvő folyamatnak, mely Budapesten kiteljesülőben van.

Félre azzal a gyűlölködéssel, mely betölti még sok helyütt a közéletet. Sajnos Debrecen sem vehetjük kivételnek. Itt különösképpen szükség volna arra, hogy az egység útjában álló akadályokat, melyeket a közelmúltban lefolyt áldatlan helyi harcok állítottak, eltávolítsák.

És Debrecen, a magyar függetlenség és szabadság ősi városa nem vonhatja ki magát abból az eszmearamlatból, mely a mai sorsdöntő időkben elönti az országot, a magyarok millióit.

Filov miniszterelnök bejelentette a király halálát

Szófia, augusztus 28. (MTL.) Filov miniszterelnök szombaton este 8 órakor rádióan a bolgár néphez intézett próklamációjában bejelentette, hogy Boris király szombaton délután 4 óra 22 perckor rövid betegség után visszaadta lelkét

Teremtőjének.

A másik ugyanakkor bemondott próklamáció szerint az elhunyt uralkodó fiát II. Simeon néven Bulgária cárjává kiáltották ki. Kiskorúsága idején régenstanács vezeti az ügyeket.

Kiáltvány élteti az új királyt

Szófia, augusztus 28. Német Távirati Iroda.) A III. Boris király halálával kiadott kiáltvány után a következő kiáltványt közölték a bolgár néppel:

Bolgárok! Ma, 1943 augusztus 28-án a trónörökös, Simeon Tirnovó hercege, királyi őfelsége, Bulgária személynéje és reménysége az alkotmány 34. szakasza értelmében II. Simeon néven a bolgár trónra lépett. Az alkotmány 151. szakasza alapján a régensi kérdés rendezése

ség a minisztertanács vette át Bulgária vezetését. E pillanatban valamennyi bolgárt felszólítottunk, hogy még szorosabban tömörüljön a királyi trón körül, hogy Bulgária boldog jövőjébe vetett hittel és istenben vetett bizalommal tovább haladjunk a megkezdett úton. Aláírás: A minisztertanács.

A kiáltvány végül éltette II. Simeon bolgár királyt és a bolgár népet. (MTL.)

Boris király életrajza

III. Boris király Szófiában született 1894 január 30-án, mint Ferdinánd cár fia. 1915-ben, Bulgária belépésekor a világháborúban, a bolgár hadsereg élére került. Atyjának 1918 október 3-án történt lemondásakor foglalta el a trónt. 1925 április 14-én egy rablóbanda támadást intézett gépkocsija ellen. Kísérőjét meggyilkolták, de Boris sértetlen maradt. A merényletből való szerencsés megmenekülése után újabb támadást kíséreltek meg ellene. Közvetlenül a Szveta Nedelja egyházba ünnepélyes is-

tentiszletre való bevonulása előtt bombát dobtak feléje, amelynek 150 halálos és 200 sebesült áldozata volt. Ő maga azonban sértetlen maradt. 1930 októberében vette nőül az olasz királyi pár leányát, Giovanni hercegnőt. 1931-ben saját elhatározásából egyhármadára szállította le a királyi civilistát, úgyhogy évi 80.000 pengőnyi jövedelme a legszerényebb volt Európában. Valamennyi államfőnek jövedelme között. II. Simeon cár 1937 június 16-án született.

Német hadijelentés

Súlyos elhárító harcok Keleten — Angol légi támadás Nürnberg ellen — Hatvan bombázót lőttek

A német véderő főparancsnok-sága közli:

A miusi arcvonalon, Charkov dérségében és Oreltől délnyugatra csapataink súlyos elhárító harcban pénteken is ellenálltak a túlerőben lévő szovjet gyalogos és páncélos erőknek. Az ellenségnek ismét súlyos veszteségei voltak. 161 páncélost kilőttünk. Határozott ellentámadásokkal áttört ellenséges kötelékeket elvagtunk és körülzártunk.

A légi erő a miusi arcvonalon és Oreltől délnyugatra támadta az ellenség páncélos kötelékeit, gyalogos és utánpótló oszlopait. Augusztus 26-án és 27-én vadász-cötelékeink 104 szovjet repülőgépet lőttek le.

A Vjazmatól délnyugatra folyó súlyos harcokban különösen a jamburgi 20. páncélgránátos hadosztály tüntette ki magát.

Az augusztus 27-re virradó éjszaka nehéz német harci repülőgépek hajógyülekezéseket támadtak Algír kikötőterületén és mindenféle úrméretű bombákkal eltaláltak egy hadihajót és hét szállítóhajót.

Dél-Olaszország fölött a német

vadászok és a légvédelmi tüzérség nyolc ellenséges repülőgépet lőttek le.

A Földközi-tengeren egy német tengeralattjáró elsüllyesztett egy erősen biztosított Aurora-osztályhoz tartozó brit cirkálót, egy másik tengeralattjáró pedig torpedótalálatlalt súlyosan megrongált egy cirkálót.

A Finisterra-foktól nyugatra egy ellenséges hajókötélből lángba borítottunk egy cirkálót, miközben egy romboló bombatalálat után felrobbant és elsüllyedt.

Az angol-szakamerikai repülőkötelékeknek a megszállt nyugati területek partjai ellen intézett nap-pali támadásaik alkalmával 15 ellenséges repülőgépet lelőttünk.

Erős angol bombázókötelékeknek a szombatra virradó éjszaka Nürnberg városa ellen intézett terrortámadása veszteséget okozott a lakosságban, valamint pusztításokat a lakónegyedekben, templomokban, kórházakban és kultúrtörténeti értékű épületekben. Az eddigi megállapítások szerint a légvédelmi erők a támadó bombázók közül 60-at elpusztítottak.

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás közleménye:

Motoros tujaink a calabria partok mentén az utóbbi napokban kilenc ellenséges repülőgépet lőttek le. Egy tizedik gépet egy olasz hadihajóegység pusztított el.

Az ellenséges kötelékek bombázták Sulmonát, Catanzarot és

Catania több helységét. Salernóban jelentékeny károkat okoztak. Kemény légi harcokban az olasz vadászrepülők hat. a német vadászok hét ellenséges repülőgépet lőttek le, három másik gép a légvédelmi tüzérség találatai következtében zuhant le. Aláírás: Ambrosio tábornok. (MTL.)

Súlyos veszteségek érték a Berlint támadó légierőt

Londonból jelentik: A berlin elleni támadásban az angol veszteségek súlyosak voltak és kétségtelenül súlyosak is maradnak — írja a News Chronicle azokkal a veszteségi számadatokkal kapcsolatban, amelyeket a brit légierők a birodalmi főváros elleni támadása alkalmával kö-

zöltek. A támadás beigazolta, hogy a támadó bombázók nem vihetnek magukkal újoncokat, mert mindegyik bombázó a leghevesebb légiharcokba bonyolódott. Éppen ezért — állapítja meg a lap — továbbra is el lehetünk készülve nagy veszteségekre. (MTL.)

Külpolitikai összefoglaló

A SZOVJET ÉS AZ ANGOLSZÁSZOK

közötti kapcsolat állandó témája az angol és amerikai lapoknak. Pro és kontra jelennek meg cikkek angol és amerikai lapokban más-más világításba helyezve a kérdést.

A Daily Mail, mint az angol hírszolgálati iroda jelenti, azt írja, hogy mind Amerikában, mind pedig Angliában csalódással és csodálkozással fogadták a quebecki tárgyalásokat és általános az érzés, hogy ott valami nem ment rendben. A lap sürgeti egy háromhatalmi értekezlet összehívását, amelynek az lenne a rendeltetése, hogy „a fennálló véleménykültségeket” megvizsgálja és a közösen elhatározott háborús és háború utáni politikát azután erélyesen keresztül vigye. Különösen a szovjet tenné jól, — véli az angol lap, — ha valamivel kevésbé „rejtélyes” lenne. A szovjet jelenlegi „félreállítását” bizonyos fokig érthetővé teszik rettentés háborús erőfeszítései. Ma azonban életbevágóan szükség van arra, hogy Anglia és a Szovjet-Union között mélyreható és gyors megértés alakuljon ki. Még jobb lenne, ha a megértés kiterjedne mindhárom államra, Angliára, Amerikára és a Szovjetre. Ez azonban csak akkor érhető el, ha mindhárom nyelven együttes munkálkodik.

Az Exchange Telegraph szerint teljes határozottsággal megállapítható, hogy ellenkező híresztelésekkel szemben Eden külügyminiszter nincsen útban Moszkva felé. Ezzel szemben valószínű, hogy a legközelebbi napokban Londonban nagyfontosságú megbeszélések lesznek Eden és Majszki nagykövet között, amelyekben megvitatják a háromhatalmi értekezlet kérdését is. Csak ezután az értekezlet után derül majd ki, vajjon Eden Moszkvába utazik-e, vagy pedig szélesebb alapon indulnak meg a tárgyalások a Szovjet-Unióval.

SZTALIN ÜZENETE ROOSEVELTNEK

Newyorki sajtóértesülés szerint Sztalin az elmúlt hét elején üzenetet küldött Rooseveltnek, amelyben kifejtette azokat az okokat, amelyek miatt nem vesz részt a szövetségesek külföldi értekezletén. — Sztalin azonban állítólag kilátásba helyezte a quebecki értekezleten való részvételt, ha Roosevelt ezt kifejezetten kívánja. A továbbiakban Sztalin állítólag hangoztatta, hogy Oroszország teljes erejét lekötötte az arcvonal, azért nem kívánja Japánt ellenségévé tenni.

CHURCHILL — EGY HALÁSZ TANYÁN

Államférfi még alig tartózkodott olyan hosszú ideig székelytől távol megbeszélés céljából, mint most Churchill angol miniszterelnök. Két héttel ezelőtt kelt útra Amerikába és még mindig ott tartózkodik.

Az angol hírszolgálat quebecki jelentése szerint hivatalosan közölték, hogy az angol miniszterelnök néhány napot a Lauretia hegységben tölti el egy halásztanyán. Szabadidejében is állandó távbeszélő összeköttetésben van Quebeckkel. Az angol miniszterelnök a jövő hét elején ismét találkozik Roosevelt elnökkel, ezúttal Washingtonban.

A FINN EMLÉKIRAT

Finn hivatalos közlemény ismertette azt az emlékiratot, amelyben egy különböző politikai pártokból álló küldöttség felhívta a finn

közársasági elnök figyelmét bizonyos külpolitikai kérdésekre. A rövid finn közlemény kiadása után a külföldi sajtóban nem szüntek meg a találgatások és félreértések. Ezért finn hivatalos helyen célszerűnek tartják az emlékirat szövegének közlését.

Az emlékirat aláírói mindenekelőtt kifejezik aggodalmukat is, hogy „az ország általános politikai helyzete az utóbbi időben sok tekintetben a rosszabbodás jeleit mutatta, ami nyugtalanságra vezetett”. A finn hadsereg már hosszabb ideje védelmi állásokban tartózkodik és a finn arcvonalon katonai események nincsenek. A finn nemzet többségének mégis már hosszabb idő óta azt kell látni hogy a helyzet egyre veszélyesebb és az ország jövőjét illetően sordító jellege van. Amióta az Egyesült Államok finnországi követe elhagyta az államot, a nyugtalanító események sorozata következett.

Az emlékirat aláírói kifejezik azt a véleményüket, hogy Finnország külpolitikájának legfontosabb feladata a jóviszony helyreállítása lenne az Egyesült Államokkal. Azalatt időben vannak az aláírók, hogy az állam vezetőitől egyes intézkedéseket megkövetelnek a mai idők. Feltétlenül szükségesnek látszik például, hogy a finn állam vezetői olyan intézkedéseket hozzanak, amelyek révén Finnország kikapcsolódhat a nagyhatalmak folyamatosan levő háborújából és amelyek révén az ország helyzete követelje tanácskozások útján biztosíthatja Finnország szabadságát, függetlenségét és békéjét.

Az emlékirat aláíróinak véleménye szerint haladéktalanul hozzá kellene fogni a finn célokat szolgáló lehetőségek tanulmányozásához és igénybevételehez. Végül az aláírók kifejezik azt a véleményüket, hogy a köztársasági elnök vegye figyelembe az előadott szempontokat a finn külpolitika irányításánál.

Az emlékirat aláírói közt szerepel 22 országgyűlési képviselő, több lapszerkesztő, illetve főszerkesztő, két egyetemi tanár és egy polgármester.

Ahhoz a körülményből, hogy az emlékiratból a svéd sajtó már adatokat idézett és neveket említett, Helsinkiben arra következtettek, hogy az emlékirat első megszövegezése külföldön történt. Utalnak arra is, hogy az aláírók között legelőbbin a svéd néppárt tagjai, utánuk a szociáldemokraták van-

nak legnagyobb számban képviselve. Az aláírók között szerepel egy olyan név is, amelynek viselője a moszkvai béke után a Helsinki rákényszerített finnországi szovjetbarátok társaságának vezetője volt. A „Kauppalehti” című lap káros tevékenységnek bélyegzi meg a kezdeményezést. Ezzel szemben a „Svenska Pressen” megállapítja, hogy semmi kivétlen nem történt. A lap utal arra, hogy az aláírók közt szerepel a parlament külügyi bizottságának tagja a bizottság elnökével és az elnökével az élen. Mindenesetre kétségtelenül látszik, hogy éppen azok, akiknek a legtöbbet kell tudniuk, csak hosszas megfontolás után, felelősségük teljes tudatában cselekedtek ekként.

A KELETI FRONTON

Súlyos elhárító harcok folynak a számbeli fölényben levő támadó szovjet erőkkel. Mint berlin jelentésekből kiderül, az orosz támadások súlypontja Orel vidékére esik, és itt az oroszok 20—30 kilométerre tolták előre vonalaikat.

E háború legnagyobb anyagszáma 8. hetének végén megállapítható, hogy a szovjet nyári offenzívája a legérdekesebb hadmozdulat a keleti arcvonalon. Illetékes helyről a következő részleteket közlik a Német TI katonai tudósítójával. 56 napja a szovjet tizenhátszor változtatott súlypontot részben kényszerből, részben saját elhatározásából, és egymás után kilenc harci térségben tett hatalmas erőfeszítéseket. Minden tárgyilagossá megfigyelő világosan felismerheti, hogy a szovjet hatalmas ember és anyagterheléki ellenére sem tudja a német védelmi övezetet, Taganrog és Leningrád között rohamozni. Egyes jelek már azt mutatják, hogy a már több mint 1.6 millió ember és több mint 5 ezer löveg és épolny nagyszámú repülőgép és nagyjömegű még hadianyag elvesztése már a hadosztályok gyengébb összetételére vezetett. Ebből azt a következtetést vonják le a német körökben hogy a szovjet offenzívával az elkövetkező erőfeszítések során is szembe tudnak szállni és nyitva marad az a rendkívül fontos kérdés, hogy vajon, mikor határozza el magát a német vezetés hatalmas ellentámadásra.

Legújabb jelentés a keleti harcterről

Berlin, aug. 28. (MTL.) A szovjet az elmúlt napok veszteségei és a német ellentámadásoktól megváltott erőfeszítések ellenére pénteken is nagy erőkkel támadott. A harcok gyújtópontjában most is a Charkov vidéki és orel arcvonalszakasz maradt. Izjumnál a 22-én nagy gyalog-sági erőkkel megkezdett, majd 25-én erős páncélos kötelékekkel folytatott áttörési kísérletek kudarcra után az ellenség pillanatnyilag friss tartalékok összevonásával és átcsoportosításával van elfoglalva, a miusi arcvonalon azonban péntek óta ismét

heves harcok folynak. Bár az orosz támadások az elhárítást néhez feladatok elé állították, német katonai körökben továbbra is bizakodó a hangulat. A derültetés igazolására német részről órámutatnak arra, hogy egyidő óta már csak az orosz támadó hullámok élét alkotják az ell-csapatok, ezért a támadások hamar kifulladásra kerülnek. Ami a Nürnberg ellen intézett angol légitámadást illeti, a támadásban résztvevő bombázók 25—30 százaléka elpusztult, Ennyi volt a berlini támadásnál előtt repülőgépek aránya is.

Olasz lap a döntéshez közeledő háborúról

Róma, augusztus 28. (MTL.) A háború egyre jobban közeledik döntő vitához — írja a Resto del Carlino szombati vezércikkében — és a hadműveletek egyre közelebb jutnak az európai erődhöz. Félő tehát, hogyha még nem ragadjuk meg az alkalmat, amíg lehetséges, hogy teljesen higgadtan és tisztán áttekinthető a helyzetet és lezámoljunk a nehézségekkől, akkor már, amikor a veszély a közvetlen közelünkbe ért, késő lesz. Ha Olaszország ma kilépne a háborúból, avval nem könnyítene meg a helyzetét, hanem éppen megnehezítené saját sorsát. Így ha küzd, ha szenved, ha vérzik is, de legalábbis levékony elemek háborúnak és figyelembe veszik munkáját a szövetségesek, nem pedig csak pusztá eszköz, mint akkor lenne, ha megadná magát, s akire már akkor senki sem lenne tekintettel.

Az olasz lapok a szövetségesek felé az adott szó megtartását emelik ki, de nem mulasztják el, hogy rámutassanak ennek ellenére arra, hogy Né-

metországban mit jelent az a körülmény, hogy határain kívül vívhatják meg harcát önmagá megmentéséért. Az ellenség irányában az olasz sajtó hangoztatja azt az elvet, hogyha nem teljesítendő Olaszország kötelességet szövetségesével szemben, a születendő béke alkalmával nem lehetne oda a békeszólathoz tárgyalni az ország jövőjéről.

Hogy Olaszország most harcban áll a demokráciakkal, az nem az ő, hanem ezeknek a demokráciáknak a hibája, mert el akarják rászólni ennek a születendő demokrácia államnak a becsületét, ami annál nagyobb büntetés, mert az övékéhez hasonló állam becsületét akarják legazolni, ami méltánytalanság. Ha az ellenség az európai erő ellen támadást kísérelne meg, akkor vállainia kellene a felelősséget az utókor előtt, hogy embertelenül az elhárítást végezte, az a helyzet, amelyben a legbővebb kultúra található Európában, összetartó volt az európai kultúra szülőhazáját.

Berlin nem tárgyal Moszkvával

Berlin, aug. 28. Interinf. Azokkal a főbbnyire ellenőrizhetetlen híresztelésekkel kapcsolatban, amelyek szerint Berlin és Moszkva állítólag érintkezésbe léptek, vagy esetleg érintkezésbe fognak lépni egymással.

Cáfolják a finn különbéke híreit

Róma, aug. 28. (Stefani) A római finn követséget felhatalmazták annak közlésére, hogy teljesen alaptalanok azok a különböző forrásból származó

illetékes német körökben ismét nyomtatékosan megállapítják, hogy keleten csupán a fegyverek döntenek, s a cél továbbra is a bolsevizmus végleges leverése marad. (MTI)

hírek, amelyek szerint Finnország állítólag béketalapozásokat tett finn-szovjet különbéke érdekében. (MTI)

Az USA Japán megtámadására készül

Stockholm, augusztus 28. (Német) Knox, az Egyesült Államok haditengerészeti miniszter, a csehszlovák haditengerészeti akadémia tisztjeitől, előtt kijelentette: Az Egyesült Államok haditengerészeti légi és tengeri had-

ereinek zömét továbbra is a Csendes óceánon vetjük harcba, amíg az Egyesült Államok szárazföldi csapatai part-raszálnak Japánban. A hajóhad új hadihajóinak legnagyobb részét a japánok elleni harcra vetették be. (MTI)

Sumner Welles távozik

Genf, augusztus 28. (Német) Annak a valószínűsége, hogy Sumner Wells új diplomáciai megbízást kap, megjelent. A szakadás teljes — jelentik mértékadó washingtoni körökből. Hivatalos közlemény

hiányában is valószínűnek látszik, hogy Sumner Welles elhagyja állását, ugyanis ismeretessé vált, hogy azt írta diplomata barátainak, hogy visszalépését öt nappal ezelőtti elfogadták. (MTI)

Eden nem megy Moszkvába

Bern, aug. 28. (NTI) Az Exchange Telegraph tudósítása azt állítja, hogy Eden nincs útban Moszkva felé. Inkább az tetszik fel, hogy a legközelebbi napok

ban Londonban Eden és Majski között tanácskozás lesz, amelyen megvitatják egy háromhatártú érdekeltek kérdését is. (MTI)

A tengely „nem tart Quebecet”

Berlin, aug. 28. (TP) A quebeci konferenciával kapcsolatban a Wilhelmstrasse illetékes szóvivője kijelentette, hogy nemet részről alkalmazkodni akarnak Churchill és Roosevelt beszédvilágához: ezért „katonai titoktartás okából nem beszélhetünk róla.”

ben egy „Tengely-Quebec”-kel számolni, a Wilhelmstrassén az a meggyőződéssel válaszoltak tagadól, hogy erre nincs szükség. A Németország és szövetségesei közötti viszony mindig igen szoros volt és ezt a viszonyt éppen az jellemzi, hogy állandóan kapcsolatban vannak a hozandó rendszabályokat illetően. (NST)

Egy külföldi tudósítónak arra a kérdésére, hogy vajon lehetne-e a legközelebbi jövő

Virginio Gayda életben van, — sőt perel

Chiasso, aug. 28. Néhány lap annak idején jelentette, hogy Virginio Gayda, a Giornale d'Italia volt igazgatója és a fascista kormány külpolitikai szócsövét megölték. Megbízható olasz helyről ezzel szemben az a

hír érkezett, hogy Gayda életben van. A neves fascista publicista, aki állítólag naponta ezer lírát keresett, pert indított a Giornale d'Italia igazgatósága ellen és kártérítést követelt elbocsátása miatt.

A yorki hercegek Moszkvába utazik

Istanbul, aug. 28. (TP) York hercege és a legközelebbi napokban egy delegáció élén Angliából a Szovjet-Unióba utazik

— jelenti a „Palestina Post” című lap. — A küldött egy orosz orthodox papi bizottsággal tárgyal a Szovjet-Unióban létező vallás szabadság kiterjesztéséről.

Zsindely miniszter kereskedelem feladatairól

Törvényhozási úton oldják meg a kereskedelmi képeztést

A kormánypárt kereskedelmi és ipari csoportja tegnap Laky Dezső elnöklésével értekezletet tartott, amelyen az ipar és kereskedelem körébe vágó kérdések egész sorát tárgyalták. A felszólalások után Zsindely Ferenc kereskedelmi és közlekedési miniszter szólott a kereskedelem fontosságáról. Hangsúlyozta, hogy a nemzeti alapon álló kereskedőknek legalább olyan alaposnak, szorgalmasnak és tisztességesnek kell lenniük, mint a kereskedői réteg volt, amelynek helyébe őket a kormányzat állította. Állást foglalt a miniszter egyeseknek ama szándéka ellen, hogy az áruelosztást végző fokon, tehát a kereskedelmet államosítsák.

Részletesen szólott ezután Zsindely Ferenc miniszter a kereskedelem feladatairól, amelyek az áruelosztás munkája mellett a piacok felkutatásának rendkívül fontos kérdését is meg kell oldani. Ez természetesen csak a szabadkereskedelem tevékenységével oldható meg.

A kereskedelmi érdekképvise-

tekről, a külkereskedelmi hivatal külföldi kirendeltségeinek szaporításáról, a kereskedők képzéséről szólott még a miniszter, majd bejelentette, hogy törvényhozási intézkedések előkészítése van folyamatban a kereskedelmi képzés tárgyában. A kereskedői érdekeskedő védelmére az érdekképviseletek munkáját is igénybe fogja venni.

Nagy tetszéssel fogadták Zsindely Ferenc miniszter kimerítő tájékoztatását.

RÖVID TÁVIRATOK

Bern, aug. 28. (Bud. Tud.) A szövetségesek tábori főhadiszállásának jelentése szerint ismét két francia cirkáló érkezett a Földközi tengerre és csatlakozott a szövetségesek flottájához.

Madrid, aug. 28. (Stefani) Ugy tudják, hogy Hoare, Nagybritannia madridi nagykövete a Caudilloval folytatott megbeszélése biztosított adott Spanyolország és gyarmatainak területi sértetlenségére. (MTI)

Gazdák figyelmébe! A Burgonya

átvételt hétfőn megkezdjük és a szállított mennyiségnek megfelelő pontokat a gazdák részére az illetékes nyilván tartó hatóság jóváírja.

A pontrendszer szerinti kötelezettségbe kizárólag a nekünk átadott burgonya számít. be Minden 100 kg értékesítési burgonya 33 búzapontnak felel meg.

Az átvételt a Mezőgazdasági Központ Rt. Pesti-utca 2. szám alatti telephelyén eszközöljük.

Mezőgazdasági Termény és Áruforgalmi Szövetkezet,
mint a METESZ főbizománya
Iroda: Ferenc József-út (Piac-utca) 16.
Telefon: 28-66, 23-61.

Debrecenben született meg a keleti nagy szótár és a turáni szótár tervezete

Debrecenből már sok érdekes újtás, értékes kezdeményezés, országos arányú bontakozott mozgalom gondolata röppent fel. Ebben a városban a látszólagos nyugalom, a maradványosság kerge alatt valami nagyerejű belső aktivitás forr állandóan. A lemagyarabb város szüntelenül új tervekkel, akarásokkal ajándékozza meg a magyar életet.

Önkéntlenül ezek a gondolatok ébrednek az emberben, amikor azokról a tervekről értesülünk, melyek a Nagyerdő zöld lombkoszorúja által körülölelt egyetemi épületben ki jegecsedetek olyan napokban, amikor az egész világ tehetetlenül vonaglik egy világrészeket átfogó háború polipkarjaiban. A történelem véresre s feketére festi a napokat, az események fojtóan neheznek az emberiségre. A magyar életben pedig, nemcsak hősi példák sorozata születik a harcok között, ahol a magyar katona őrt áll a várán, hanem új cselekedetek bimbóznak fel a békésebb, nyugodtabb jövő számára, tudósok elgondolásain keresztül.

A Keleti Hét kapcsán Lengyel Imre dr-nak, az Idegenforgalmi Hivatal igazgatójának segítségével jött össze a „Debreczen” munkatársa dr Bácsi Ernővel, a Keleti Társaság titkárával, Murata japán kultúrattaséval és Károlyi Istvánnal, az ismert magyar tudóssal, a turánizmus és keleti kérdések kutatójával.

Bácsi Ernő érdekesen számolt be a Keleti Társaság munkájáról, mely Simonyi-Szendy Sándor nyug. miniszterelnök és Felvinczy Takács Zoltán világhírű orientalista alelnök irányításával folyik, — a „Debreczen” munkatársának.

— Tíz éve áll fenn társaságunk és ez alatt komoly szerepet játszott hazánkban Kelet képének kialakítása terén. Hazai kiváló tudósaink és Európa legnagyobb orientalistáit hívta meg előadásokra és ez az oka annak, hogy nálunk az orientalizmus rendkívül fejlett. Érdekes részlete a társaság működésének, hogy a Keleti Társaság ajándékozta meg a japán császári házzal a szoborral, melynek felavatása alkalmával avatták bűdhistá szentté Kőrösi Csoma Sándort. Tokióban.

— Ezt a munkát nem akadályozza a háború? — érdeklődünk.

— Egyáltalán nem akadályozza, egyrészt, mert a háború

évei alatt került feldolgozásra az addigi kutatások eredménye, másrészt az éppen a háború következtében Európában rekedt távolkeletiek közül a legkiválóbb tudósokat és előadókat választhatja ki a Keleti Társaság.

Megtudjuk a Keleti Héttel kapcsolatos beszélgetés során, hogy milyen jelentős tervek születtek meg a debreceni egyetem hívós folyosóin... Károlyi István professzor beszéli:

— Az itt lefolytatott megbeszéléseim eredményeként hozzá kezdek a keleti nagy szótár és turáni szótár elkészítéséhez. — Ezekben a szótárban valamennyi keleti és turáni nép szókincsét feldolgozásra kerül. Ugyancsak megkezdjük a keleti irodalom kincseinek magyar nyelvre, a magyar irodalom értékeinek keleti nyelvekre átültetését. Nagy és régi hiányt, eddig meg nem valószínűsített kultúrprogramot szándékokunk ezzel megvalósítani.

— Ugyancsak lefordítjuk a keleti nyelvekre a „Magyarnak lenni” nagy magyarságismerető munkáját, melyet hét évvel ezelőtt az amerikai magyar második- és harmadgeneráció tagjainak írtam és amelyben sorsunk, küldetésünk, történelmi és kultúrérteink, irodalmunk, művészetünk ismertetésére kerül. De nemcsak az Irinyiek, Eötvös Lőrántok, Ányosok, Bolyaiak, hanem a még magyar ember előtt is alig ismert magyar zsenik sora. Ki tudja például napjaink magyarjai közül is azt, hogy a huszadik század egy ismeretlen magyar zsenije, Gencsy Péter már jó két évtizeddel ezelőtti kiadott művében „A jövő útján” tanulmányban lefektetett egy olyan tervet, melyben már nemcsak azok az újítások szerepelnek, mint a pontrendszer, nemzetközi valuta, világörtség, vitamínos zöld kenyér őrölt levelekből stb., hanem számos olyan dolog, melyek még az eljövendő századok mélyében rejtenek. A mai vásárlási bélyegrendszer is ő ajánlotta 20 évvel ezelőtti bevezetésre szellemi és kulturális alapjává. — Érdekes dolog, hogy a magyarság, ezt a Bolyaiék, Ányos, vagy Gencsy esetében egyaránt ki lehet mutatni — csaknem mindenre előbb tapintott rá, mint a világ többi nemzetének fiai, csaknem minden ötlet, kezdeményezés, találmány a magyarságé — és hogy a világ mégsem így ismeri el annak csak propagandának

a múltban való hiányos volta az oka... A magyarság az emberiség legtekélyesebb, legnagyobb nemzete, ez nemcsak találmányain, művészetén, népköltészetén és történelmén, hanem faji képétén, vérségi összetételén is kimutatható. A magyarság, melyről egy téves és hamis beállítás folytán évszázadokon át azt hirdették, hogy rokonságtalan nép, éppen a legtöbb rokonságot felmutató faj. Ez a nemzet úgyszólván Ázsia és Európa, Kelet és Nyugat valamennyi értékes nemzetével való keveredésen át ötvöződött a világ legcsodálatosabb népévé. Amíg Ázsia belsejéből eljutott a Kárpátok közé, addig magába szívta két világ rész valamennyi nemzetét, életképességét bizonyítja, hogy ennyi vérkeringésen át is megőrizte faji stigmáját, összes alapulajdonosságait, tiszta nemzeti arcát. Ma Magyarországról Bulgárián át a finnek, oroszországi törzsek, esztek, törökökön át japánokig és más ázsiai népekig rokonok millióival alkotunk összefüggő egészet. A turáni kard markolata Magyarország, hegye Japán... Az a nagy kultúrális munka, amit ennek az összefüggő keleti népi egésznek, a magyarsággal rokon nemzetnek egy közös kultúrába való összeforrasztása jelent, amit két évtizeddel ezelőtt életem főmunkájává tettem és amin két évtizede dolgozom, itt, a debreceni egyetemen és Nagyerdőn indult el a tökéletesedés felé a turáni szótár, keleti nagy szótár és a fordítások megbízásával... — fejezte be mondanivalóját Károlyi professzor.

Kelet misztikuma, csodálatos varázsa minden időben vonzotta és lenyűgözte a magyarságot. Talán kevesen érezték tudatosan, hogy ebben a varázsban a rokonkereső érzés nosztalgiaja, sóvárgó vágyódása születt meg. Debrecennek örök szükségese lehet, hogy a harcok zajától visszhangzó világban a Nagyerdő öln születt meg az a kultúrterv, mely a keleti kultúrával való nagy kapcsolat megteremtését és a turáni kultúrát a magyarság vezető szerepének biztosítását célozza.

Felhívás a hadisegélyezettekhez

A városi szociális ügyosztály értesíti az érdekelteket, hogy 1943 évi szeptember 1. napján csak azok jöjjenek hadisegélyért, akiknek feltétlenül fontos hogy még aznap felvegyék a hadisegélyt. Ezáltal érik el azt a hadisegélyezettek, hogy sorbanállás, ácsorgás és várakozás nélkül juthatnak hozzá hadisegélyükhöz.

Nem fontos, de érdekes

A tallér szó a rédműveletről nevezetes Joachimstaler városról vette nevét, ahol 1519-ben nyomták az első „Joachimstaler”-nek nevezett pénzermekket. Az elnevezés rövidített formájában később más, hasonló nagyságú és súlyú pénzek jelölésére is divatba jött és a dollár szóban még ma is tovább él.

„Kanibál” eredetileg korántsem valamilyen borzalmas és elvetendő, hanem éppen dicséretmértő „caribál”, azaz bátor szóval neveztek magukat; a spanyol hódítók nyelvén a szó már capibál alakot öltött és minthogy a karibok emberevők voltak, eredeti jelentése is ebben az értelemben változott meg.

A brüsszeli újság-búzcum legértékesebb darabja egy száz éves párisi újság, melyet az újságpapírra kivetett magas adó miatt lenvászonra nyomtattak és egy heves náthajárvány idején zseb-kendőnek használták.

A költő arcképe

A Déri-múzeum Oláh Gábor-szobája számára elkészült a költő arcképe. A szokásos mellképél valamivel nagyobb méretű vásznon szélesvállú, izmos férfi közeleg a szemlélő felé az ólomszürke fellegek alatt. Mögötte a Hortobágy hervadás-színi, őszi végtelenje ölelkezik az égbolt peremén. A költő a pusztai végtelenjéből jő, s a végtelenbe tart: tekintete elsiklik fölöttük, messzire néz, túl a földi léten, olyan távolokba, amelyeket nem korlátoz láthatár. Ábrázata komoly; de ajkai körül halvány mosoly bújosk, s az örökkévalóság színe előtt álló lélek feünköl és boldog nyugalomát varázsolja a nemes-vonású, szép férfiarera. Balkezeben könyv, hatalmas homlokának gyér haját a pusztai szél borzogatja.

Költő arcképét megfesteni nehéz feladat; a testi vonások s a lélek arculata mellett a művésznak a költői életművet is jellemnie kell, rajzban és színben, négy keret között. A rendelkezésre álló szűk térben minden esetvonása lényeges tényezővé válik; a háttér, a beállítás, a ruha színe és redőzete éppen olyan eszközei e cél elérésében, mint a fény és árny elosztása, a színek megválogatása s a fentiek fölírakása.

Oláh Gábor, a poeta doctus, könyvtárszobában is ábrázolhatta volna a művészes ódon föliánsokat félig eltakaró sötét függönnyel háta mögött; vagy megfesthette volna a Nagyerdő fái alatt, mindennapos magányos sétája során. Mindkét ábrázolásban sok lett volna az ember és a költő jelleméből; de a költő, az ember s a költői életmű legbenső, legigazabb lényegét egyik sem fejezte volna ki oly maradéktalanul, mint a szürke fellegek alatt hervadó Hortobágy, jelképe a magyarságnak, a korlátlan szabadságnak s a magyar életsorsnak, amelynek sötét égboltján csak a zenit körül ragyog fel a nap-sugár, s csak a láthatár szélén szakad meg rajta a fellegtakaró. A tudásra könyvtár helyett egyetlen könyv utal, mint örök útítárs; az ember egyéniségét jellemzik a keresetlen beállítás, a tömpított színek, a szórt fény levegős természetessége, amelyekhez, mint az egyszerűség hirdetőihez, megkapó ellentét gyánant csatlakozik a megfontolt, kristályosan tisztá vonalvezetés s a színezés freskószerű kivitele, amit a képnek fenséges hatást adnak: méltóvá tesszik a formák nagy művészhöz, az egész költői lényében monumentális, vgy ahhoz közeljáró Oláh Gáborhoz. Alkotója Bars László festőművész, valóban a feladathoz illő elmélyüléssel, művészi áhítattal készítette; műve remekbe sikerült hódolat a költő előtt a festő részéről. Kétségtelen, hogy az Oláh Gábor-szobának egyik legfőbb ékessége és híressége lesz.

Szondy György.

Vígyszínház mozgó

A legvidámabb, a legragyo-
góbb új magyar film:

ÁLOMKERINGŐ

Főszereplők: Sárdy, Latabár,
Zsilley Margit, Erdélyi Miel,
Csontos.

Előadások: vasárnap: fél 3, fél 5,
fél 7, fél 9 órakor.
Hétfőn: fél 5, fél 7, fél 9 órakor.

immár, hogy a magyar közoktatásügy látónoki ihlettel megálmodott szellemóriása báró Eötvös József, mint a kiegyezés utáni kor vallás- és közoktatásügyi minisztere az 1868. évi XXXVIII. törvényekkel életre hívta a hat osztályos polgári iskolát. Ez a törvény a magyar polgári társadalom időszerű nevelési igényeit kívánta kielégíteni s ha az elindulás idejét szemléljük, meg kell állapítani, hogy az új iskola típus, amelyik kizárólag a gyakorlatiasság síkján mozgott, korának igényeit tökéletesen kielégítette, s egyben magában hordta a jövő fejlődésének minden alapjait. Ha megnézzük az új iskola típusát az elindulás idején, azonnal láthatjuk, hogy hézagpótló intézménnyel találjuk magunkat szemben, mert ez iskola hatodik osztályának sikeres elvégzése után a végzettség továbbfolytathatták tanulmányaikat a gyógyszerész tanfolyamon, állatorvosi főiskolán, jegyzői tanfolyamon, a felső gazdasági szakiskolában, ami a mai gazdasági akadémiának felelt meg. A négy osztályt végzettség előtt a kistisztviselői állások egész sora állt nyitva, ahol egészen szép út nyílt meg a továbbdolgozás gazdag lehetőségével. Bizván hihette mindenki, hogy az ország megtalálta azt a iskolafajt a polgári iskolában, amely a polgári nevelést tökéletesen megoldja. És bár minden biztató jel, egy ország szinte egységes rokonszenve az iskola életképességét igazolja, csodálatosképen az eltelő háromnegyed század nem szolgálta a továbbfejlesztés természeteszerű folyamosságát úgy, ahogyan ez az iskola ezt joggal meg és kiérdemelte. Erdeműll kell felemlítenünk, hogy hazánk minden gyakorlati jellegű kereskedelmi, mezőgazdasági és ipari szakiskolája a polgári iskolából nőtt ki, mint alappól. Ezeknek a iskoláknak nem az öncélú középiskola nyújtott alapot, de négy osztály elvégzése után onnan is elmehetett a növendék valamely szakiskolába. A szakiskolák aztán amiképpen kijelöltek s igen fontos tényezőivé váltak a magyar ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági életnek, leváltak a polgári iskoláról, mint öncélú intézmények. Ilyen előzmények után a polgári iskola négy osztályos iskolává csönkoltatott vissza a húszas évek elején s ezzel megszűnt egyelőre a továbbfejlődés lehetősége.

Sokaknak lehet a fentiek alapján az a véleménye, hogy az újabb iskola típusok kialakításával a polgári iskola betöltötte hivatását s ha a különféle szakiskolák törest szenvednek is az által, hogy nem egységes nyolcosztályos középokú iskolává nőttek, mégis csak megvalósultak és betöltik szerepüket, rendeltetésüket. De mi lenne akkor, ha polgári iskolát megvalósító 1868. évi XXXVIII. törvényeikk nyomán nyolc osztályos ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági polgári iskolák létesültek volna, ugyanis az említett alaptörvény kimondja, hogy minden 5000 lelket számláló község köteles polgári iskolát fenntartani. E törvény be-

75 éve

tartása mellett minden vidék megkaphatta volna az érdekeinek legmegfelelőbb iskolatípust. Mennyi iskoláztatási költségtől szabadulhatott volna meg a sokszor igen szűkös viszonyok között élő kispolgár, mennyire felendülhetett volna az ország értelmi színvonala és mennyivel szakszerűbb irányt kaphatott volna hazánk mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi élete az ország sok-sok nyolcosztályos polgári iskolája útján.

A hetvenöt éves polgári iskolát 140.000 növendék ünnepli ez iskolai évben. Ez a hatalmas imponáló szám a legélelkebb tanúbizonysága annak, hogy ez az iskola típus a legszélesebb körű szimpátiával találkozik országos vonatkozásokban is.

Kalandos művészetet érdekes fejezetei egy 30 éve elmaradt debreceni szerződésről a szibériai hadifogoly színházon, megszállás alatti erdélyi színészkedésen, a félvilág bebarangolásán at a Csokonai színház főrendezőségéig

Hosszú út volt az, melyen keresztül Deésy Jenő, a Csokonai-színház új főrendezője, színész pályafutása során eljutott Debrecenbe... Éppen 30 esztendővel ezelőtt, 1913-ban, Zilahy Gyula szingazgatósága idején volt szó először debreceni szerződéséről...

A nagy Zsülnök tetszett Deésy Jenő finom, elmélyült művészetét, mindenképpen meg akarta nyerni a Csokonai-színház tagjait a fiatal színészt. A nagyteljesítményű Deésy Jenő érezte, hogy itt nem mindennapi képességekre talált.

Deésy Jenő eljött Debrecenbe, Zilahy Gyula elvitte örömeiben mulatni... Nagyon itak, olyant, hogy Deésy Jenő csak 48 óra múlva ehredt fel. Pedig, mikor a kora délelőtti órákba hajló lompolás után elváltak a direktor és új színész, elöltje, Zilahy Gyula utána kiáltott:

— Aztán te gyerek, délután el ne felejtöd bejönni hozzám a szerződést aláírni.

Deésy Jenő bizony elfelejtette az egész világot színházzal, direktorral, mindennel együtt. Szállodai szobájába valahogyan — maga sem emlékezett rá — eljutott, aztán úgy zuhant az álmomba, mint mély szakadékba. Mikor két nap múlva felébredt és meztelenül megjelent Zilahy Gyulánál, az ki-jelentette:

— Most már szó sem lehet a szerződéséről... mindent elkövettem, hogy hozzám kerülj, de ezek után kizárt dolog. Aki nem bírja az italt, az nem lehet az én tagom...

Azóta Deésy Jenő végigküzdötte a világháborút, volt öt és fél évig szibériai hadifogoly, átélte a trianoni nyomorúságot, román megszállás alatt színész volt Erdélyben, revütársulatával bejárta a félvilágot és 30 esztendő múlva Belezna Unger István direktornál aláírta a szerződést, melynek alapján mint főrendező vonul be a Csokonai-színházba...

Közben három évtized telt el, két világháború véres történelmének sorskeréke dűbörgött el az emberiség felett, Deésy Jenő pedig eljutott életstációjának — az

Nem volt hát hiábavaló báró Eötvös József alkotó nagyságának újító munkája, bár megállapítható, hogy századok távlatába méretezett elgondolása egyelőre nem találta meg az utat a zavartalan kibontakozás tekintetében, de ez nem jelenti azt, hogy az eljövendő idő nem fogja igazolni teremtető zsenijének nagyvonalúságát. A 75 éves fennállását ünneplő polgári iskolával mi is valljuk, hogy erre az iskolára még nagy feladatok várnak és hisszük, hogy báró Eötvös József elgondolása a jövőben találja meg az érvényesülés igazi útját nemcsak mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi vonatkozásokban, hanem a politikai érettség és iskolázottság vonalán is a széles rétegeknek nyújtott praktikus, gyakorlati értékű magasabbrendű ismeretek elsajátítása által.

örök szépség fanatikus szolgálatában — a debreceni színházhoz.

— Most Kolozsvárról jöttem, ahol az utolsó kilenc évben rendező, színész és 1941 óta a Stádium tanára voltam — mondja szerényen ez a halk, finom megjelenésű, nagyon intelligens, de ugyanakkora nagyon öntudatos művész.

— Pályámat 1911-ben kezdtem a Király Színháznál, Budapestben. Majd a Magyar Színház, Új Szinpad, Székesfehérvár. Szatmár jöttek, Háború, hadifogság, Szibéria... Elmondjuk Deésy Jenőnek, hogy néhány éve vitéz Bánky Róbert adatai alapján megirtuk az első világháború magyar hadifogoly színházainak és szupadi irodalmának történetét a „Debreczen” hasábjain. Érdekes adatokkal egészíti ki...

— Szibériában én szerveztem meg a hadifogoly színházakat. Irodalmi ügynékségem volt olyan alapon, hogy egyszerűen memóriából leirtam a darabok szövegét, lekotattam a különböző fogolylágerrebe alakult hadifogoly színházakhoz. Másrészt felhasználunk a hadifogságban írók java alkotásait is. Emlékeztetőül írtam le az Ember tragédiáját, a Salomet, Firenzei tragédiát, Gül Babát. Én Tomszokban voltam hadifogoly, ősem, aki szintén a szinpad, a magyar színeremes volt — ez valami atavisztikus vonás nálunk — pedig Omszokban, ott folytatta a szervezést. Emlékszem rá. Leírtát egy leányos arcú kadett, Fülöp Imre alakította. Ma hétgyermekes családapa.

— Később a „János vitéz”, a „Szátrajk a golya”, a „Sybill”, „A postásfiú és hűga” is előadásra került. Hasonlóan emlékeztetőül leírva. Az előadások jótékony célt szolgáltak, hadifogoly rokkantak és betegek támogatását. Eleinte főleg hadifogolyokból állt a közönségünk, később azonban az orosz lakosság, tiszték, stb. úgy megkedvelték ezeket az előadásokat, hogy szinte kizsírították eredeti közönségünket. A) és B) bérletes előadásokat tartottunk, tiszték részére

az első két sor volt fenntartva, a zenekari ülésék. Ide később beült állandóan az orosz parancsnokság Darabjaink annyira tetszetek hogy meg akarták venni tőlünk azt mondták, fordítsam le oroszra és adjam el. Csak nehezen értették meg, hogy ehhez nincs jogom...

— 1918 közepén kiütéses tifusz támadt Tomszokban, akkor az oroszok elvették addigi színházhelyiségünket járványkórháznak...

— Mikor hazakerültem, egyszerre a trianoni életbe zuhantam bele... Jött az erdélyi kisebbségi színészsors minden felemelő nagy szerűségével és keserves helyzetével együtt. Mint erdélyi magyar színész, együtt játszottam Zilahy Pálival, „majdnem” direktoromnak, a nagy Zsülnök fiával, Fekete Mihály társulatánál. A direktor mindenképpen klasszikus színészt akart faragni Pálból eleinte. A szegszál tünak viszont ezekben a szerepekben csak külső sikere volt. Aztán egyszer a „Három a tánc” című operettben beugrott egy mulatságos szerepbe, tomboló sikere lett. Kedves, aranyos humora be ragyogta alakítását és ezekben a szerepekben tűnt ki, milyen tehetséges színész Pali...

— 1927-ben kellemetlenségen támadt a román hatóságokkal. A „János vitéz”-ben parodisztikus színekkel alakítottam a francia bírályt és perbefogtam, hogy az akkor még élő Ferdinánd román uralkodót parodizáltam... Külföldre kerültem. Bebarangoltam egész Európát. Egy revütársulat élén Törökországban, Görögországban később Szíriában, Egyiptomban, Cyprus szigetén, Franciaországban, Olaszországban játszottunk nagy sikerrel. Volt egy úgynevezett „Rakéta-revü”-nek. Ez saját művem volt, érdekes technikai eszközökkel, kisülésekkel az elsőtedő szinpadon a rakéta kiröppen és különböző országokban száll le, ahol annak a népek jellemzően, stílusos számokat adtak elő. Ennek a számnak hatalmas sikere volt. Spanyolországban, Görögországban nem akartak elengedni bennünket. Abessziniába akartak később leszerződtenni a népus koronázási ünnepére. Akkor azonban már elfogott a honvágy, átadtam ezt a vállalkozást másnak, aki hatalmas keresettel jött meg fél év múlva Abessziniából...

— Most pedig egy színes, kalandos művészpálya újabb forduló pontján eljutottam Debrecenbe — fejezte be nyilatkozatát Deésy Jenő főrendező. — Abból a 30 év előtti fiúból, akit a nagy Zsülnök szerződéssel kínált meg, csak az maradt meg, hogy ma is változatlanul rossz ívó vagyok... És még valami: a hitem a művészetben, a szavak szépségében, a szinpad tündérvilágában, minden megszálló nagyszerűségében. Ezzel a hittel lépek a debreceni közönség elé, először a „Mosolyország” nagybácsi szerepében (ezt a darabot rendezem is), majd a „Zenebókok” című Zilahy-darabban.

Úgy érezzük, nem véletlen az, hogy 30 év után Deésy Jenő életútja, művészi pályája visszakanyarodott Debrecenhez. Ami akkor nem sikerült, azt most egy élet gazdag művészi tapasztalatai után hozta el a debreceni közönségnek és akinek lelke a jeges szibériai pusztákról, a lélekszűkítő önmérsztésekből is csapatúzk lelkességgel, a művészet lobogó hitével, oltihatalan szerelmével került vissza, ezzel a lánggal át fogja forrasztani a debreceni közönséget, mely nagyon meg tudja becsülni az igazi művészt...

Deésy Jenő pedig ezek közé tartozik.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

az első két sor volt fenntartva, a zenekari ülésék. Ide később beült állandóan az orosz parancsnokság Darabjaink annyira tetszetek hogy meg akarták venni tőlünk azt mondták, fordítsam le oroszra és adjam el. Csak nehezen értették meg, hogy ehhez nincs jogom...

— 1918 közepén kiütéses tifusz támadt Tomszokban, akkor az oroszok elvették addigi színházhelyiségünket járványkórháznak...

— Mikor hazakerültem, egyszerre a trianoni életbe zuhantam bele... Jött az erdélyi kisebbségi színészsors minden felemelő nagy szerűségével és keserves helyzetével együtt. Mint erdélyi magyar színész, együtt játszottam Zilahy Pálival, „majdnem” direktoromnak, a nagy Zsülnök fiával, Fekete Mihály társulatánál. A direktor mindenképpen klasszikus színészt akart faragni Pálból eleinte. A szegszál tünak viszont ezekben a szerepekben csak külső sikere volt. Aztán egyszer a „Három a tánc” című operettben beugrott egy mulatságos szerepbe, tomboló sikere lett. Kedves, aranyos humora be ragyogta alakítását és ezekben a szerepekben tűnt ki, milyen tehetséges színész Pali...

— 1927-ben kellemetlenségen támadt a román hatóságokkal. A „János vitéz”-ben parodisztikus színekkel alakítottam a francia bírályt és perbefogtam, hogy az akkor még élő Ferdinánd román uralkodót parodizáltam... Külföldre kerültem. Bebarangoltam egész Európát. Egy revütársulat élén Törökországban, Görögországban később Szíriában, Egyiptomban, Cyprus szigetén, Franciaországban, Olaszországban játszottunk nagy sikerrel. Volt egy úgynevezett „Rakéta-revü”-nek. Ez saját művem volt, érdekes technikai eszközökkel, kisülésekkel az elsőtedő szinpadon a rakéta kiröppen és különböző országokban száll le, ahol annak a népek jellemzően, stílusos számokat adtak elő. Ennek a számnak hatalmas sikere volt. Spanyolországban, Görögországban nem akartak elengedni bennünket. Abessziniába akartak később leszerződtenni a népus koronázási ünnepére. Akkor azonban már elfogott a honvágy, átadtam ezt a vállalkozást másnak, aki hatalmas keresettel jött meg fél év múlva Abessziniából...

— Most pedig egy színes, kalandos művészpálya újabb forduló pontján eljutottam Debrecenbe — fejezte be nyilatkozatát Deésy Jenő főrendező. — Abból a 30 év előtti fiúból, akit a nagy Zsülnök szerződéssel kínált meg, csak az maradt meg, hogy ma is változatlanul rossz ívó vagyok... És még valami: a hitem a művészetben, a szavak szépségében, a szinpad tündérvilágában, minden megszálló nagyszerűségében. Ezzel a hittel lépek a debreceni közönség elé, először a „Mosolyország” nagybácsi szerepében (ezt a darabot rendezem is), majd a „Zenebókok” című Zilahy-darabban.

Úgy érezzük, nem véletlen az, hogy 30 év után Deésy Jenő életútja, művészi pályája visszakanyarodott Debrecenhez. Ami akkor nem sikerült, azt most egy élet gazdag művészi tapasztalatai után hozta el a debreceni közönségnek és akinek lelke a jeges szibériai pusztákról, a lélekszűkítő önmérsztésekből is csapatúzk lelkességgel, a művészet lobogó hitével, oltihatalan szerelmével került vissza, ezzel a lánggal át fogja forrasztani a debreceni közönséget, mely nagyon meg tudja becsülni az igazi művészt...

Deésy Jenő pedig ezek közé tartozik.

Hungária Filmszínház

VASÁRNAP ÉS HÉTFŐN!

Anyámasszony katonája

Főszereplők: Szilassy László,
Pelsőczy Irén, Vaszary Piri,
Mály Gerő és Bilicsi Tivadar.

Előadások: vasárnap: fél 3, fél 5,
fél 7, fél 9, hétfőn fél 5, fél 7, fél 9

Apolló Filmszínház

Holnap, hétfőn utoljára:

Muráti Lili és Ilosvay Katalin drámai alakításuk.

„Kölcsönadott élet”

Előadások ma: fél 8, fél 5,
fél 7, fél 9 órakor.

Meteor Mozgó műsora

Vasárnap: délelőtt 11, délután
fél 3, fél 5, fél 7, fél 9 órakor;
hétfőn: fél 5, fél 7, fél 9 órakor
utoljára!

Legény a gáton

A legmulatságosabb magyar
vígjáték!

Megismétlődő emberi sorsok háborús regénye...

Egy család két nemzedéke úgy született, hogy édesapjuk még születésük előtt hősi halált halt

Elkoptatott frázis, üres közhely ma már az a megállapítás, hogy az élet a legnagyobb regényíró. Azonban mint csaknem minden frázisnál, emögött is van egy adag igazság. Az élet a maga szövevényes fordulatával, elképesztő helyzeteivel, különös romantikájával néha érdekesebb, hiheletlenebb történeteket dob a mindennapok felszínére, mint amilyeneket a legvakmerőbb fantáziájú regényíró is ki tudna találni.

Ilyen történet az, amelyről az alábbiakban beszámolunk. Az eset egyik hőse egy kis háromnapos gyermek... parányi fiúcska, súlya három és fél kiló, szemével ártatlan tisztasággal tekint az ismeretlen életbe és még minden lehet belőle: hős, feltaláló, sőt talán egyszerű, megelégedett ember is... A másik egy halványarcú fiatalasszony, aki néhány hónapja vesztette el férjét, annak vonását keresi a mellette pihenő csöpp arcán, a gyermekén, aki már árván született meg, vigasztalásul édesanyjának. És a kis egyszerű asszony, Zabos Péterné Ebes 36. szám alatti lakos meghatva érzi, hogy simogatja végig mindenki tekintete, az orvosoké, a testvéreké, a látogatóké.

Mert már mindenki, aki ebben a térben megfordult, ismeri azt a történetet, mely Zabos Péternéhez és kis újszülöttjéhez fűződik.

1914-ben, mikor az első világháború tüze fellobbant, a debreceni pályaudvarról felvirágozott katonavonaton indult el a haza védelmére Zabos Péter, a Szülő Otthonban békésen szendegő háromnapos gyermek napajja... Ment nótaszóval, mint a többi magyar, akiknek fegyvere nyomán legendák virágoztak Sabácnál, Limanovánál és a többi vérvirágos csataterén.

Néhány hét múlva felkerült az első medália Zabos Péter mellére. Aztán új kitérítések jöttek a magyar katonavirtus nyomán. Közben rózsaszínű tábori lapok szálltak haza az itthon maradt asszonyhoz és szállt vissza levél szárnyán az örömhír, hogy mire Zabos Péter megjön a szabadságra, akkorra hazaérkezik a kisfiú is, akinek apja után, hogy is hívhatnának másként, mint Péter...

Akkor már 1915-öt írtak és egyszerre csak elmaradtak a levelek. Helyettük hosszú várakozás után hivatalos értesítés jött, hogy Zabos Péter odaadta életét hazájáért, magyar szívével, magyar hőshöz méltóan... Behunyta szemét örökre, mielőtt megláthatta volna kicsi fiát.

Már az apa teste Galicia földjén, katonasírban porladt, amikor megszületett a gyermek. — Péternék keresztelték, úgy ahogy az anya még életében megígérte az apának.

Aztán felnőtt a kisfiú. Az évek szálltak, mint vándormadarak és szép férfi lett Zabos

Péternél. A magyar élet örök folytatását jelentette az, hogy megtalálta a felszedett legény az apa kezéből kihullott kaszát, kapát, gondot, kötelességet, sorsváltást. Aztán egy csillagvirágos nyári estén, amikor valahogyan nagyon édes ize volt az életnek, virágok lelke áradt szét a kertben, kéréses kézzel megfogta a kezét egy lánynak és azon az estén odaigért neki életét.

Igy volt... Ezeket mondotta el a maga egyszerű, természetes szavaival Zabos Péterné, a kis sáppadt asszony, a DMKE Szülő Otthonának ágyán felkényköelve... Aztán csendesen beszélt tovább a most már kettőjük történetévé változott sorsregényét...

Nemsokára megszületett a kislányunk. A házasságunk második esztendejében. Most lennénk öt éves házások. Aztán az elmúlt év végén, a télen behívták az uramat. A keleti frontra került. Néhány levél érkezett tőle, majd egyszerre csak nem kaptunk tovább egy sor sem Várunk, hiszen akkor várt velünk száz és száz ember. Később megkaptam az értesítést, hogy január 19-én elesett a keleti fronton... Ott halt meg, azon a haretéren, ahol 28 évvel azelőtt az édesapja... És én is akkor már, mikor kiment, más állapotban voltam, akárcsak valamikor anyánk...

Igy ismétlődött meg szinte hihetetlenül hangzó egyformasággal apa és fiú sorsa egy emberöltőn belül. Mindkettőjükét elragadta a háború vad forgószela, mindegyik ment büszkén, magyar szívével, sorsváltással a kötelességteljesítés mezejére, a kietlen orosz pusztákron mindegyik egy gyermekarcról álmodott, aki jön az idők végtelenségéből, örök folytatásul, átvenni minden terhet, örökséget, elhullajtott reményt, lehervadt álmat, elsikkadt elkallódott tervet. Talán a hideg orosz éjszakában 8 év távlatán át ugyanúgy ezzel a gondolattal melengette lelkét apa és fiú, akik a végezt kiszámíthatatlansága folytán soha nem láthaták egymást, de sorsuk hajszálra egy volt és már meg volt írva akkor, hogy ifj. Zabos Péter ugyanúgy ne láthassa meg gyermekét, mint ahogy őt nem láthatja édesapja...

— Nagyon sokat sírtam — mondja a kis asszony. — Aztán eljött az időm... bejöttem ide a Szülő Otthonba és megszületett az én kis fiam... Nem mondom, néha elfog valami szomorúság, amikor az itt fekvő asszonytársaimhoz bejön az uruk, karjába veszi a csöppséget és én érzem, hogy az enyémet nincs, aki így karjára fogja. De úgy fogom nevelni majd, hogy nagyon szeresse az apját, akif nem látott soha és nagyon büszke legyen rá, velem együtt — monja zokogva Zabos Péterné...

A testvér odajön az ágyhoz, ahol beszélgetünk és megsimogatja az asszony arcát:

— Csak nyugodjon meg kicsi asszony — mondja. A maga fia nem fogja érezni, hogy nincsen apja. Kif szeretnek itt annyira, mint magukat?

— Az igaz — sír fel boldogan az asszony. Érzem, hogy szeretnek bennünket... És nem tudom, hogy vagyok vele, mindenkinek a szeretetében, vigasztalásában az uramat érzem, mintha csak ő gondoskodna rólam még a másik világról is.

A kisfiú vet véget a beszélge-

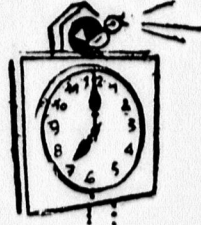
tésnek... Felsír, enni kér... Kis parányi, tehetetlen embervirág, fehérszirom testével, csöppnyi piros szájjal. Mint meleg ölelés borul a lelkekre a szeretet, hogy ránéznek, legifjabb Zabos Péterre, aki ebben a percben az újakezdés a megölhetetlen, elpusztíthatatlan magyar élet szimbólumává nő édesanyja keblén... Bölesője kis fehér bárka az élet zúgó, szennyes áradatában és ebben a bárkában ott ring a jövő...

„Minden gyermekben a betlehemi örök gyermek tér vissza és a megváltást hozza, ha csak egy családnak is” — írja valahol egyik írónk... Soha nem éreztem annyira igaznak ezt a mondatot, mint a kis háromna-

pos Zabos Péter bölesőjénél és ennek a születésnek különös, tragikus, sorsszerűségénél

Zabos Péterné kicsi fiával most még ott fekszik a Szülő Otthon közös termében. Árad, ragyog feléje a szeretet örök forrása. De néhány nap múlva újra kimegy az életbe, karján azzal a csöppséggel, aki soha nem fogja ismerni apját.

Nagyon bízunk a mi társadalmunkban, mely annyszor kimutatta szívét, hogy elkíséri Zabos Péternét és kisfiát szeretetével, nem engedi el ennek a gyerekeknek a kezét és nem hagyja, hogy egypercig is árvának érezze magát.

Reggel

a legelső kalodonta

Halálra gázolt a vonat a Vámspércsüti sorompónál egy hajdúböszörményi vízvezetékszerelőt

Halálos vasuti gázolás történt az elmúlt éjszaka a vámspércsüti sorompó közelében. Debrecen és Apatája között. A keső éjszakai órákban egy mozdony haladt a debreceni nagyalomás felé és a városi faraktórtól néhány száz méternyire, eddig meg nem állapított módon elütötte ifj. Kiss András 21 éves vízvezetékszerelőt, hajdúböszörményi. Kölesey utca 27. szám alatt lakost, akinek mindkét lábát leszelték a kerekek és a fején is súlyos sérülést okoztak. A fiatalember eszméletlenül maradt a helyszínen, a mozdony vezetője sem vette észre a gázolást és a vonat tovább rohozott.

Nemsokára egy katonája és egy asszony haladt el a sinék mentén és azok vették észre az ott fekvő vérbeágyzott, összeroncsolt testű férfit. Nyomban szólottak a pályőrnek, aki telefonon értesítette a mentőket. Ifj. Kiss András kiszállították a sebészeti klinikára, ahol azonnal műtétet hajtottak végre rajta. Egyik lábát térdén felül, másikat térd-

alul amputálták. Fejsérülését is bekötötték. A gondos kezelés azonban hiábavalónak bizonyult, mert a szerencsétlen fiatalember hajnali négy órakor anélkül, hogy eszméletre tért volna, meghalt.

A halálosvégi baleset ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot. A helyszínen a sinék és a föld tele volt vérrrel, a nyomokból azonban nem lehetett megállapítani, hogy véletlen szerencsétlenség történt-e, vagy öngyilkosság. Ebben az irányban még folyik a nyomozás, értesítették a hajdúböszörményi rendőrséget is, hogy hallgassák ki Kiss András hozzátartozóit. Kihallgatják a mozdony személyzetét is.

A debreceni rendőrség felhívta azt a katonát és asszonyt, akik a halálos gázolásról értesítették a pályőröt, hogy tanukihallgatásuk végett jelentkezzenek a rendőrségen II. emelet 87-es számú szobában. Császár Péter detektívfelügyelőnél.

Sas Margit „tanítónéni” a Debrecenben nyaraló szórványgyermeknek eszményképe

Egy-kettőre meghódította a Nagyerdőn nyaraló erdőbeli és kárpátaljai gyermekek szívét. Olyan kedvesen mosolygott rájuk, olyan szeretettel beszélt velük, hogy a bizalom már az első napon feléje fordult. Nem volt olyan kérdés, amit meg nem hallgalt volna és nem volt olyan nézeteltérés vagy veszekedés, hogy az igazságszolgáltatással mind a két fél meg ne elégedett volna.

Most is egész gyermekgyűrű veszi körül. A kicsik összevissza csacsognak: — Játszunk valamit tanítónéni! — Inkább daloljuk el az „Erdő, erdő...” — Tessék megnézni, ugye szépen írtam az édesanyámnak?... — És Sas Margit mindenre válaszol. Türelem soha nem fogy el és a hangja soha nem válik fénytelennek, komorrá. A sok kis zsarnoktól, akik tudják, hogy övük az elsőség, alig jutunk hozzá.

— Mi az oka nagy népszerűségének? — kezdjük a vallást. — Igazán nem tehetek róla — válaszol szerényen. Végtelemül szeretem a gyermekeket és nekem a legnagyobb öröm, ha velük foglalkozhatok. Kicsi korom óta tanítónéni készültem s addig, míg állandó iskolám nincs, legalább a nyarakat akarom teljesen a gyerekek között töltönni.

— Tavaly Apanagyfaluban, Szolnok-Doboka megyében nyaraltattam gyermekeket másfél hónapra keresztül. Ott sok értékes tapasztalatot gyűjtöttem, ami most is felhasználhatok. Pedagógiai módszerei iránt érdeklődünk mert ahol ilyen kiváló az eredmény, ott biztosan lennie kell ügyes fogásoknak is. — Az iskolában annakidején megtanultuk a nevelést, tanítást, módszertant De magával ezzel nem sokat értünk. Azt tanostattam, hogy ha ia-

zán szeretettel közeledünk a gyermekekhez, ez a szeretet százszor többet ér minden ügyes fogásnál és gondosan felépített rendszernél. A szeretet mindig megmutatja a velük való helyes bánásmódot. Megmutatja, mikor kell szigorúnak és mikor elnézőnek lennünk s melyik gyermekkel hogyan bánjunk. Mert ahány gyermek, annyiféle és helytelen utat követne, aki mindegyikkel szemben egyforma elvek szerint járna el.

— Nem fárasztja az egésznapos munka? — Amit örömmel csinál az ember, abba soha nem fárad bele. Van, akinek az olvasás, az öltözködés, vagy az utazás a szenvedélye. Nekem a gyerekekkel való foglalkozás.

A sok kisfiú és kislány azonban már megszokta a beszélgetést. „Küldöttésk” jön Sas Margitért. A szállodosi kislányok, akik illedelmesen kérik a „tanítónéni”, legyen szíves, vigye ki őket az erdőbe.

— Mi az gyerekek hát ti már tudtok magyarul beszélni? — kérdezzük, hiszen egy hónappal ezelőtt még mindnyájan ruszinnul suttogtak egymással. A tizenkét szállodosi gyermek között csak a kis Krisztina értette a magyar szót. Ő volt a többi tolmácsa.

— Tudunk bizony, hát magyar lányok vagyunk mi! — büszkélkedik Deák Anna s kerék barna arca, no meg a neve után ki is kételkednek ebben.

— Meséljétek el, hogyan tanultatok meg magyarul! — Előbb nótáztunk — mosolyog Ignáth Mária. — Csak daloltunk, de nem értettük, mit. De tanítónéni Krisztinát megkérte, mondja el nekünk, mi van a nótában. Így már még jobban szeretjük dalolni.

— Azt is minden délelben megkérdezte tőlünk tanítónéni, hogy mit eszünk, hogy hívják az éte-

leket. Nem is volt nehéz megtanulni.

— En a legjobban a szép szótárokat szeretem énekelni. — mondja az egyik református kislány. Most már imádkozni is tudok magyarul.

— Akkor értettem meg legelőbb, mit mond tanítónéni, mikor kérte, hogy vessem le a kabátomat — meséli Berecz Anna — Pedig nem is mutatta ám!

— Már meg tulságosan is sokat beszéltek, „lyányok”. — jegyzi meg lelkisínylően az egyik fiú. Nemhogy indulnánk meg!

— Nem te vagy a tanító, mi parancsolgatsz? — pattog egy nyelves kis száldobosi. (Nagy szerű, már magyarul is tudna veszekedni!)

De rögtön megjuhászodnak amint Sas Margit sorbaállítja őket. Most már csak az örömtől ugrálnak, hogy mindjárt kint lesznek a fenyőerdőben, ahol olyan jószagú a fa.

S az úton teli tüdővel fújja: „Horthy Miklós katonája vagyok, vitéz katonája... Az élen Sas Margit halad, vezényli a nótát, vezeti a kis lelkes csapatot.

Ime: halott Debrecen és egy melegszerű, igazi tanítónéni városa. A távoli vidékek gyermekei vendégnek jöttek, de otthon találtak, ahol mindnyájan testvérei lettek egymásnak. S ez a vérbeli magyar otthon megadta nekik gyermekkoruk egyik legboldogabb, legfeledhetetlenebb, legeredményesebb nyaralását.

Két citromért egyhónapi fogház

Horog Gáborné debreceni, Hegyi Mihályné utca 16. szám alatti lakos lopással vádolva áll a debreceni törvényszék előtt. A vádlott, aki már tíz alkalommal volt büntetve, Kontsek Géza üzletéből két citromot akart elloponi Tettenérték és most Trásy András egyesbíró tárgyalta a debreceni törvényszéken az ügyet. A bizonyítási eljárás lefolytatása után egyhónapi fogházra ítélték Horognét.

INGATLANOK ELADÁSÁT, VÉTELÉT gyorsan és pontosan teljesíti BORSAY ALADÁR
nyug. j. b. irodai igazgató, engedélyezett ingatlanközvetítő
DEBRECEN, VARGA UTCA 40.
Telefon: 38-25.
Érdeklődőknek minden kötelesség nélkül díjtalanul nyújt felvilágosítást.

Vendéglősök korcsmárosok szükségleteiket legolcsóbban
Pótor László
bornagykereskedőnél szereshetik be
Hatvan-u. 35. Tel. 32-71.

Hajdanában-danában...

Két császár meg egy ló

Egész Európa felfigyelt, amikor negyvenhét év előtt Magyarország megünneplelte a szentistváni birodalomnak ezeréves fennállását, a felejthetetlen milléniumot. Akik látták, akik résztvettek ünnepeiben, azt halál órájukig elfeledni nem fogják. Ferenc József uralkodásának fénykora volt akkor, a magyar kormány is olyan férfiakból állott, akik nem is annyira politikusok, mint inkább államférfiak voltak. Csak néhány névre emlékezünk: Szilágyi Dezső, Baross Gábor, Werkerle Sándor, Bánffy Dezső báró, Wlassics Gyula, Fejérváry Géza báró és a parlamentben is, úgy a főrendek házában, mint a képviselőházban a magyar nagyságai ültek.

Uralkodók és államfők látogattak el hozzánk, perzsa sah, szími király, román és bolgar királyok, a spanyol és szerb uralkodók s mint sláger, II. Vilmon német császár és porosz király, aki a császárgyakorlatokat is végignézte s nem győzte eléggé dicsérni hatalmas császári barátjának nagyszerű armádiáját, amelynek párja aligha van a földön. Nemcsak színpompáját, felszerelését, de kiképzését illetőleg is.

A császári hadgyakorlatokat Tata mellett tartották meg s az oly fényes volt, hogy az összes hatalmak vezérkarai hónapokig tárgyalták meg az ott tapasztaltakat. Felvonult a régi monarchia színpompás egyenruhái, lovasság, tüzérség, gyalogság, a muszáki, egészségügyi csapatok, a testőrségek, a zsanardák sem maradtak el és anynyi volt az idegenországbeli vendég katona, hogy elhelyezni is alig lehetett őket. A legkiválóbb tabornokok vezették a csapatokat. A közös hadügyminiszter, Krieghammer báró, maga is huszártiszt és Fejérváry báró, a honvédelmi miniszter, éjjel-nappal talpon voltak, akárcsak Lobkowitz herceg, a budapesti hadtestparancsnok és Gaudernak lovaggenerális, a honvédség szemlélője. Az idő is kedvezett, gyönyörű, hosszú nyár volt.

Tatán az Eszterházy grófok ósi kastélyába kvartélyozták be Ferenc Józsefet és II. Vilmost. A két uralkodó már hajnalban talpon volt és udvari fogaton hajtották ki a fejedelm-dombra ahonnan igen jól meg lehetett figyelni a hadgyakorlat eseményeit. Amint az udvari fogat a dombokhoz ért, a két császári király kiszállott a kocsiból s a részükre készen tartott két telivér lipicai paripára ültek.

Ferenc József kitérő, bátor lovas volt, a jászkon huszarak lovasiskoláját végezte. Vilmos se volt rossz lovas, a ptdami testőrvetésnél tanult lovagolni, de mik voltak azok a nehéz brabanti lovak a tüzes magyar huszárpárpákhoz?

A két paripa tüzes, nyugtalan volt, a nagy felvonulás, a kürt és dobjelek, a fegyverropogás és agyudörgés idegesítette őket. Ferenc József császári vendégével otthagya a hatalmas kíséretet s felvágattak a Földherrenhügelre (fejedelmi kilátó-domb). Onnét figyelték távcsővön a terepen véghezmenő eseményeket. Am a lovak, különösen II. Vilmos lova, nem akart nyugodni. A német császár csak feszengett nyergében, de amikor paripája nagyot nyert, ugrott hirtelen egyet s felgaskodott, majdnem kiesett nyergéből. Az egyik keze hibás is volt, gépbe hordta, nem tudta lovát féken tartani. Ezt észrevette Ferenc József s magas kora dacára, huszáros frissességgel kiugrott nyergéből, a ló

kantárszarát karjára véve, oda-sietett Vilmos ágaskodó paripájához s azt lefogta: — Steig ab Wilhelm — szólt a császári vendéghez.

Vilmosnak kétszer se kellett mondani Ferenc József ekkor a saját lovát adta oda s fogta, amíg a német császár nyeregbe szállt. Alighogy elhelyezkedett s a kantárszarakat kezébe vette, Ferenc József rövidre fogta az ágaskodó másik lónak szarait s aztán, a német császár ámulatára, nyeregbe pattant, akárcsak regnuta korában. Aztán odaszólt vendégének:

— Bleib ruhig, ich werde die Bestie zur Reisen bringen! — (Maradj nyugton, majd megfékezem a bestiát!)

Azzal sarkantyúba kapta az ágaskodó, rugó és ficáncoló kancát s elvágattatott. Csak úgy

porzott az út utána. A német császárban elhűlt a vér is, a távolabb levő kíséret azt sem tudta, mitévő legyen. Ferenc József eltunt a makrancos paripával s csak jó húsz perc múlva tért vissza. A lóról csak úgy dőlt a tajték, de szépen engedelmesen ügetett vissza a dombra, ahol Vilmos lova mellett nyugodtan megállott.

— Siehst du — mondá mosolygva vendégéhez — so muss der ungarische Husar reiten können! (Látod, így kell a magyar huszarnak lovagolni!)

Pedig Vilmos fia lehetett volna Ferenc Józsefnek. Rudolf trónörökösnek volt a kortarsa. Ilyen jászkon huszár volt a császári király.

A történetet nemes Arthner Hans testőrfőhadnagy tudom, aki jelen volt a kíséretben. — A világháborúban mint alezredes halt hősi halált Przemysl-nél, a 76-osok éjén.)

László Zoltán dr.

Fogolyszöktetésért 3 hónapi fogházra ítélték egy leányt, mert civilruhát vitt a szökevénynek

A debreceni törvényszéken a múlt nap tárgyalták a fogolyszöktetéssel vadolt Kalmár Ilona 24 éves, Homok utca 125. sz. alatti lakos ügyét, aki ellen az volt a vád, hogy id. Zahari Sándor 43 éves, gálospetri születésű rabnak, aki a foglyok egy csoportjával július 20-án az epreskerti fátalapon dolgozott, civilruhát vitt és ezzel elősegítette szökését.

A tárgyaláson Kalmár Ilona azt vallotta, hogy őt id. Zahari Sándor, aki régebbi ismerőse, agyonütéssel fenyegette, ha nem visz neki egy öltöny civilruhát. Félt a fenyegetésektől és bedobta a ruhát számára az epreskerti fátalapon kerítésén. Id. Zahari

Sándor aztán eimaradt társaitól, a ruhával egy bokor mögé húzódott, ott azt magára öltötte és aztán a kerítésen átugorva megszökött.

Az epreskerti fátalaptól gyalogosan ment a kondorosig, onnan vonattal Ermiályfalvára, majd Székelyhídra és Nagyváradra. Biharkeresztesen a csendőrök igazolására szöktették fel és elfogták. Visszakísérték a debreceni ügyészség fogházába.

A törvényszék Kalmár Ilonát fogolyszöktetésben mondotta ki bűnösnek és ezrt 3 hónapi fogházra, id. Zahari Sándort pedig a felbujtásért 6 hónapi börtönrre ítélte.

A debreceni Függetlenségi Kör multjából

Az alakuló közgyűlésen Kossuth Lajost és két fiát tiszteletbeli tagokul választották

A Függetlenségi Kör első jegyzőkönyvében, mint történelmi tény van feljegyezve, hogy az elvszilárd hazafiak kedélyét leverte Tisza kétfelm szereplése, melyről így írtak: voltak városunkban oly férfiak, kiket nem csatlhatott el a parádicsom és kigyója, kik a „függetlenség” magasztos eszméjének hű apostolai gyanánt mutatták be magukat. A Tisza-tele viharos választások miatt hónapokig uralgott felettük a lehangoltság. Ekkor támadt Nagy Jánosnak az a gondolata, hogy tomoritse egy olvasó, megalapítása által azokat, akik mint párttagok minden gyaonúsításnak ki voltak téve.

Az eszmét Fésüs János, Galócsy Gusztáv, Kertész István, Kertész Mihály és János, Keszei József és János, Szalay József, Széles Sándor, Szöke István, Tiszay Dániel, Jency József, Veres László magukéva tették s a Függetlenségi Kör megalapítását elhatározták. Ideiglenes elnök Galócsy Gusztáv lett, jegyző Grünvald József, akiknek vezetése mellett egy bizottság elkészítette az alapszabályokat. Az alapszabályokat fel is terjesztették, de az akkori kormány szemében nagy száka volt a kör letérsítése. Háromszor küldték vissza. Végre midőn a belügyminiszter Tisza látta, hogy a rendíthetetlen férfiak hiába ingerli, hogy szilárdak mint észak sark csilaga, 1876 szeptember 28-án 44.475. sz. a, megerősítette az alapszabályokat. 1876 november 15-én megtartották az alakuló közgyűlést.

Nagy, lélekemelő ünnepély volt az! A kör tagjai óriási számban jelentek meg! Patay István elnök megalakultnak nyilvánította a debreceni Függetlenségi Kört. Tiszteletbeli tagokul megválasztották Kossuth Lajost, fiát Ferencet és Lajost. Azonkívül Simonyi Ernőt, Helfy Ignácot, Verchovay Gyulát, Irányi Dánielt, Mocsáry Lajost.

Az elnök Patay István ezen a gyűlésen örök ajándékozta Kossuth Lajosnak legülbbs arc-

A Gabonabevásárló Rt. debreceni kirendeltsége (irodája az István malomban) vásárol mindenfajta terményt, melyek szállításához

zsákat bocsát a gazdaközönség rendelkezésére

az István malom közraktárában levő zsákraktárból.

lasztmány harminc tagból állott, azoknak ősei, akiknek unokái talán ma is gondolnak arra, hogy nagyatyaik a Függetlenségi Kört milyen cőllal alapították meg és hagyták a mai emberekre.

Mosószappanjegyek beváltása

A kibocsátott szappanjegyek augusztus hórá érvényes 11. sz. szelvényére az alábbi mennyiségű mosószappant, vagy mosószert lehet vásárolni.

1. A kék színű rendes fejadag vásárlására jogosító mosószappanjegy 11. számú szelvényére 10 dkg. mosószappant, vagy 25 deka mosószert;

2. a pirosszínű a két éven aluli gyermekek részére kiadott Mosószappanjegy, 11. sz. szelvényére 30 dkg. mosószappant, vagy 75 dkg. mosószert;

3. a narancsszínű mosószappanjegy szelvényére 40 dkg mosószappant, vagy 100 deka-gramm mosószert.

A kiskereskedők a szappantulványt augusztus hó 31-én, kedden a Közlekedési Ügyosztály utalványozási osztályánál délután a hivatalos órák alatt — szappaleltározási könyvecskőjük bemutatásával igényelhetik.

A szappanjegyek 11. számú szelvényére szeptember hó 16-ig lehet mosószappant vásárolni. E nap után a 11. sz. szelvények érvényüket veszítik és azokat nem szabad beváltani, mert elszámolni nem lehet.

Az augusztus hóra kiszolgáltatott mosószappannal a kereskedők szeptember hó 17-én, pénteken delelőtt számolhatnak el.

Polgármester.

Kik akarnak jóga tornát vezetni?

A jóga gyakorlatok testi-lelki hasznáról közölt cikkünknek feltűnő nagy visszhangja támadt. Tekintettel arra, hogy legülbbsben aziránt érdeklődnek, hol és hogyan végezhetnék ezeket a gyakorlatokat, ezúton közöljük az érdeklődőkkel, már is érintkezésbe léptünk a fiatal hindu mesterrel, Selva Raja Yesudhiannal és reméljük, nem sokára Debrecenbe jön. Itt aztán alkalom nyílik arra, hogy személyes utasításokat kapjon mindenki, akit érdekel, milyen torna vagy légzési gyakorlatokat kell és szabad vezetnie.

A célszerűség kedvéért azt kérjük, hogy küldjenek egy válaszlapon levelezőlapot a Debreczen szerkesztőségéhez az érdeklődők és kellő időben megkapják az értesítést. Úgy lát-szik, meg lesz a lehetősége annak, hogy rendszeres jogatornát végezhesenek azok is, akik gyógykezelésre és azok is, akik fiatalosságuk megőrzésére akarják használni.

Káromkodásért elzárás

A debreceni rendőrség mint kihágási bíróság vonta felelősségre Molnár Istvánné Erzsébet-utca 61. szám alatti lakost, aki a rendőrségi épület folyosóján cáromkodott. Dr Papp Menyhért rendőrtanácsos cáromkodásért négy nap elzárásra ítélte.

Ugyancsak cáromkodásért Nagy Gábor piaci árus, Zugó-utca 6. szám alatti lakost dr Papp Menyhért rendőrtanácsos nyolcnap elzárásra ítélte.

Az István gőzmalom felhívja a gazdaközönség s a raktárral nem rendelkező vámörlesre jogosultak figyelmét, hogy a vámörlesre kerülő búzáját és rozsát egész éven át díjmentesen tárolja

s miután a rendeletek most már megengedték, abból kiténő lisz-tek szolgáltat ki.

SZÍNHÁZI KIS TÜKÖR

Ujabb tehetségkutató volt a színházi szombaton délben. Kilenc hölgy és öt férfi jelentkezett, bevált közülük két férfi és két hölgy, akik a kart fogják erősíteni. Az egyik férfi jelentkező szép, színes tenorral, ügyes táncművészeivel komoly ígéret. Ugyancsak nagyon tetszett egy fiatal, valóán kedves kislány, aki 15 évesnek mondta magát. Kiderült, hogy két napja töltötte be a 14. élet. de 10-nak alig látszik. Angyalnak hívják, Maróthy György-utca 13. szám alatt lakik és csupa tehetség és báj minden mozdulata. Kellemes, üde hangja van, pompásan táncol, aligai tudomány, mikor azt mondjuk, hogy lesz belőle valami. Mivel még nem töltötte be a 15. élet, Unger direktor nem vehette fel állandó tagnak, azonban gyermekszerepekre és hasonló fellépésekre lekötötte a színházhoz. A mostani ezorossal teljesség vált a szervezkedés a kart illetően is.

Ferenoz József, az ismert debreceni zeneszerző egyik szerzeményét magygyerte a Jovanov Gyarmathy-zeneműalkotó pályázatát. A tehetséges zeneszerző egy érdekes témájú operett muzsikáján dolgozik.

Üzenetek a frontról

Frida Ferenc örvéztető a K.662 tábori postaszámról üzeni Debrecenbe szüleinek, testvéreinek, menyasszonyának, rokonainak és az ismerőseinek, hogy jól van és nincs semmi baja, szabadságra meg egyelőre nem megy. Sok levelet és olvasnivalót vár. Szeretettel csókol mindenkit.

Varga Sándor honvéd a F.667 tábori postaszámról üzeni Debrecenbe feleségének és kislányának, valamint szüleinek, hogy jól van és egészséges, amit mindannyiójuknak kíván, Kéri az itthoniakat, ne aggdójanak, nincs semmi baja és sokszor csókol mindenkit.

Sáfrán Lajos honvéd a K.662 tábori postaszámról üzeni Debrecenbe feleségének és kislányának, valamint ismerőseinek, Derecskőre pedig szüleinek, hogy jól van a csomagot megkapta. Kéri, ne aggdójanak, mert jó egészségben van, Szeretettel csókolja a sok levelet vár.

Fenyő Gyula a K.621 tábori postaszámról üzeni Derecskőre Ozerván Margitának és Németi Józsefnek, hogy jól van. Szüleinek azt üzeni, hogy a kéri dolgokat várja.

Buzási Imre örvéztető az A.469 tábori postaszámról üzeni Debrecenbe feleségének, kislányának, szüleinek és testvéreinek, hogy jól van és nincs semmi baja.

Pozsgai Sándor hadapródostmester a B.545 tábori postaszámról üzeni Ujfehértóra azv. Pozsgai Sándornak, hogy jól van és egészséges.

Szél Ferenc szakaszvezető a B.276 tábori postaszámról üzeni Püspökföldnyba szüleinek és feleségének, hogy jól van. A lakást ne vegyék ki. Feleségem menjen haza. Mindenkit szeretettel csókol.

Nagyszerű Vöröskereszt munká Hajdú megyében

A mostani 1943. nehézháborús esztendő folyamán többször olvashattunk a helyi lapokban arról, hogy a debreceni hadikórházban gyógykezelésbe kerültek, sőt honvédek részére a debreceni Vöröskereszt Egyszület és más adakozókól kivül, együttérzésüknek és áldozatkészségüknek kifejezésékként, hányzor és hányzor hoztak szeretetsomagokat a hajdúmegyei városok és községek vöröskereszt fiókjai is.

Ezek a hajdúmegyei fiókok pedig nem csak a Debrecenben ápoló magyar testvéreik részére, hanem a Hajdúszoboszlón felállított Vöröskereszt hadikórházban elhelyezett sebesült és beteg katonák és legénység fájdalmanak enyhítésére is küldtek és küldenek szeretetsomagokat igen bőségesen, sőt ezeket látják el legülbbsben.

Vitéz Kiss István ny. alezredes, felelősi tag, hajdúmegyei vöröskereszt megbízott kezdeményezésére és hozsátása szerint Hajdú megye püspökföldnyi járása helységének Vöröskereszt egyesületei, Földes, Püspökföldny, Nádasdvar, Kaba, Hajdúszoboszlón, Tótfalván-ról felváltva, minden szombaton megjelennek nagy rakományokkal. Ugy hogy az elmúlt félév alatt mintegy 20 máza kalács, édesetsták, sütemények, kolbász, szalonna, hús, borok, likőrök s mintegy 30.000 darab kész cigaretták és dohány lettek ott szétosztva.

Ez a hazafias és áldozatos szep munka most is állandóan folyik, csak azzal a különbséggel, hogy e hó 14-től kezdve vitéz Kiss István vármegyei megbízott felhívására bekapcsolódott ebbe a jótékonykészt akcióba a vármegye többi vöröskereszt fiókjai is. Így ez év hátralevő hónapjainak minden szombatjára más-más város vagy község vöröskereszt fiókja fogja Hajdúszoboszlóra szeretetsomagjait elküldeni. Sorban következnek majd egymás után Hajdúszoboszló, Hajdúnánás, Hajdúdorog, Hajdúhadház, Balmazújváros, Hajdúszámon, Vámosperes, Józsa, Tiszacsécsge, Egyek, Téglás és Misképeres.

Ezen nagyvezetűen megszervezett hazafias jótékonykészt fáradságos munkáját a Cseke Gábor igazgató-tanító lelkes elnöklété alatt álló hajdúszoboszlói vöröskereszt fiók bonnyolta le mind a rendben, nagy odaadással és példás államérséggel.

Az új református tanítók: Balogh Imre, Nyári Lajos, Bod Margit

Sipos Károly lelképásztor bemutatkozása a presbiteriumban

A debreceni református egyház presbiteriuma D. dr. Révész Imre püspök, majd Uray Sándor lelképásztor és dr. Kölcsey Sándor polgármester, főgondnok elnöklésével rendkívül népes gyűlést tartott. A püspök bibliaválasza és imája után dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző bejelentette, hogy Sipos Károly lelképásztor a nyilastelepi egyházközségben az esperes beiktatta.

D. dr. Révész Imre püspök nagy- szabású beszéddel mutatta be a presbiteriumnak az új debreceni lelképásztort.

Örömmel mutatott be a presbiteriumnak egyházközségünk új lelképásztort, Sipos Károly urat. A presbiterium minden tagjának áldáskívánását tolmácsolom. Amikor egy lelképásztort munkakörébe az új gyülekezetében beállítanak, lehet ezt pusztán emberi és világi szempontból is felfogni, de ha egyúttal az Úr elé is állítjuk, akkor már nem lehet csak emberi és világi szempontból tekinteni az eseményt.

Az Isten ide rendelt téged munkálkodni a testvérek, az öröklők közé — fordult a püspök az új lelkész felé. — Az Isten téged korai ifjúságodban belevitt a tűzbe és kiragadott onnan, ennek bizonyosága ott van kebleden (a vitészgi ermek). Súlyos megpróbáltatásokkal látogatott meg az Isten, amelyek a legerősebb férfiszívet is megreprezentették volna. Te megtaláltad az egyetlen erőt, amelyre támaszkodj. Olyan gyülekezetbe kerültél, amelyben szintén tűz volt. Mégis, mikor eljöttél onnan, mindenki megsirattott, még azok is, akik valamikor a gyűlölet szikráit szórták feléd. Most Isten idehívja a debreceni gyülekezet hatalmas, szép, arany gyertyatartójába. De tudna-e világítani egy ilyen világ éjszakájában, különösen mint a mostani kor, ha nem volna rajta valódi fény, a kegyelem és áldozat tűzében égő lelkek fénye? Eljöttél, hogy segíts nekünk, e gyülekezetnek a sátán elleni harcban. Minden igaz keresztyénnek Jézusra kell támaszkodnia. Jó megszívlelni Kálvia tanítását: „Ne kezdjünk háborút mindaddig, amíg meg nem támadnak bennünk!”

Kérd meg és folytasd a lelképásztori munkát. Nem kívánok se neked, se a gyülekezetnek jobbat, csak végezd azt úgy, ahogy eddig végeztél és az Úr meg fog áldani téged.

A nagy tetszéssel fogadott beszédre Sipos Károly lelképásztor válaszolt.

Amikor most mély tisztelettel bemutatkozom, szívem hálával van tele Isten iránt, aki sokszor megtapasztaltatta velem kegyelmét és vezetését. Sokszor kellett sötét szakadékokon keresztülmennem, de Isten mindig átszűrt. Könyves, verejtékes a hátam mögötti út, de áldással vált. Köszönöm a püspök úrnak és a presbiteriumnak a meg nem érdemelt bizalmat és kitüntető pártfogást, amelyben részesítettek, amikor Debrecenbe befogadtak. Nem felejtetem el, mit jelent debreceni lelképásztornak lenni. Ha a leggyönyörűbb, de legterhebb és legfelelősebb szolgálattal a palásthorozás általában, úgy Debrecenben fokozottan az. Nem fogadkozom: hűséggel igyekszem szolgálni, eh- ből a sok is kevés. Csendben, hű-

séggel szolgálni, ez a vágyam, cé- lom, mert a természetem és a rám bízott munka természete is ezt kívánja. Beköszöntő prédikációm- ban is — talán hiányként — ezt állapították meg, hogy beszédem- ben nem voltak nagy szövegek. Ezután sem lesznek. A kirakat- munkát sem szeretem (taps). A nagy szövegeket sem.

Tanítóválasztás

Az ünnepélyes aktus után Szabó Károly igazgató-tanító ismertette a két férfi és egy tanítónői állás- ra beérkezett pályázók közül tör- tént jelölések eredményét. A sza- vazatok sorrendjében az iskola- szék a következőket ajánlotta megválasztásra: 1. Balogh Imre, 2. Bíró Lajos, 3. Béres Antal. A má- sik férfitanítói állásra: 1. Nyári Lajos, 2. Horváth József, 3. Tóth Béla. A tanítónői állásra: 1. Bod Margit, 2. Zsádon Antalné, 3. Sas Margit.

A presbiteriumban az a felfo- gás alakult ki, hogy az iskolaszék a leghelyesebben végezte jelölését, ennek tudható be a szokatlan sza- vazási eredmény: mindjárt kiala- kult az abszolút többség.

A szavazás titkosan és egyszer- re mind a három állásra megejtet- ték. Kovács Gyula miniszteri ta- nácsos elnöklésével Sipos Károly, vitéz Nagy Pál és Kiss Ferenc presbiteremből állt a bizottság.

A szavazás eredménye a követ- kező lett: leadtak 105 szavazatot, érvénytelen volt 3.

Az I. számú tanítói állásra így oszlottak meg a szavazatok:

Balogh Imre 73
Béres Antal 20
Bíró Lajos 11

A II. tanítói állásra:
Nyári Lajos 56
Horváth József 30

A tanítónői állásra:
Bod Margit 68
Zsádon Antalné 20
Sas Margit 16

szavazatot kapott és így Uray Sándor elnök Balogh Imrét, Nyári Lajost és Margitot abszolút többséggel megválasztotta debreceni ta- nítóknak jelentette ki.

Jelentések, egyéb ügyek

A presbiterium tudomásul vette a missziói és a vallásoktatási bi- zottság jelentését, majd dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző előadta, hogy a presbiterium bizottságot küldött volt ki, tartson vizsgálatot a „Vasárnap” ügyében. A bizott- ság többször ülésezett és meg- állapította a tényállást: a Vasár- napnak a Református Jövőbe tör- tént beosztása teljesen indokolt volt és a fennforgó rendkívül sü- lyos helyzetben és a háborús vi- szonyok között a egyház elnök- sége és a presbiterium helyesebben nem járhatott el.

A bizottság jelentését vita nél- küli tudomásul vették.

Kimondták, hogy az egyéki ref. egyházat továbbra is támogatják, de jogviszonyba nem lépnek vele, mert a lelkesítő közös szolgálat ki- vihethetetlen Debrecenből. Egyek in- kább a hozzá közellevő községgel lépjen kapcsolatba.

Az Evangéliumi Munkásszövetsé- g mozgalmat indított bérlelőszö- vetkezet létesítésére. Az egyház támogatja a gondolatot, sőt a maga részéről négy üzletrezt je- gyez és 200 pengőzt kiutal.

Tudomásul vették az Evangéliumi Munkásszövetség Református Otthonának ügyrendjét is, vala- mint a szövetség köszönetét az egyház eddigi támogatásáért.

Elismerés és köszönet a nyugalomba vonuló Törőné Korpássy Máriának

Szabó Károly iskolaszéki előadó jelentette, hogy a kultuszminiszter 40 évi szolgálatának betöltése után özy. Törő Mihályné Korpássy Má- ria tanítónőt 1943 szeptember 1-ével nyugalomba helyezte. A presbiterium a rendelkezési tudomá- sult vette és Törő Mihálynának a debreceni református népnevelés- ben eltöltött hűséges tanítónői

munkájáért elismerését és köszö- nőt nyilvánította.

Athelyezések

Szabó Károly igazgató ismer- tette a belkörü pályázatokat is. Ennek során athelyezték és új díj- levélre megválasztották Biky Sán- dort, Vári Szalay Lajost és Horvay Irént, a megüresedett tanítói la- kással üsszekötött állásra pedig vitéz Ury Lajost tanítót.

A presbiterium ülése Uray Säu- dor imájával ért véget.

Kis képek Nagy-Beclimből

Berlin, augusztus 15.

Idegenben vagy — érzed. Min- den pillanatban, hol a tudat mé- lyén, hol határozott formában je- lentkezik ez az érzés. Sok össze- tevő találkozásában fogamzik és születik meg ez az érzés: idegen a nyelv és idegen a villamos, idegen a házszám és idegen a ke- nyér, idegen a sorbanállás és idegen a mozi... Folytathatnám ezt a felsorolást sokáig. Sok sejt- ből épült fel az érzéstart és ezek a sejtek mind láthatóvá válnak, ha a tudat mikroszkópja alá kerülnek. Ha behunom a szemem és el kezdek gondolkodni, mi is tűnt idegennek, furcsának, másnak — máris egész csomó apróság, önmagában talán jelen- téktelen dolog jut eszembe. S te- kintve, hogy ami idegen, ami más, az egy kicsit mindig érde- kes, itt adok egy csokorra való- t az idegennek tűnő apróságokból.

Idegen a nyelv, amely itt új és más, nem ugyanaz, amit otthon, iskolában vagy másol tanulunk. Hja, a gimnáziumban Goethe, Schiller nyelvzetével élünk és megtanultuk a conjunctivus praeteritum perfektumának körülírt alakja mikénti használatát. Itt pedig? Az életben talán legfonto- sabb dolognál, a számoknál buk- kanunk a legnagyobb nehézsé- gekre. Pedig ezt a gimnázium első vagy a harmadik osztályban megtanultuk. Igazán megtanult- tuk? És be is gyakoroltuk? Azt már nem... Így érthető, hogy kétszer is utána kell kérdeznit, amikor a főpincér, vagy a keres- kedő kivág egy bonyolultabb szá- mot... (Eltekintve attól, hogy a berlini dialektusban zwanzig pél- dául wansch-nak hangzik.) Ami- kor pedig egy boltban azt mond- ják egy árura „Es ist nicht mehr- da...“ akkor hajlandók volnánk kétségbe vonni a velünk szemben- álló, született német kereskedő nyelvtudását... Micsoda kifejezés ez? Már, hogy az áru, cipőkefe vagy fogpaszta nincs itt!? Átvit- te a szomszédba és néztek tá- ta...? Csak aztán jövök rá, hogy igen ez egy kifejezés, amelyet Goethe olvasása közben elmulasztottunk az iskolában megtanulni.

Azt jelenti az aru kifogyott... Használóképpen nincs benne a „Mindennapi német beszélgeté- sék” hasznos könyvecskében sem. Ebben csak ilyen mondatok álla- nak: A bányamester felkötötte a görkoresolyját... (Azért ne ne- vess, óh nyájias olvasó, a görkore- csolya német nevére szükségem volt: az olimpiai stadion előtt hatalmas tér aszfaltján óstén- ként csinos hölgyek és fess urak produkálják magukat, ingyen és bérmentve mutatván be görkore- csolyázó képességeiket.)

Ha a továbbiakban a közleke- désről szólanék, helyesebben irandók néhány mondatot, azt csak a legnagyobb elragadtatás hangján tehetem. Nem csak én, az idegen, de a bennszülött berli- ni polgár is mindig dicsőítőleg emlékszik meg a közlekedési esz- közökről. Márpedig elsősorban a közlekedési eszközökre áll a mon- dás: „Senki sem proféta saját há- zájában.” A berlini BVG földalat- tival, gyorsvasútjával, autóbú- szával és villamossal minden elismerést kivív, még ma is, a há- borús nehézségek közepette is.

Olcso, kényelmes és gyors. Ol- csó: 10 pfennigért kilométereket utazhatsz. Kényelmes, pompás, hór- vagy bársonyülések és nincs

olyan nagy tolongás, mindig kap- hatsz ülőhelyet is gyors földalat- tival negyedóra alatt tíz kilomé- tert is megtehetsz. A közlekedé- si eszközök valamennyiében ötle- tes versikék buzdítják az utast a legkülönbözőbb dolgokra:

„Halt es stéht für deime Pflicht, Hüste oder neise nicht, Andern Lauten ins Gesicht!”

Ami annyit tesz hogy ne köhög- jünk és tüszentünk utitársaink arcába. Avagy udvarlásságra ne- velő két másik sor:

„Gib deinen Platz in hilfsbereiter Weise Der Frau, den Invaliden und dem Gereise.”

A nőnek, a sebesültnek és az aggyastának add át szolgálaké- szen a helyedet.

Akik az elmult télen odahaza olvastak német folyóiratokat, is- merik a „Kohlenklau” alakját. A szentfolyaj mindenütt megjelenik lompos nadrágjában, betörő sap- kájában, ahol feleslegesen égetik a villanyt, gázt és jelképesen el- lopja az elfecsérelt áram előállítá- sához szükséges szenet. A „Koh- lenklau”, ellen egész sereg verse- ke van:

„Verderbt dem Kohlenklau den Spass Und spart mit Kohl, und Strom, und Gas!”

Routsálok el a „Kohlenklau” örömet és takarékoskodjatok szünnel, arummal, gázzal!”

Ezenkívül sok propagandaplak- kát: „Totaler Krieg — kürzester Krieg” (A totális háború a leg- rövidebb háború és „Totaler Krieg führt zum totalen Sieg!” (A totá- lis háború totális győzelemhez vezet.)

Van tehát mivel szórakozni is a berlini közlekedési eszközökön.

A házszámokról már egyszer írtam, megemlítvén, hogy azok egymást követik, nincsen tehát páros és páratlan oldal. Még csak annyit hozzá, hogy a házszám- táblákon csak a ház száma áll, az utca nevét az egyes utcáskar- kon álló táblák mutatják. Prakti- kus, hogy az utcátábla alatt mindig azt is megtaláljuk, mi- lyen házszámok vannak a követ- kező utcáskarig, viszont ha az ember a földalattiból egy hosszú utca kellős közepén száll ki, ak- kor jó darabig mehet, amíg a tábláról megtudja, milyen utcába hozta jó sorsa... Igaz, meg is le- het kérdeznit. Agyonütni, az is jó!

(A vigéc egy rovarirtószer hasz- nálati utasítását magyarázza a kereskedőnek: „Meg kell fogni a svábót, a torkánál egy kicsit szor- itani, a száját felpeckelni és egy kávőcskanállal beadni az irtőszer- ből. Mire a kereskedő: „De ha megfogtam, agyonütni is üthetem.” A vigéc: „Agyonütni? Az is jó!”)

A kenyér szürkésbarna kérő és hasábkobban sütik. Veknit vagy cipőt nem ismernek. A felső ré- sze közepén egy kissé megreprez- stik. A tiszta rozkenyérnek nagy a propagandája. A plakátok ut- cán moziban és vendéglői étlapon egészségesebbnek hirdetik. Van még fehérkenyér is, ez egészen kalácsú és szerű. Mindegyik ke- nyérfajta ízlik ha éhes az ember.

Idegen a sorbanállás? Hiszen

TANULJON KÖNYVELNI!

Könyvelésbe, levelezésbe, bér- elszámolásba, OTI szakmai családi pénztár, adóügyek elinté- zésébe 3 hónap alatt bevezetem. Regie kalkulációkat, cégek könyvvezetését, új vállalatok- nál irodák megszervezését, könyvek felfektetését vállalom. Cím a kiadóban.

odahaza is éppen elégszer állhat- tunk sorba... Igen de a sor for- mája idegen. A mi itthoni sorá- ink egy kicsit jellemzők a mag- yar lelkeség harcos mivoltára. Azok a sorok az ökölharc vala- mivel rendezettebb formáját va- lósítják meg azzal, hogy ket há- rom, négy ember alkotja őket. Hogy az utolsó percben a négy egymás mellett álló közül melyik jut előbb a vágóváltóhoz, az az ügyesség és a harkékeség által dönthetik el.

Itt ellenben a sorba mindig egy ember áll... Szabályos líbá sorban sorakozik fel 10—20—30—50—100 ember mozi és hentes előtt, opera jegyért, virágrért vagy toalettpa- pírért. A sor itt valóban kígyózik, ha sokan állanak benne és kevés a hely. Schlange stehen ez a ki- fejezés ráillik.

A mozi... Talán a legnépsze- rűbb a szórakoztatási ipar ter- mékei közül a film. Nem tudom, Berlinnek hány mozija van, de va- lószínűleg tartom, hogy több 100 a számuk. Nagymozik, hatalmas nézőterrel, összeszaladó függöny- nyel és tábornokhoz illő öltözeti portásokkal és kismozik, ahol a pénztárkassza a jegyszédő is. Egyben megegyeznek, zsúfolá- sig tele vannak. A legtöbbben csak a sorok vannak számozva, a he- lyek nem és az érkezés sorrend- jében ülnek egymás mellé a szór- akozásra és kulturára éhes né- zők. Ezzel a jegyszédőket fak- karítják meg, s mint mondom, a pénztároskasszaony maga tesz eleget a jegyszédői tiszttel járó kötelességeiknek. Teheti hiszen a jegyeket elővételtben elkapkod- ták, egy negyed órával a kezdés előtt kitéhetti a táblát: „Ausfer- kauff!” „Mindenfegy elzett, Az- aztán megkezdődik a film, minden idegen filmet szinkronizálnak, — Láttam egy francia filmet Raimu- val, kissé különösen hatott ékes német beszéde, elsősorban a gyorsbeszédű, ígátott szóvalto- zásokban.

Befejezésül hadd adjak még egy-két tömönlatban néhányat ap ró megfigyelésemből: A villamo- soknak is van piros irányjelző ka- ruk, mint az autókéknak. — A villa- mos vezetője egy hatalmas, kules- hoz hasonló vasbottal maga váltja át a sineket, amikor a kocsi a fővágányról a mellékvágányra megy át. Kocsi ilyenkor megáll, a vezető az első ablakon kinyulik és máris kész az átváltás. — A szűlők ötletes módon viszik ma- gukkal óbevaló gyermeküket ke- rérkárpajuk. A kerékpár kormá- nyára kis kosarat erősítenek. E- be ül bele az apróság, aki mindig élvezeti magas helyzetét. A berlini nők között nagyban divat a nad- rágdivat. Ezzel meg lehet spórol- ni a harisnyát és amikor fonto- sabb: eltakarja az erősebb láb- szárt. A nők között errefele ugya- nis sok erősen megalapozott akad. A szájfestés terén a ciklámenilla színű örvend közlekednek. — A hölgyecpök most nyáron vagy messzehangzóan kopognak, vagy suhannak: Magyarázat fa és a szalmatalp idejét éjűk, a bőrtalp tőlire marad.

De talán elég ennyi abból, ami más és ami idegen. Termés- tesen sok minden van, ami ugyan- olyan mint otthon. Ilyen például, amint ezt tapasztalni alkalmam volt a szíréna hangja...

Pálffy József Levente.

Vendéglősök!
Koresmárosok!
Borszükségletüket legolcsób-
ban beszerezhetik:
Petromarkó Péter
bornagykereskedőnél
Piac-utca 42. szám.

Művészi tervezésű
és készítésű modellek a
Papp MODELL
sa.onból
10x6. etések.
SZENT-ANNA-U. 12. üzlet
Telefon: 39 07.

Magyar gazda magyar szabó-
mesternél készítette ruháját.
ősi, teli szívetek érkeztek,
melyekhez olcsón készítik
ruhákat. Hozott anyagból bélelt
adok.
Iegdes János
Püspöki-palota.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata: augusztus hó 28-án reggel 8-tól szeptember hó 4-én reggel 8-ig: Aranygyal, Plac u. 50 telefon 34-06 sz. — Reménység, Csapó u. 22, telefon: 14-21. — Szent Háromság, Homokkert, Szabó Kálmán u. 14., telefon: 17-09. Sas, Hatvan u. 66 telefon 39-19

POSTATAKARÉKPÉNTÁRI BEFIZETŐ-LAP

vidéki előfizetőink részére mai lapszámlához mellékelve van. Kérjük igen t. előfizetőinket, hogy ezeknek felhasználásával az esedékes vagy hátralékos előfizetési díjait szeptember hó 4. napjáig befizetni sziveskedjenek, annál is inkább, mert az előfizetési díj beérkezésének hiánya miatt lapunk küldését beszüntetjük.

A „DEBRECZEN” kiadóhivatala.

Hozsánna az éjben

És epületek szurkognak az éjben, és édes halálba dermedt a telep... A csillagok az égi messzeségek feléba lecsúsznak benne életet.

A barna kenyér puszító csatáján Elvarzot talán minden ember itt? S a vegtelen a bánat éjszakáján Rajuk hullatja csillag-kenyőit?

Remetési ének talán a zugás, Amikor tavol megdörög az ég?... És gyászmenetnek mutatja az útját A lángragyuló hideg messzeség?

Nem, nem nevezést kímélj itt a menyhólt, Csapán csodálja szendörgő fiát, A hulló csillag s távoli vilámlás Tiszteletből dob rep gőrt!

S zengő hozsánára zendül a dörgés, Ahogy lobogva elvillan a fény, Mert ütköző élet pihen az éjben Megfaradt földünk kérges tenyerent

Ujabb csatára, kemény útközetre Gyűjt erőit ezer isteni remek, Hogy lidérc jelenését éjszakáján Fényes holnapnak győzzön! Kenyereti

TARR LAJOS.

— Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomban. (Urvacsoraszta). — Nagytemplomban d. e. 10 ó. pr. dr. Ferenczy Károly, ág. Gáll Mihály, u. n. 6 ó. dr. Erdő Mihály. Kistemplomban d. e. 9 ó. pr. Keckés József, ág. Nagy Zoltán, 11 ó. pr. Uray Sándor, ág. dr. Erdő Mihály és Felker János, u. n. 6 ó. Keckés József, Kossuth-templomban d. e. 10 ó. pr. dr. Nagy Sándor, ág. Dusicsz Ferenc, d. e. 6 ó. Dusicsz Ferenc, Károlyi G. templomban d. e. 9 ó. pr. Kolozsvári Kiss László, ág. Sulyk Kálmán, u. n. 6 ó. Vargha Balázs. Ispolai templomban d. e. 10 ó. pr. Molnár Ferenc, ág. Birinyi János, du. 6 ó. Birinyi János. Arpad-templomban d. e. 10 ó. pr. dr. Hegyaljai Kiss Gyula, ág. Tariska Zoltán, d. e. 6 ó. Tariska Zoltán, Homokkerti templomban d. e. 10 ó. pr. Kovács József, ág. Banyai Zoltán, d. e. 6 ó. Banyai Zoltán Nyilastelepi templomban d. e. 10 ó. pr. Sipos Károly, ág. Sipos Károly, Csapokerti templomban d. e. 10 ó. pr. dr. Páncsányi Sándor, ág. Balogh József, d. e. 6 ó. Balogh József, Eperkerti templomban d. e. 10 ó. pr. és úrszolgák Sipos Imre, d. e. 9 ó. Pál Anna. Egyetemi templomban d. e. 11 ó. pr. Szentes László, ág. dr. Erdő Károly. Augustus szanatóriumban d. e. egyenlő 10 ó. Pusky Imre. Egyetemi klinikák: egész héten át Szentes László Téglyskerti áll. isk. d. e. 10 ó. pr. dr. ág. Sárközy Lajos. Szabolcsi gyűjt. ház d. e. 9 ó. Erdő Károly. Woiwika-telepi Olvasóklub d. e. 10 ó. pr. Vargha Gyula. ONCSA-telep (Gyepűsor 38.) d. u. 5 Vargha Balázs. Fogház d. e. 9 ó. Magyar Bertalan. — Tanulmányi istentiszteletek: Szavati-út d. e. 10 ó. pr. D. dr. Révész Imre püspök, ág. dr. Szász Imre esperes, Pallag d. e. 9 ó. Pál. Ant. Ehes 10 ó. Molnár Gyula I. — Szórványgyerekek 8 ó. Szentes László.

— A Szent Anna lőpárbánia templomban esedős szentmisék reggel 6. 7. 8 óra 20. 9 óra-ot. Fél 10 órakor ünnepélyes szentmisét tart Calazanti Szent József tiszteletére dr. Bánaes László prépost-plébános, a szentbeszéd pedig Ocskó Lajos plébános házi-nyelvi mondja. Esedős szentmisék még 11. 11 óra 45 és 12 óra 30 perckor. — Augustus-szanatóriumban Gottsch Gergely, fogházban Mikos József misézik és mond szentbeszédet.

— Szent István plébánia hírei. Vasárnap Halálpán 9 ó. szentmise és szentbeszéd 11 ó. Nagycserén szentmise és szentbeszéd.

— Szakiskolások, figyelm! Kéri a Nemzeti Munkaközpont, hogy folyó hó 29-én délelőtt 10 órai kezdettel Simonffy-utca 1/c. I. em. az ipartestület nagytermében megbeszélést tartunk az országos elnök és más budapesti kiküldöttek részvételével. Minden szakiskolát végzett lezven jelen saát érdekben!

Villamossági
berendezéseket készít és javít
Horváth József
Villamossági vállalat Csapó-u.72
Telefon: 11-88.

Kivégzés Nyireg, úszán

Felakasztották, mert húsz betörést követett el első-tétítés alatt.

Nyiregyháza, aug. 28. Ifjabb Fehér Péter nyirbátori gépész-kovács életének felét börtönben töltötte és újabban első-tétítés ideje alatt húsz betöréses lopást követett el. A nyiregyházi rögtönítelő bíróság még július 26-

án halálra ítélte. Szombaton reggel érkezett meg a bírósághoz a kegyelmi kérvény elutasítása, délelőtt a törvényszék udvarán végrehajtották Fehér Ferencen a halálos ítéletet.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet igehirdetéssel Hajdúszoboszlón az OIPE uduloházában szórvány istentisztelet délután 6 órakor igehirdetéssel.

— A gör. kat. templomban délelőtt negyed 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmissze, 9 órakor katonamissa, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet dr. Nyika Béla hittanár mondja, háromnegyed 12 órakor esedős szentmise, délután fél 4 órakor rozsfutóztár ajátosság, 4 órakor vespere és szentségimádás.

— A budapesti tanerők közül 500 egyént behívnak közigazgatási szolgálatra, amíg az iskolák megnyílnak. Elsősorban a helyettes és kiegészítő tanszemélyzetet, majd a hajadonokat és a kevés jövedelmű férjes asszonyokat hívják be, mert a polgármester anyagi helyzetükön kíván segíteni, nehogy kéthónapig fizetés nélkül maradjanak. A polgármester szociális rendelkezése általános megelégedést váltott ki.

— Ugrani, futni, kerékpározni kíván a 80 éves Ford párbaj-képen, amit egy újsággal vívna, mert ez azt írja, hogy a Ford műveket állami kezelésbe kellene venni, Ford öregesége miatt. Így akarja bebizonyítani Ford, hogy különb férfi, mint a publicista. Majd kiderül.

— Hatalmas tűzvész pusztított Demecserben. Kigyulladt a Teremi-malom, a tűz átterjedt az épület belsejére is és az értékes felszerelés a gépház kivételével elpusztult. A kár 400.000 pengő.

— Miskolci úriasszony hagyatéka a református lelkészövegyek javára. Özv. Krecsák Józsefné miskolci úriasszony végrendeletében 80.000 pengő értékű házat a sokat szűkölködő, nehéz helyzetben levő református lelkészövegyek megsegítésére adományozta. A bőkezű végrendelező a róm. katolikus egyház tagja volt. Temetésén a katolikus szertartás után dr. Komjáthy Aladár református lelképásztor is imát mondott a koporsó felett.

— Repülőszerelesség történt Rio de Janeiro mellett 18 halottal. A sűrű ködben a haditengerészeti iskola épületébe ütközött egy repülőgép és darabokra törve a tengerbe zuhant. Az áldozatok között van Alfonso Silva, a sao paoloi egyháztartományy érseke is.

— Orvosi hír. Dr. Ruzsicskáné dr. Prisztás Gizella nőgyógyász és fogszakorvos rendelést szept. 1-én újra kezdi. Alföldi palota, Csapó-u. 1. szám.

— Orvosi hír. Dr. Szerényi Lenke belgyógyász és nőorvos újból rendel. Barna-utca 2/c.

— A Szociális Missziótársulat debreceni szervezete ezúton kéri tagjait, hogy ma, 29-én délután: háromnegyed 5 órára jelenjenek meg a köztemető főravatalozója előtt, hogy testületileg vehessen részt Balassy Miklósné elnökő László fiának temetésén.

— Ertesítjük a nagydörémű közönséget, hogy a Debreceni Egyetemi Apolónó és Zöldkereszt Védőnőképző Intézetben néhány megüresült helyre szeptember 15-én veszdünk fel növendékeket. Személyes jelentkezés mielőbb szükséges. Az intézet igazgatósága.

— Szakiskolások, figyelm! Kéri a Nemzeti Munkaközpont, hogy folyó hó 29-én délelőtt 10 órai kezdettel Simonffy-utca 1/c. I. em. az ipartestület nagytermében megbeszélést tartunk az országos elnök és más budapesti kiküldöttek részvételével. Minden szakiskolát végzett lezven jelen saát érdekben!

Könyvelését elvégzi

a Könyvelés Szakiroda
Vörösmarty-u.24.1.29-05

Eljegyzés, házasság

Fésüs Katalin gyak. tanárnő és dr. Pöze Lajos ref. gimn. tanár házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Dr. Ökrös Irén leánygimnáziumi tanárnőt eljegyezte Szakáll Károly m. kir. államvasúti főtiszt (Kolozsvár). Minden külön értesítés helyett.

Gyökös Julianna és Hegedüs Imre jegyesek.

Erdődy Kornélia (Debrecen) és Batáry János (Tolna) jegyesek.

—ooOoo—

— Bordás Ferenc és neje, az Udvarhelyi Jelenlegi debreceni vezetői 6 évi áldásos munkásságuk után áthelyezést kaptak Budapestre. Búcsúszereplőket ma, vasárnap délután 6 órakor tartják Csapó-u. 35. sz. alatt. Ezen összejövetelre ezúton hívják meg minden ismerőst és jó barátait. Bordás Ferenc és neje lelki és népiéleti munkát fejtettek ki városunkban és mindenkor segítségére voltak azoknak, akik hozzájuk fordultak segítségért. — Hat telen át önzetlenül emberbaráti szeretetből vágószék ebédosztást amit a város utalt ki az arra rászorultaknak. Az Udvarhelyi Jelenlegi vezetői ezúton mondának köszönetet mindazoknak, akik hat évi munkásságuk alatt munkájukat értékelték s támogatták. Jó Isten áldását kívánják Debrecen sz. kir. város vezetőire és lakosságára.

— A nyolcvannégy éves Herczeg Ferenc születésnapjának megünneplésére Kormányzó Úr és a Főméltóságú Asszony fővédnöksége alatt országos bizottság alakult. Herczeg Ferenc születésnapját valamennyi magyar irodalmi társaság ünnepli, a törvényhatóságok őszi közgyűlései megemlékeznek erről az eseményről és hatalmas díszmunka jelenik meg ebből az alkalomból.

— Ráemlött a faj a bányatulajdonosra és megölte. Inota községben Vajda István bányatulajdonosra ráemlött a bányavál. Munkásai kiásták, beszállították a székesfehérvári kórházba, ahol meghalt. A vizsgálat megindult.

— A lepke repül legmagasabban a levegőben — állapították meg. Egy nyári jeges után egyik jegyszemben kis pillangót fedeztek fel. Mivel a fű igen nagy magasságban költözik, feltételezhető, hogy a lepke ott tartózkodott. 8000 méter magasságban is számtalan apró kis rovar, lepkét lehet találni.

— Fuldoklódit játszott, belefullt a vízbe. Körömd mellett a Rábán fürdőtt Darázs István 14 éves fiú. Játékából többször a víz alá bukkott, majd felemelkedve fuldoklódit játszott. Társai, mivel látták, hogy játékról van szó, ügyet sem vetettek rá. Este azonban megdöbbenve akadtak rá holttestére. A szerencsétlen fiú addig játszott a fuldoklót, míg görcsöt kapott és elmerült.

— Hivatásos tűzoltótszjelöltek Debrecenben. A magyar országos tűzoltótszjelöltek tanfolyam 35 hallgatója dr. Marinovich Endre budapesti tűzoltófélfelügyelő vezetésével vasárnap délelőtt autókön érkezik Debrecenbe egyhetes tanulmányútra. Itteni tartózkodásuk alatt részükre az előadó-oktatást dr. Romsik Jenő tűzoltófélfelügyelő fogja tartani. Elsősorban a hivatásos tűzoltóság laktanyáját, szerit és szolgálatát fogják tanulmányozni, majd a város ipartelepeit, az egyetemi klinikákat és azok tűzbiztonsági berendezéseit, továbbá a mezőgazdasági tűzrendszert kezelést és ezzel kapcsolatosan megtekintik a Hortobágy pusztát is. Hogy a kisebb városok és községek tűzrendszereit is megismerjék, kiszállanak Hajdú vármegye egyes községeibe és Hajdúszoboszlóra is. A tanfolyam Debrecenben Szegedre, majd Győrbe megy s utána vissza Budapestre, ahol további kiképzésen vesznek részt s a vizsgát december hónapban teszik le a kilenc hónapos tanfolyam végétével.

Darmol a legelterjedtebb és legrégibb csokoládés hashajtó. 35 éve milliók használják mert teljesen megbízható, ártalmatlan.

ISKOLAI HIREK

* Bálint Agnes áll. kép. okl. zenetanár zongora és jazz-zongora tanítását megkezdi. Werbőczy 4. II. 7.

* Bálint Magda okl. nyelvmester francia, német, angol nyelvet és kereskedelmi levelezés tanítását szeptember elején megkezdi. Werbőczy 4. II. 7.

* Vértés Ica, gyermekkorében beiratások ma, vasárnap, kedd délután és szerda délelőtt.

* Ovodás és iskolás gyermekek beiratása német foglalkoztató délelőttióra, vagy délutáni nyelvoktatásra. Felöltöttek esti tanfolyamok. Batthyány 16.

* Új tanfolyam kezdődik szeptember elején a Simai Magdolna és Sipkovic Béláné Szék Mária gyorsíró-, gépiró- és szépiróiskolájában. Plac-u. 78. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-58. Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 5548/1942-43.

* Felhívom azokat a szülőket, akik gyermekeiket a kollégiumi gyakorlóiskolákba iratták be, hogy a II-VIII. osztályokba beírt gyermekeket folyó hó 30-án, hétfőn reggel 8 óraor okvetlenül küldjék fel az iskolába. Tanítóképzőintézet igazgatója.

* Dr. Naményiné Szentendrey Olga gyorsíróiskolájában, gépiróiskolájában kezdő tanfolyam. Helyesírástanítás. Vidékieknek vasúti kedvezmény. (Batthyány-u. 1. Telefon: 20-77.) Debreceni tanker. főig. engedélyszáma: 6475/1941-42.

* Leveles Irén okleveles középiskolai nyelvtanár angol, francia, német nyelv tanítását szeptember elején megkezdi. Svetitsbérház II. lépcső I. 5. Felöltötteknek csoporttanítás.

* Beírások a ref. Dóczy leánynevelőintézetbe. A folyó iskolai évben a Dóczy leánynevelőintézet valamennyi tagozatában a beírások október hó 28., 29. és 30. napján lesznek. Azok a növendékek, akik már júniusban beiratkoztak, az esedékes beírási díjat és tandíj-értesítet a következő időben fizethetik be: I. A leánygimnáziumban szeptember 1., 2., 4. II. A leányliceumban és a tanítóképzőben szeptember 7., 8. III. A polgári leányiskolában szeptember 7. IV. Az elemi iskolákban szeptember 1., 2. A még első nem jegyzett, de októberben beiratkozni szándékozó tanulók a tandíjértesítet befizetésére vagy írásban tegyék meg erre vonatkozó kérésüket. A vidéki tanulók beírás és egyéb kötelezettségeiknek posta útján is eleget tehetnek. A javítóvizsgálatok a leánygimnáziumban szeptember 1-én, a liceumban és a tanítóképzőintézetben szeptember 3-án, a polgári leányiskolában szeptember 2-án reggel 9 óraor kezdődnek.

—ooOoo—

— Matuska Imre 28 éves szobaninas a pesti főkapitányság második emeletéről az utcára vetette magát. Egy teherautó tetéjére zuhant és szörnyethalt. Apróbb lopások miatt állították elő, melyeket beismer.

Gyászrovat

Balassy László m. kir. főhadnagy 25 éves korában Budapestén elhunyt. Temetése vasárnap 5 órakor lesz Debrecenben a köztemető disztravatózó terméből. Gyászolják: édesanyja, testvérei és a rokonság. Lakás: Kardos-u. 27. Gebauer rendezi.

Papp Miklóská 19 hónapos korában elhunyt. Temetése vasárnap 6 órakor lesz a 3-as ravatolózó terméből. Lakás: Teleki-u. 33. Gebauer rendezi.

Özv. Konrad Jánosné Lux Amália 85 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 6 órakor lesz a köztemető II. A) ravatolózó terméből. Dankó temetkezős.

Balla Sándor MÁV géplakatos temetése vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a köztemető IV. ravatolózójából. Dankó temetkezős.

Dusa Pityuka 6 hónapos korában elhunyt. Temetése vasárnap 4 órakor lesz a 2. B) ravatolózó terméből. Lakás: Doberdó-u. 24. Gebauer rendezi.

Özv. Makai Istvánné Szaó Klára 61 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap 8 órakor lesz a 2. A) ravatolózó terméből ugyanezen az átszállított szertett férje és kisfia hamvai mellé. Lakás: Pac 26. Gebauer rendezi.

Özvegy Nagy Imréné Magyar Mária 61 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap félhatkor lesz a II. B) terméből református egyházi szertartás szerint. Lakásunk: Hangyás-utca 17. Csúrka temetkezős.

Köszönetnyilvánítás. Drága, jó feleségem, anyukánk, menyem halálával bennünket ért mélyeség gyászunkban a minden oldalról megnyilatkozott nagy részvételt ezúton mondunk hálás köszönetet. Külön kell mondanunk köszönetet a testületileg kivonult tűzharcosoknak a megnyilvánult, jóleső bajtársi együttérzésért, valamint a Bartha temetkezői vállalatnak a temetés lelkiismeretes, pontos és figyelmes megrendezéséért. Zsibritka család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves jó rokonainknak, ismerősöknek, kik felejtethetetlen kifizetésükkel résztvevtek, ravatálára koszorúkat és csokrokat helyeztek, ezáltal mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk köszönetet. Jávorszky József és családja.

Köszönetnyilvánítás. Aldott emléki, nagy szeretett jó férjem, édesapám, apósom és nagypapám, Varga Gábornak a temetésén megjelent rokonok, jóbarátok és ismerősöknek részvétükért, vigasztaló szavaikért, melyekkel nagy bánatunkat enyhíteni igyekeztek, valamint a ravatálra küldött koszorúk és virágokért ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Istenben boldogult szeretett feleségem, édesanyám, anyósom és nagymamánknak, Dandé Dánielnéknak a temetésén megnyilvánult részvétért, a ravatálra küldött koszorúk és virágokért, a MÁV Horthy Dalkörnek a közreműködéséért ezúton mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, ismerősöknek, kik szeretett feleségem, édesanyánk temetésén megjelentek. Ravatálára koszorút, virágot helyeztek, valamint a csapókereti egyházközségnek, bibliakörnek, leánykörnek, cserkészeknek, műhelytársaknak, a dalárdának a temetésen való közreműködéséért ezúton mondunk köszönetet. Szabó Imre gyermekeivel.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak és jó ismerősöknek, akik édesanyánk, testvérünk, özv. Gombos Miklósné ravatálánál megjelentek, arra koszorút, csokrot helyeztek, fájó szívvel mondunk igaz köszönetet. Gyászoló családja.

A közönség szava

Pesti vendég panasza

Tekintetes Szerkesztőség! Az ország legnagyobb vidéki városába jöttem nyaralni, a híres nagyerdő strandra. A strand reggeli csendjét élveztem s má reggel kilenc óra után kaptam a városba visszatérni villamoson. Többdelmagammal hosszú ideig vártuk a villamost, de az csak nem jött. A hosszú várakozást azzal szaktítottuk meg, hogy visszamentem a fürdőbe, ahol kérdésekre azt a felvilágosítást kaptam, hogy a strandot csak tíz óra után tervisza a villamos.

De miért nincs ez a menetrendi intézkedés valahol, például a villamos végállomásán hatalmas betűkkel kiírva, hogy ne kellessen a közönségnek fölöslegesen ácsorognia kérdéseknél, amíg végre megtudja.

Előre is hálásan köszönöm, hogy e sorok köztélveztem az utatunk következő fürdőzőköt a tekintetes szerkesztőség remélhetőleg megmenti ettől a mucrai eljárástól.

Egy pesti vendég. —oo000—

Egy kis vizet az utcai fákra

Akármiilyen nagy a vízhiány, mégis gondolni kell az utcák szegélyezésére kitűtetett fákra. Ezek, különösen a gyertyafák, pusztulnak, vesznek a szárazság miatt. Milyen nehéz pedig egy ilyen gyenge fát megvívni! Azt gondolnám, hogy a háztulajdonosokat tel kellene hírvni, hogy ki-ki öntözze meg a háza előtt levő fákát. Sok házban van kút, így a vízvezeték vizet sem kellene igénybe venni. Ha ezt nem csináljuk meg, kivesszük ezek a fák.

Egy hazatérő újságíró. —oo000—

Fogyasztó a cipészek kivánságairól

A tel. Szerkesztőség igen helyesen minden kérdésben meghallgatja a másik felet is. Itt ezért kívánok én hozzájárulni a cipészek kivánságaithoz. Azt akarják, mint az újságából olvastam, hogy az igényelt anyagot csak öök vételűs-sékké ki, a közönség nem. Ezen kérdéseket azaz megvárszák, hogy az igénylők az anyag kiváltását nem ismerik, így rossz anyagot kapnak, vagy pedig ezeket az anyagokat kontár kezéssel dolgoztatják fel. Tapasztalattól mondom, hogy jó anyagot kaptam mindig. Én a legnagyobb számú eszmat viselő ember vagyok, megkaptam egy teljes aljzást, boxfejjel, kello jó minőségben és ezért fizettem 10—20 pengőt. Ezzel szemben ajánlatot kértem egy mestertől, aki eszma feléléért és talpbőrért 100—120 pengőt kért anyaggal. Arra, hogy kontárokkal dolgoztak a fogyasztó, az a válasom, hogy aligha lehet elhinni, hogy a mai nagyon nehezen beszerezhető, jó anyagot megbízhatatlan kontároknak, vigye valaki. Arra is kell gondolni, hogy a fogyasztók közül sokan vannak, akik értik, vagy kitanulták a cipésztesztést és maguk is felverhetik a talpat, vagy megjavíthatják a lábheleiket. Helyesebb tehát az a rendszer, ha a fogyasztó maga is beszerezheti az anyagot, a mester urak pedig vigyázzanak más módon, hogy kontárok ne működhesse nek.

Egy hűséges olvasó.

Meggyilkolták az alpári koszmárosnét, özv. Kordik Mátyásné 78 éves asszonyt. A gyilkos csaknem teljesen levágta az öregasszony fejét és utána kirabolta a lakást. A tettes éjszaka lopozott be a koszmárosné házába, és álmában késsel metszette el a nyakát. A csendőrnök a helyszíni szemle során megtalálta a párna alatt az öregasszony csőre töltött revolverét. A rablógyilkos kezékerítésére megindult a nyomozás.

29.000 kenyérjegyet ípott két fiatalember. Fazekas István és Budai Barnabás budapesti lakosok a kenyérgyári kocsikról. A lopott jegyekre kenyéret szereztek és kenyérfeketéptápot teremtettek a Teleki-tér környékén. A törvényszék Fazekást nyolchónapi börtönrre, Budait egyhónapi togháza itéletre. Az itélet nem jogerős.

Százitizentöt pengőért készített egy pár bakancsot Zaka Gábor tömörkényi cipészmeister egy földművesnek. Az uszorabírószám 21 napi fogházra ítélte és elrendelte az ítélet dobszóval közhírféltételét.

A házpadlás légóltalmi felszerelését többszöri felszólításra sem szerezte be Sarkady Dezső Hadházi-utca 3. szám alatti lakos. A rendőrség 100 pengő büzbüntetésre ítélte.

Debreceni lány játsza Oféliát a Madách Színházban. Ismeretes az a színházi háborúság, mely az Ofélia-szerep körül a Vigszínház és Madách Színház között kitört. Fényes Alice helyett most már véglegesen Medvegy Márta fogja játszani az évszad leghívelebb női szerepét Budapestén. Medvegy Márta, mint ismeretes, debreceni lány, a téglagyár volt igazgatójának leánya.

„Sok az okos ember, kevés a hívő”

Dr. Enyedi Andor református lelkészek sárospataki találkozójáról. Enyedi Andor püspök beszédét mondták, amelyben hangsúlyozta, hogy egyházi életünkben a legyelem erősen és tarthatatlan módon meglazult, az egyháztudat, egyháztűség sokaknál dobhante módon hiányzik. Nálunk inkább felekezeti van az embernek, mint vallásuk. A vallásos életre való nevelés gyenge. Az igehirdetés sokszor volt — szavaiat és emberi bácselkedés. Sok az okos ember, kevés a hívő. A lángoló hivatástudat mellett az egyház embereit töltse el a mai világ és a mai ember, az adottságok, lehetőségek ismerete. Csak az igehirdetés segít a maga igaz valójában és az egyéni tapasztalatok bátor feltárása. Sok tünet mutatja, hogy felülük a régi hitet — jó lenne elkezdeni az új hitvetést. Politikai áramlatokhoz nem szabad hozzátolni szekerünket.

Megtalálták a krisztinavárosi templom falában az egyetlen ismert emlékművet a Szent Jobb hazahozataláról. A krisztinavárosi templom hajójának javítása közben érdekeseleire bukkantak a munkások. A templom nyugati felé kiépített szentélyének falában félméteres természetű falat, melyről kiderült, hogy a templom alapköve. Az alapközében ólomkazejta volt, benne az alapítólévél) pergaménjének töredékei, pénzek, érmék. Az érmék között megtalálták az egyetlen ismert színezüst érmét, amit a Szent Jobb hazahozatalának ünnepege alkalmából vertek 1771ben, amikor Mária Terézia a Szent Jobbot a raguzai dominikanusok kolostorából Budára hozatta.

Orvosnak adta ki magát egy szélhámosnő Szabadkán

Kisolette Karolin nevű német származású nő ellen körözést indított a szabadkai rendőrség, mert a szélhámosnő szabadkán heteken keresztül, mint orvos-tanhalgatózó szerepelt. A szabadkai kórház igazgatójától engedélyt kért, hogy elméleti tanulmányait gyakorlati úton is fejleszthesse. — Kivánságának eleget tettek és a szabadkai kórházban orvosi teendőket is végzett.

Egy napon váratlanul eltűnt a kórházból. Kutatni kezdtek utána és kiderült, hogy szélhámosnő, aki kölcsönöket vett fel és nagy összeg erejéig vásárolt hitelt.

A szórvány-gyermekek ma délután búcsúznak

Az Egyesült Női Tábor megbízásából Hargitaváralja jelképes székely község által nyaraltatott 75 szórvány magyar gyermek debreceni nyaraltatása e hó 31-ikével befejezést nyer. Debrecen város társadalma igazán a legnagyobb megárdással párosult anyagi áldozatkészséggel támogatta ezt a nemeseül akcióit és a nyaralás résztvevői ezt e hó 29-én, azaz vasárnap délután fél 6 órakor tartandó záró ünnepélyen akarják meghálálni azzal, hogy bemutatják mindazt a szépet és jót, amit itt tartózkodásuk alatt tanultak. Az Egyesült Női Tábor dr. Ábrahám Dezsőné orsz. társelnök képviseli, amelyre Debrecen város közönségét, társadalmi egyesületeit az idő rövidsége miatt ezúton hívja meg a nyaraltatást végző Hargitaváralja jelképes székely főbírája.

A záró ünnepélyre semmiféle címen belépődij nincs és az a tisztí tennispályával szemben fekvő testvérközségi nyaralóban (r. katonai löszerraktár) lesz megtartva.

Tánciskolák

* Schaff tánciskolájában, a Koronában minden vasárnap 6—1/2 óráig tánc. Tágas, magas, szelős terem.

* Táncversenyen egy tál fagyaltot nyerhet szerdán Havacsáknál. Vigkedvű 67.

SPORT

Az NB I. két újoncának küzdelméből a DVSC győzelme várható

Csak mérkőzés előtt állítják össze a debreceni csapatot, mely erősen készül a visszavágásra.

A BSZKRT ellen készülődő debreceni csapatot még nem állították össze, mert a csapatnak van két tartalék is. Mester és Nagy II. személyében. Ha a két játékos mérkőzés előtt vállalja a játékokat akkor Nagy Mihály — Csokai, B. Nagy — Nagy II., Mester, Orosz — Szabó, Tisza, Szilágyi, Zilahy. Ille összedőlésben lép pályára a DVSC. Abban az esetben, ha a játékosok nem épülnek fel, akkor lehetőséges, hogy a szegedi „döntetlen” együttes all ki a budapesti villamos csapat ellen Mester nélkül.

Újítás lesz a mérkőzésen az, hogy a szűntekber a vasutas zenekar fogja szorakoztatni a közönséget. A BSZKRT változatlan összetételében fog pályára lépni. Tenát Barak — Gombkötő, Biczó — Tuli, Balogh, Rumsos — Szabó, Krajna, Mester, Forgács, Mészáros II. lesz az összedőlés. A BSZKRT együttesét Borbító sportigazgató Torda szakosztályvezető, Rakitszky István és Laki edző kíséri. A BSZKRT csapatának a hangulat bizakodó és remélik, hogy az egyik pontot sikerül elhozniuk Debrecenből.

A DVSC-t viszont a visszavágás és a hazai közönség előtti bemutatkozás vágya fűti. Minden biznnyal a mai mérkőzésen nagy harc fogja eldönteni, hogy melyik csapat győz. Jóllehet a DVSC 3:1 arányban győzött. A DVSC—BSZKRT mérkőzés fél hat órai kezdettel kezdődik s a mérkőzést Jania vezeti, Előtte a DVSC II.—Nagykárolyi AC NB III-as bajnoki mérkőzés kerül sorra. Ezt a mérkőzést a nyíregyházi Egressi vezeti. A DVSC II. csapatának felállításától függ, hogy ki marad ki az első csapatból, mert aki kizáródik az a II-ben játszik. — Mindkét mérkőzés jó sportot ígér.

Az NB I-ben a következő mérkőzéseket játszik le a csapatok: (Zárójelben jostulataik vannak.) Kispeszt—Ujpest (2:4); Gamma—Salgotarjani IFK (4:1); Vasas—Szolnok (3:2); Újvidéki AC—Szeged VSE (2:1); DVSC—BSZKRT (3:1); Nagyvárdi AC—Kolozsvári AC (4:3); DÍMÁVAG—Elektromos (2:1).

A svédok a magyar-svéd úszómérkőzést december 4-ére kérik elhalasztani. A nemzetek közötti úszóviadal eddigi időpontja szeptember 4 és 5 volt. A MUSZ minden intézkedést megtett annak érdekében, hogy a viadalt az eredetileg kitűzött időpontban bonyolítsák le.

Rab ma valószínűleg játszik az Újvidéki csapatban jobbszéket. A magyar- finn válogatott labdarugómérkőzés. A finnektől távirat érkezett, amelyben közlik, hogy elfogadják az MLSZ feltételeit. Így tehát a magyar válogatott labdarugó csapat a svéd mérkőzés után egy mérkőzést játszik még Finnországban is.

Nemzetközi teniszeversenyt rendez a MAC szeptemberben, melyre meghívta a svédok legjobb játékosait és a svédok valószínűleg utazási nehézségek miatt nem jönnek Budapestre. A horvát Mitics és Pallada viszont biztosan jön.

BERTA (DEAC) VEZET A TIZTUSA BAJNOKSÁG ELSŐ NAPJÁN.

Tegnap délután bonyolították le a tizes-küzdelem első részét, amely váratlanul nagy küzdelmet és néhány kitűnő eredményt hozott Berta eredményei kiválóak. Részletes eredmények: 100 m. siktutás: 1. Berta 11.6 mp. 2. Ráthonyi 12 mp. 3. Dr. Boda 11.2 mp. 4. Fáy György 11.8 mp. 200 m. siktutás: 1. Berta 6.19 mp. 2. Ráthonyi 6.47 mp. 3. Dr. Boda 6.31 mp. 400 m. siktutás: 1. Berta 56 mp. 2. Ráthonyi 58.5 mp. 3. Dr. Boda 61.5 mp. 800 m. siktutás: 1. Berta 160 cm. 2. Dr. Boda 150 cm. 3. Ráthonyi 150 cm. Súlydobás: 1. Dr. Boda 11.87 m. 2. Berta 10.12 m. 3. Ráthonyi 7.36 m.

Két részletben utazik el a magyar válogatott labdarugó csapat Svédországra. Az első részlet szeptember 8-án délelőtt kel utra. Míg a második részlet délután és 9-én este találkoznak majd együtt Stockholmban. A válogatott keret szeptember 1., 7., 8. és 9-én tart edzést.

Az országos vidéki összett futamú pályabajnokság második fordulóját után Fáy DVSC az otodik helyen van.

A Villanygyár csapata ma Püspökudvarban szerepelt. A debreceni együttes vasárnap reggel, jó játékokat megismételve nagy gólaránnyal is győzött.

A kerületi amatőr bajnokságban a következő mérkőzések lesznek: Berettyóújfalui Turul—DEAC, Karagágyi Levente—DEAC, Villanygyár II., Derecskei MOVE—Debrecen. Tiszhelyettesek: Hajdúbozsormenti ISE—DMTE, Mátészalka—Püspökudvari MÁV II., NYVSE—MOVE Szabolcs.

A nagybányai ifjúsági edzőtáborozás befejeződött. A napokban ért véget az MLSZ országos ifjúsági edzőtáborozása, mely tíz napig tartott. A táborozást Gádné Hugó báró nyitotta meg. Ünnepélyes külsőségek között, melyen mint edzők Palotás, Berecz, Procsenkó, valamint Vogel testnevelési tanár vettek részt.

Az országos vasutas atlétikai bajnokságon a DVSC színeit az alábbi versenyzők képviselik: Kállai, Gedeon, Tár, Koronai, Szánthó, Vitárius, Kárándi, Nagy Imre, Varsasovszky, Vágószilvágyi, Hóthy. A DVSC csapatát Balogh Ferenc vezeti Danakészire, a verseny színhelyére.

Levente parancsnok személyes képvisője, dr. Karuhordó Sándor, a MUSZ képviselője és mások. A verseny igazgatói körében huzott, melyben több kiváló eredményt is született. Mohácsy Jenő a 400 méteres gyors- és a 100 méteres hátúszásban úszott feltűnő időt. Molnár Borbála a 100 méteres hátúszásban és a 100 méteres gyorsúszásban élet, legjobb idejét érte. A fiatalabbak közül Kettesy Szilárd, Amon, Nagy László, Lakner Pálly és Lénárt ketette fel magára az érdeklődést. A püspökudvari Birtók nevű fiatal versenyző volt a nap hőse, mert majdnem egyhátsútan négy számbeli szerepelt kitűnően. — Nagy tehetség és még sokra hivatott. A verseny részletes eredményei a következők:

400 méteres gyorsúszásban első Mohácsy Jenő DEAC 6 perc. 2. Birtók Sándor PMAV 6 p 09 mp. 3. Kiszely András DEAC 6 p 11.2 mp. Mohácsy remekül kezdte bizonyban győzött. első számbatérnek ideje 1 p 14 mp. 200 méteres ideje 2 p 40 mp.

50 méteres gyermek gyorsúszásban első Kettesy Gusztáv DEAC 34.5 mp. 2. Szilárd Zoltán DEAC 35.6 mp. 3. Botos Imre PMAV 41.3 mp. 4. Tóth Ferenc PMAV 3. Fucse NSE. 6. Lénárt NSE.

100 méteres fiú gyorsúszásban első Birtók Sándor 1 p 25 mp. 2. Lukács István DEAC 1 p 39 mp. 3. Lakner Géza DEAC 1 p 46 mp.

200 méteres ifjúsági férfi gyorsúszásban első Kiss Ernő DEAC 2 p 53.2 mp. 2. Birtók Sándor PMAV 2 p 58 mp. 3. Lakner László DEAC 3 p 26 mp.

100 méteres gyorsúszásban első Kiszely András DEAC 1 p 12 mp. 2. Mohácsy Jenő DEAC 1 p 12.5 mp. 3. Kise István PMAV 1 p 16.2 mp.

50 méteres gyermek hátúszásban első Szilárd Zoltán DEAC 40.1 mp. 2. Kettesy Gusztáv DEAC 46.3 mp. 3. Lénárt István NSE 56.1 mp. 4. Csak Gyula PMAV. 5. Fuch György NSE.

100 méteres fiú hátúszásban első Tomka II. PMAV 1 p 39 mp. 2. Lukács DEAC 1 p 39.1 mp.

100 méteres ifjúsági férfi hátúszásban első Kollár Károl PMAV 1 p 35.3 mp. 2. Kiss DEAC 1 p 39.5 mp. 3. Székely PMAV 1 p 40.9 mp.

100 méteres női hátúszásban első Molnár Borbála DEAC 1 p 36.4 mp. 100 méteres hátúszásban első Mohácsy Jenő DEAC 1 p 24.9 mp. 2. Kiszely András DEAC 1 p 32.5 mp. 3. Kollár Károl PMAV 1 p 39 mp. 4. Székely PMAV.

50 méteres gyermek mellúszásban első Amon György DEAC 43.2 mp. 2. Tóth Ferenc PMAV 50.5 mp. 3. Molnár DEAC 60.6 mp. 4. Kiss PMAV. 5. Kerezi László NSE. 6. Kortvélyfay NSE. 7. Makás DEAC.

100 méteres leány mellúszásban első Jost Éva DEAC 1 p 51.5 mp. 50 méteres gyermek béká úszásban első Keszthelyi Tibor DEAC 52.2 mp. 2. Mohácsy II. DEAC 52.4 mp. 3. Nánási DEAC 1 p.

100 méteres fiú mellúszásban első Hidvégi PMAV 1 p 37.2 mp. 2. Amon György DEAC 1 p 37.5 mp. 3. Tomka PMAV 1 p 42.1 mp. 4. Pálly DEAC 1 p 42.2 mp. Az első négy között ezoros verseny volt Hidvégi, Amon, Tomka és Pálly nagy tehetségek.

200 méteres ifjúsági férfi mellúszásban első Nagy László DEAC 3 p 23.6 mp. 2. Molnár Ferenc DEAC 3 p 42.2 mp. 3. Hidvégi PMAV 3 p 42.3 mp. 4. Tomka I. PMAV.

100 méteres női mellúszásban első Oláh Katalin DEAC 1 p 48.9 mp. 200 méteres mellúszásban első Nagy László DEAC 3 p 10.4 mp. 2. Matrai Iren DEAC 3 p 19.9 mp. 3. Kiss István PMAV 3 p 61.9 mp.

100 méteres női gyorsúszásban első Molnár Borbála DEAC 1 p 24.9 mp. 3x50 méteres gyermek vegyesváltóban első a DEAC csapata (Szilárd, Amon, Kettesy) 2 p 1.5 mp. 2. PMAV együttese (Csák, Tóth, Tóth) 2 p 31 mp. 3. NSE csapata (Lénárt, Fuch, Kortvélyfay) 2 p 38.5 mp.

3x100 méteres vegyesváltóban első a DEAC (Mohácsy, Kiszely, Matrai) együttese 4 p 17.5 mp. 2. PMAV (Molnár, Kiss, Birtók) csapata 4 p 41.1 mp. 3x50 méteres gyermek gyorsváltóban első a DEAC (Keszthelyi, Kettesy, Szilárd) együttese 2 p 50.8 mp. 2. PMAV (Tóth, Botos, Kiss) csapata 2 p 17.2 mp. 3. NSE (Lénárt, Fuch, Kortvélyfay) csapata 2 p 24.8 mp.

A pontversenyben a DEAC csapata győzött 127 ponttal. 2. Püspökudvari MÁV 65 ponttal. 3. Nagykalloai SE 29 ponttal. A versenyt mintaszervező rendezte Schmidt Gyula testnevelési tanár. A DEAC úszószakosztályának vezetője. Sajnálattal állapítjuk meg, hogy az illetékesek nem adtak engedélyt arra, hogy a versenyt öt órakor lehessen kezdeni. Így a hat órai kezdés miatt bizony sokat vesztett érdeklődésből a verseny. El kellett hagyni a műgörgő-bemutatót, valamint a vízlabda mérkőzést a sötétség beállta miatt. — Az utolsó versenyszámban már például alig lehetett látni valamint, mert negyed kilenc volt már. Pedig megérdemelte a debreceni nézőpörszámnyit, hogy lehetővé tegyék illetékesek a verseny nyugodt megrendezését.

TÖLTŐTOLL TINTAKULIK, javítások HURAY műszerész mester, Deák Ferenc-u. 14 Telefon: 17-93.

Eddig negyven kilométernyi rész készült el a hortobágyi öntözőcsatornából

Újra időszzerűvé vált az öntözés problémája

Az idén fellépetti rendkívüli szárazság és ennek nyomán keletkezett nagymérvű aszálykárok újra terelik a figyelmet. Attól lehet teljes okkal tartani, hogy különösen a tiszántúli országrészen az elmúlt évek „nedves”, csapadékdús időjárása után megint olyan aszályos esztendő következzen, amelyeket már többször átszenvedett az itteni gazdátársadalom.

Magyarországon különben is általában az időjárás fölötté szertelen. A földrajztudósok megállapítása szerint ennek magyarázata az ország közép-európai helyzete. Tőlünk nyugatra óceánikus, páratel, esősebb éghajlatú zóna terül el, keletre pedig nagyterjedésű, úgynevezett „kontinentális tábla” fekszik. Mindkettőnek más az éghajlata. A nyugati rész esős, hűvös, a keleti rész száraz és meleg. Most augusztusban is a tőlünk nyugatra fekvő Németországban esős, hűvös időjárás volt, míg nálunk hat hét óta nem volt egy csepp eső sem és szinte trópusi hőség uralkodik. Magyarország ugyan is a két különböző táj határán, mint tudományosan mondják, összeütközési zónájában fekszik. Hogy milyen idő van Magyarországon, az dönti el, melyik éghajlat jutott nálunk diadalra. Az idén nyáron a rendesen nagyobb tömegű száraz, párban szegény levegőtömeg zúdult keletre Magyarországra területére és ez az oka a nagy hőségnek, szárazságnak.

Ez a „keleti veszedelem” azonban gyakran megismétlődik. Ellene emberi akaratpal nem lehet védezeni, segíteni pedig mezőgazdasági vonatkozásban csak az öntözéses gazdálkodás bevezetésével. Az illetékes tényezők gondoltak erre az egy megoldásra. — Kormányzó Urunk ösztönzésére évek óta folyik a tiszántúli öntöző csatorna megépítése és ezzel kapcsolatban új víziutak megteremtése. Az elmúlt héten vált teljessé a Körös hajózhatóvá tétele. — Tudvalevően tavaly készült el a békésszentandrás duzzasztómű és ezzel van összefüggésben a Körös hajózhatóvá tétele is. De hatással volt a duzzasztómű befejezése a Hortobágy-Berettyó főcsatorna alsó szakaszára is, mely most alkalmassá vált a kisebb hajókkal való közlekedésre. Ezen a csatornán egészen Túrkevéig, illetve Kisújszállásig akarják meghaszabítani a rendszeres hajóközlekedést.

A háborús nehézségek ellenére teljes erővel folyik a százkilométeres hosszúságú hortobágyi hajózható öntöző csatorna építése. Ez a csatorna a Berettyó Szeghalomról kiindulva összeköti Tiszalökné a Tiszával. Illetékes helyen a következőket mondták erről a csatornáról: Eddig negyven kilométernyi szakasz készült belőle el. Két egyenként tízezer köbméter teljesítményű mechanikai kotrógépgépi földkiemelési munkálatokat. Óriási jelentősége abban áll, hogy a Hajdúságot, az országnak ezt a legszabályosabb vidékét változtatja termővé, bevezeti ennek a közlekedési vonalnak elzárt vidéknek a szívébe az olcsó hajóutat és megnyitja a gazdasági fejlődés lehetőségeit.

Nagyon szép program és áldásos célkitűzés. De, mint már többször hangot adtunk a kívánságnak, Debrecenhez köze-

lebb kellett volna hozni a csatornát és vele az öntözéses gazdálkodás lehetőségeit.

Annak idején talajtani okokból vitték továbbra a tervet, hogy az öntöző csatornát, pedig felmerült a kívánság, hogy Debrecennek is legyen általa belvizi kikötője. Most már hiába a rekrimináció, de annyi bizonyos, hogy annak idején kellett volna Debrecennek szavat hallatni és ha kellett volna, áldozatot is hozhatott volna.

Az idén szárazság újra csak azt bizonyítja, hogy milyen áldásos lett volna, ha közvetlen Debrecen alatt vonul el a öntöző csatorna. Még talán most is lehetne foglalkozni a szakköröknek a kérdéssel, hátha a részletekben valami előnyösebb megoldást lehetne találni Debrecennel kapcsolatban.

Hathónapi börtönrre ítélte a debreceni törvényszék a nánási tűzhelycsalót

Márkus Miklós román állampolgár, aki 1940 őszén Brassó-ból szökött át, csalással valóval állt a debreceni törvényszék előtt. Márkus Hajdúnánáson próbált elhelyezkedni és gépkocsimester lévén, nyolc nánási lakostól felvállalta takaréktűzhely javítását, másoktól új tűzhelyek készítését és a leszállítandó munkára 50—100—200 p. előlegeket vett fel. Az idő telte, de Márkus sem a tűzhelyeket nem szállította le, sem a pénzt nem tudott elszámolni, mire feljelentések futottak be ellene. Közben Márkus meg is szökött Hajdúnánásról és Szalontánra fogták el.

A debreceni törvényszék bármérő vallomása után hathónapi börtönrre ítélte.

Meggyilkolta feleségét és anyósát egy endródi gazdálkodó

Endródi községben együtt lakott Köles Mihály gazdálkodó feleségével és anyósával, a 72 éves Ardán Györgynével. Az utóbbi időben a házastársak sokat civakodtak, Köles Mihály gyakran ittasan tért haza és ilyenkor ütlelte feleségét és anyósát. Az asszony és anyja már többször ott hagyták a részeges, házsártos férfit és most is ezzel a tervvel foglalkoztak.

Köles Mihály tegnap 17 készsúrással meggyilkolta feleségét és anyósát, ő maga pedig a fővárosba menekült. A rendőrség körözést adott ki a gyilkos gazdálkodó ellen.

Berlinben 1845-ben „Mindig alaposan!” jelszóval egyesület alakult, melynek tagjai kötelezték magukat, a nyilvános helyiségekben csak feltett kalappal lépnek be. Az 1848. évi márciusi forradalom azután a dohánzás szabadságával együtt a kalappal való belépés szabadságát is meghozta, mire a cél nélkül maradt egyesület szabadalvú egyesület néven folytatta működését, míg a liberalizmus uralomra jutása végleg fölöslegessé nem tette.

Szerkesztői üzenetek

Egy OTI-lag. Panaszos levelet megkaptuk. A tények kikutatása nélkül azonban nem lehet a dologgal való nösség előtt az újságban foglalkozni ezért levelet illetékes helyre ajánlatunk.

Debrecen sz. kir. város leltárbiztosi hivatala, 2220—1943. ÁRVERESI HIRDETÉNY. Néh. ötv. Barts Ferencné sz. Molnár Rozs hagyatékához tartozó ingóságok: házi butor, ág és ruhany. müek, valamint egyéb ingóságok. Debrecen kir. járásbírósg. Pk. 27.345. —1943. sz. a. kelt rendelkezése alapján az évi szept. 16-án délután 6 óra kor Eötvös-u. 82. sz. alatt nyilvános árverésen készpénzzel ellenében eladandó. Összes illetéket véno fizeti. Dr. Radetzky László tb. alegyezt. leltárbiztos.

Tudnivalók a sertéshízlalásról, bérhízlalásról a hizott- és soványsertések forgalmáról

Hízlalás saját háztartási és gazdasági szükségletre.

Saját háztartási és gazdasági szükségletre sertést bárki, tehát gazdák és nemgazdálkodók egyaránt hizlalhatnak. Bármely háztartáshoz tartozó minden négy személy után egy sertést lehet hizlalni. Ha a háztartáshoz tartozók száma négyvel maradék nélkül nem osztható, a fennmaradó személyek részére további egy darab sertés hizlalható. Tehát öt személy után már két darab sertést lehet hizlalni. Egy darab sertés akkor is hizlalható, ha a háztartás csak egy vagy két személyből áll. A bentkosztos háztartási és gazdasági alkalmazottak a háztartás tagjainak számíthatók. Az élelmiszerrel szerződöttetett idezők munkások (szomszédok) részére a gazdálkodók annyi sertést hizlalhatnak, hogy minden 12 munkára álló egyházi élelmiszerre egy darab hizott sertés jusson. (A 104.550—1942. K. M. sz. rendelet szerint havonként és fejenként 3,5 kg. ebréru.) Azok a háztartások, amelyek sertést hizlalnak, a sertés levágásától számított egy évig zsrjegyet nem kaphatnak. Saját háztartási vagy gazdasági célra történő hizlaláshoz a hatóságok takarmányt nem adhatnak, illetve ki nem utalhatnak.

A magánüzemeltetés céljára levágott sajtúhízalású sertések után az előírt szertmennyiség az eddigi szabályok szerint a községi zsrigytóknél továbbra is be kell szolgáltatni éspony egy sertés után három kiló, minden további sertés után hat kiló. Gazdálkodók a gazdasági szükségletre vágott sertésekből zsr helyett zsrizsalonnát is beszovalthatnak. A gazdakönyves gazdálkodók által egy beszovaltatott zsr vagy szalonna pontrendszerbe beszámítható. A községi zsrigytók az így átvett fehéruket a nagykereskedő árak tartoznak kifizetni. A gazdakönyves gazdálkodók zsrbeszovaltatásáról alább van szó.

Haszonbérli hizlalása a bérbeadó számára.

Ha a haszonbérli a nem gazdakönyves bérbeadó számára a haszonbérleti szerződésnél fogva hiztosertés vagy zsr kiszolgáltatására van kötelezve és ezt az eredeti haszonbérleti szerződéssel bizonyítani tudja, a szerződés keretében legfeljebb az alábbi mennyiségeket szolgáltathatja ki — éspedig

a) annyi zsr, amennyi a bérbeadó háztartáshoz tartozókat a zsrjegyre vonatkozó fejadagja alapján egy évre megilleti, vagyis személyenként 8,5 kiló (heti 16 deka), nehéz testi munkánál 12,5 kiló (heti 24 deka) vagy b) a bérbeadó háztartáshoz tartozó minden 4. személy után egy hizott sertést, illetve ha a háztartáshoz tartozók száma négyvel maradék nélkül nem osztható, a fennmaradó személyek részére is kiszolgáltatandó egy darab sertés, úgy, mint fentebb olvasható.

Ha a bérleti szerződésben a haszonbérli ennél nagyobb mennyiségű zsr vagy több hiztosertést kiszolgáltatására van kötelezve a fentebbiek szerint ki nem szolgáltatandó zsr illetve hiztosertések ellenértékét a bérbeadónak a hatóság által megállapított terméki árban készpénzben kötele kifizetni. (116.550—1943. K. M.)

Amikor a nem gazdakönyves haszonbérbeadó a fentiek szerint átvethető zsr vagy hiztosertés átadását a haszonbérliől kéri kivánja, előzőleg tartozik a lakása szerint illetékes Közsélelmezési Községi Irodában jelentkezni s ott az előírt nyomtatványon bejelenteni, hogy a zsr, illetve hiztosertés átadása a következő hónap elsőjéig kezdve egy évig a háztartáshoz tartozó zsrjegyre, illetve hatósági zsrizsalonnára igényt nem tartanak. A Községi Iroda a bejelentésről „Igazolást” állít ki, amelyen feltüntetett azon személyeknek a számát, akik a hatósági zsrizsalonnáról lemondottak. Ugyanakkor a bérbeadó „Tanúsítványt” kap arról, hogy zsrizsalonnát beszovaltatta. E „Tanúsítvány” ellenében lehet kéri a Gabonairodától a sertés levágására vonatkozó „Vágatási engedélyt”. A haszonbérbeadó ezt az „Igazolást” tartozik a haszonbérliónak a sertés átvelekor átadni, akik a Gabonairodától, mint nyilvántartó hatóság az igazolást záradékolja és az „Igazolás”-on last záradékolja és az „Igazolás”-on buzaegységet számít be a haszonbérli zsrbeszovaltatási kötelességének teljesítésébe.

Azok a gazdálkodó haszonbérliők, akik gazdakönyvet a Közsélelmezési Felügyelőségtől kaptak (100 holdon felüli szántóföldön gazdálkodók), az „Igazolást” a Közsélelmezési Felügyelőségnek kötelességgel be kell mutatni. Az előző bekezdésben említett „Igazolást” csak olyanok számára szabad kiadni, akiket, mint nemgazdálkodókat beszovaltatási kötelesség nem terhelt. Ha tehát a bérbeadó maga is gazdakönyves gazdálkodó, a bérli nem adhatja zsr vagy hizott sertést és öt terheleg pontrendszerbe beszámítható. Következésként a szerződésileg kikötött mennyiségű zsr, illetve hiztosertés természetben történő átadására sem köteles, hanem csak arra, hogy annak törvényes értéket készpénzben kifizesse.

Sertésvagasi engedély.

Sertést háztartási és gazdasági szükségletre csak a hatóság által előzetesen kiadott „Sertésvagasi engedély” alapján szabad levágni. Azoknak, akik saját háztartási és gazdasági szükségletre a fentebb közölt szabályok szerint hat vagy hatnál több sertéshízalásra jogosultak, ezt az engedélyt a Közsélelmezési Kormánybiztosság (Vármezeváza) azoknak, akik hatnál kevesebb sertés hizlalására jogosultak, a Gabonairoda adja ki. (2760—1941. M. E. 341.000—1942. K. M. 303.400—1943. K. M.) Az engedélyen külön fel van tüntetve a háztartási szükségletre és külön a gazdasági szükségletre levágni engedélyezett hiztosertések száma és súlya. Saját hizlalású sertések a vágatási engedély szempontjából azt kell tekinteni, amelyet a hiz-

láló háztartása, illetve gazdasága részére a levágás előtt legalább 60 napon át maga hizlalt. Száz kilónál kisebb átlégyű zsrizsalonnát megengedett levágni. Vágási engedélyt tehát csak ennél nagyobb súlyú hiztosertésre szabad kiadni. Ha azonban a saját hizlalású és 100 kilónál kisebb súlyú hiztosertés levágására hatóságilag előzetesen bizonyítványt igazolt takarmányhiány vagy kényszervágás folytán kerül sor és az ilyen sertést a hatóság közlelmezési előkora nem veszi át, viszont a tulajdonos azt saját háztartási szükségletére kívánja felhasználni, a hatóság ebből az esetben a sertés zsrizsalonnát megengedett időre vonja be a háztartási zsrizjegyeit — személyenként és havonként 60 deka zsrizsalonnát alapulvételel. Ez a rendelkezés nyer alkalmazást a 100 kilónál aluli súlyú hiztosertések levágása esetén is.

A kényszervágott és közfogyasztásra bocsátott sertés — kényszervágásról kiállított hatósági igazolványon felüntetett vágási súly alapján — a gazdálkodó beszovaltatási kötelességének teljesítésébe beszámít. Ha a kényszervágott sertést nem gazdakönyves gazdálkodó bocsátotta közfogyasztásra, akkor a kényszervágott sertés tulajdonosa — a hatóság (Gabonairoda) által megállapítandó — jutalomösszegben leltent be igényt (a Gabonairodában). A közfogyasztásra való felajánlást a Közsélelmezési Ügyosztály központi irodájában (Dobozó-útiár, I. emelet) — a Vágóhid igazgatósága által kiállított „Kényszervágási igazolvány” és a Vágóhid igazgatósága által láttamozott mázsálai cédulával — kell bejelenteni.

Ha a saját hizlalású sertésből kitért fehéruket a jogszult az előző fejeletől hátrahagyott hiztosertés szállítása céljából más község területére kívánja elszállítani, részére a Gabonairoda a szállítási igazolványt csak akkor adhatja ki, ha a szállított a vágási engedélyt felmutatja. A szállítási igazolvány másolatát a Gabonairoda a címzett lakóhelye szerint illetékes helyi hatóságnak megküldeni köteles. (303.400—1943. K. M.) Debrecenből Budapestre, vagy Budapestre, vagy budapestkörnyéki olyan városba és községbe való zsr, zsiadékg vagy hiztosertés szállítása esetén, ahol zsrizjegy van bevezetve, az illetékes budapesti illetve pestkörnyéki élelmiszerigytóktól is szállítási igazolványt kell kéri. Más városból vagy más községből Debrecenbe történő zsr, zsiadékg vagy hiztosertés szállítása esetén szintén nem elegendő a feladási állomás helyi hatósága által kiadott szállítási igazolvány; a Debrecenbe történő szállításhoz a debreceni Gabonairodától is szállítási igazolványt kéri.

Soványsertést saját háztartási szükségletre engedély nélkül bárki vásárolhat. Az a megvásárolt sertés azonban az előző beszovaltatási kötelességében nem számít be. (353.100—1943. K. M. rend. 9 bek.) Ha a gazdálkodó eladásra szánt soványsertéseit (süldőt vagy malacait) a pontrendszerbe beszámítható akarja értékesíteni, akkor az alább közölt szerint (I. soványsertések forgalma) kell eljárnia.

Saját célra hizlalt sertések bejelentése.

Mindazok akik a város területén saját házi és gazdasági szükségletre, vagy a haszonbérbeadó számára sertést hizlalnak, vagy sertést tartanak — gazdák és nemgazdák egyaránt — kötelesek a már hizlalás alatt levő és összes egybe sertesüket az előírt nyomtatványon a Gabonairodában haladéktalanul bejelenteni. Azok, akik ilyen célra történő hizlalásra ezután vásárolnak soványsertést, a vásárlás megtörténte után haladéktalanul kötelesek a bejelentést megtenni. Sertés-vágatási engedélyt csak a kaphat, aki ezt a bejelentést az előírt időben megtette. A bejelentés alkalmával a sertés marhalevelét is be kell mutatni. Aki saját célra történő hizlalásra sertést vásárolt, vagy vásárolni fog, vágatási engedélyt csak a vásárlástól, illetve ezután történő vásárlás esetén a bejelentéstől számított 60 nap elteltével kaphat. Aki ezt a bejelentést elmulasztja vagy vágatási engedély nélkül sertést vagy szigorú büntetés alá esik. (111.300. K. M. r. 16. §. 6. bekezdés.)

Polgármester. (Folyt. köv.)

Bajok a sertésoltás körül

Köz tudomású az, hogy az ország szérum termelő intézetei kevés sertés-szérumot tudnak előállítani s ennek folytán a minisztérium úgy rendelkezett, hogy az egyes gazdaságok részére hoztani szándékoltt szérum mennyiségét a hatósági állatorvosok ellenőrizték. Ez eddig jól is volna. De ott a baj, hogy a legtöbb gazdaságnak meg van az éves fizetésű állatorvosa. — Most az ha bemutatja a rendelést, akkor a hatósági állatorvos kiszáll — sokszor nagy költséggel — amint egy kisebb gazdaság nem is bírhat meg — sokszor elfoglaltsága miatt megkésve. De ha már kiszáll, akkor el is végzi az oltást és a gazda hiába tartja a maga gyakorló állatorvosát, kivel talán kevesebb költséggel oltatna. Ma a sertésnyésztés oly fontos, amilyen soha sem volt s nagyon szükséges e kérdések újabb rendezése. Gazda.

Szeptember 7-én lesz a hortobágyi hídvásár

Hirdetmény

Közöl az érdekeltekkel, hogy a hortobágyi őszi országos (hídi) állatvásárt folyó évi szeptember hó 7-én, kedden a hortobágyi vasúti állomás közelében, a hortobágyi csárda előtti téren tartják meg.

Ezen az állatvásáron kedvező alkalom kínálkozik a magyar fajta üszök, tehének, tinók és jármosókrök, továbbá a Nónius fajta igás- és növendéklovak, magyar rackajuhok, valamint magyar fésűs birkáknak mind tenyésztés, mind levágás céljára történő beszerzésére.

A hortobágyi vásár napján a város helyi területén levő állatvásártéren tartani szokott heti állatvásár elmarad.

A hortobágyi állatvásárral kapcsolatban kirakó ipari vásár is lesz. Polgármester.

Mi újság a budapesti élelmiszer nagyvásártelepen?

Az európai földrész a háború miatt textiltől szempontjából önállóságra van utalva s így nem esoda, hogy ahol csak lehet, behatárolt kiserlethez a gyapottermesztésed. A múlt évek különösen minőségi szempontból voltak jók és így a termékek új osztályozást kaptak Bulgáriában tavaly 70 ezer hektár, Romániában 20 ezer hektár, Európa legnagyobb gyapottermelője Törökország, amely az elmúlt évben 228 ezer hektárral szerepelt. Olaszországban a múlt évben már 90 ezer hektáron termelték gyapotot. Kisebbermértékű a termesztés Spanyolországban, pedig ott legalább 400 ezer hektáron lehetne gyapotot termeszteni. A jövőt illetően nagy lehetőségekkel kecsegett Ukrajna, ahol hektáronként átlagban 180 kilogram gyapot nyerhető. (MVS)

Egyre nagyobb területen folyik az európai gyapottermesztés

A Magyar Vidéki Sajtótudósító jelentése szerint augusztus 21-től 26-ig az elő- és vágóbaromfi piacokon az árak nem változtak, a tojáspiacokon a legmagasabbhatóságú árak érvényesek. A zöldeleg és főzéléfélék piacán a vajból 06 filleret csökkent, míg a közönséges paradicsom a telténelvő zoldpaprika és kelkaposzta 20 a fejeskaposzta és fozók 30, az apró hegyes zoldpaprika 40, a paraj és uborka 50, a tisztított karfiol ára pedig 200 filleret emelkedett. A gyümölcsiacokon a szilva 10, a görögdiñnye ára pedig 25 fillérrel csökkent, viszont a sárgadiñnye 10, a zölő 30, az őszibarack ára 50, a ringló pedig 60 filleret emelkedett.

A máta megettí rühes ménés ellenőrző felülvizsgálata

Értesítjük a gazdálkózónságnak azon tagjait, akiknek a hortobágyi Mátamegettí ménésben tartott és őrzött lovai a rüheség ellen annak idején kezelve lettek, vagyis a Mátamegettí ménés teljes loállománya ez évi szeptember hó 2-án, osütörtökön reggel a városi Baromvásártéren hatóságí ellenőrző szemle alá kerülnek. Figyelemztel a Debreceni Gazdasági Egyesület az összes érdekeltet, hogy lovaikat a felzrt időben és helyre annál inkább pontosan vezessék elő, mert az esetleg elmaradtak ellen az ellenőrzést és a felülvizsgálatot megtartó hatóság megtörő intézkedéseket tesz folyamatra.

HIRDETMÉNY. A nagysereti erdőhivatal területén az ú. n. Szabo-nadásban az 1942—43. évben termelt 3400 kg. nédra 1943. év szeptember hó 2-án d. e. 10 órakor a Szabo-nadásban a nád tárolási helyén nyilvános szóbeli árverést tartok. Az árverési feltételek a gazdasági ügyosztálynál (Városháza, felemelet 14. sz. a. szoba) a hivatalos órák alatt, 8—2 órák alatt, 8—2-ig megudhatok. A nád a helyszínen, az ú. n. Szabo-nadásban (Csokoná Ferenc, Haláp 25. sz. al lakos tanjáitól nyugatra) megtekinthető. Gazdasági tanácsnok.

HIRDETMÉNY. A nagysereti erdőhivatal területén az ú. n. Szabo-nadásban az 1942—43. évben termelt 3400 kg. nédra 1943. év szeptember hó 2-án d. e. 10 órakor nyilvános árverésen a legelőnyösebb ajánlattevőnek eladatik. A felülpített-mény előzőleg a helyszínen megtekinthető. Erre a vételi lehetőségre az érdekelte gazdálkózónság figyelmét felhívom. Az árverési feltételek a gazdasági ügyosztálynál (Városháza, felemelet 14. sz. a. szoba) a hivatalos órák alatt, 8—2 órák alatt megudhatok. Gazdasági tanácsnok.

HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város — állatállománya részére — nagyobb mennyiségű loacsa szénát, lóhérszénát, zabosbüköny-szénát, mühar-szénát, takarmány — állományszalmát vásárol. A város állatállománya részére megvásárolt mennyiség az eladó pont-beszovaltatási kötelességébe beszámít. Ajánlatokat szóban, vagy írásban a gazdasági ügyosztálynál (Városháza, magaslószint 14. sz. a. szoba) a hivatalos órák alatt lehet beadni. Gazdasági tanácsnok.

MACANNYOMOZO (64)

GALOCSY legrégibb magánnyomozó megfigyelés nyomozásai diszkréték, eredményesek. Zöldfa u. 3. szám. Telefon: 28-72.

LEVELEZÉS (51)

IPARIGAZOLVÁNYOS női szabónő olyan társat keres, kinek lakása van. Ajánlatokat „Összal” jelíggel a kiadóba. 61-1511

HÁZASSÁG (51)

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

KÖZÉPKORÚ magános úrnő 50 éves felüli úrnő ismeretségi körében házasság céljából, esetleg háztartás vezetését vállalja. „Házias nyugdíjas” jelíggel a kiadóba. 31-564

ANGOLT tanít Londonban élt úrnő, telefon: 33-61. délután 2-4-ig.

MAJOROST városhoz közeli fekete földi tanára téli komencióval keres. Ótalmom 2-c.

KONVENCIOS gazdasági cselédt, felnőtt fiával felvesszük, Jelenkezni Magoss Gy. tér 30. sz. —1530

EGY éves konvenció és téli konvenció majoros felvétetik Busi 5. Kély István gazdálkodónál.

EGY komenciós kocsi nagyobb fiával szept. 1-re felvétetik, Kossuth 44. sz. —26-661

NÉMET, olasz francia órákat adok. Cím: „Instruktor” jelíggel a kiadóba kérem. 56-641

HÁZMESTERI ÁLLÁS FERFI (29)

HÁZMESTERT és jól főző mindenest, hosszú bizonyítványokkal alkalmas szeptember 1-től dr Geszti, Csemete u. 18. —29-528

GYERMEKTELEN házaspár takarításért lakást keres, Kút-utca 20.

FIZETÉSEK házmezt felvesszük. Cím a kiadóban. —29-843

KERESKEDELMI FERFI (48)

FÜSZERES segéd, most szabadult a r. sz. Lukács Piac 41.

IRODAI FERFI (52)

FÉRFI és női tisztviselő női gyakorlatl, perfect géprőt felvételre keresünk. Cím a kiadóba.

TEXTILGYÁR keres üzemi gyakornokul fémipari vagy felsőipari iskolát végzett intelligens fiatalembert. Ajánlatokat „Biztos jövő” jelíggel a kiadóba kérem.

HARMADIK kereskedelmista fiannak szeptember, október hónapokra irodai alkalmazást keresek, szerény igények mellett. Ajánlatokat: Bethlen u. 68.

KÉPZŐS diák irodai munkát vállalna. Ajánlatokat „Jó munkás” jelíggel a kiadóba kérem.

KÉT negyedik tanítónőjélt, irodai munkát keres gyakorlatl, „Svetitsista jelíggel. Cím a kiadóban.

IPARI FERFI (53)

MŰSZERESZ segédet azonnal belépésre felvesszük, Wesslényi u. 1. —33-531

EGY jó munkás cipészsegédet vegyes munkára teljes ellátással felvesszük, Duzsné, Józsa, Deák u. 519. —33-5880

KOVÁCSSEGÉD és tanuló felvesszük állandó munkára, Szoboszlai út 84. Havas János. —33-6229

VASÖNTÖT, géplakatos és napszámot állandó alkalmazásra felvesszük. „Boesky” vasöntőde és gépgyár, Szoboszlai-út 4. —33-650

ASZTALOS segédeket felvesszük, Mester-utca 36. —33-657

PIATAL szerszám lakatos és napszámot azonnal felvesszük Benyás Havasi gyár, Csapó 42.

ASZTALOS segédek fémipari munkára jó fizetéssel felvétetik, Kacsó, Hatvan u. 53. —33-696

FÉNYKÉPESZ segédet és tanuló felvesszük Mészáros foto, Ferenc József út 43. sz. —33-744

FODRÁSZSEGÉD, aki úri és hölgyfodrázathoz ért, teljes ellátással keresetkelt Pestre. Étekezni: Dugovics Titusz u. 2. sz. —33-703

KOVÁCS- és kerékgyártó segédek felvétetik ifj. Varjassyánál, Eötvös utca 18.

ASZTALOS segédet és tanuló felvesszük Debrecen, Széchenyi utca 28. —33-1548

KOVÁCS segéd azonnal felvétetik, 2-es honvédszárezred u. 28.

ASZTALOS iparral elhelyezkednék nagyobb vállalathoz, intézethez lakással, vagy 6-8 ezerrel finanszírozó társat keresek, Böszörményi út 28. sz. —33-1525

JOMUNKAS szabósegédet és tanuló felvesszük Gónczy, Széchenyi 6. —33-817

MŰSZERESZ tanuló és segédet azonnal felvesszük Király, Royal épület.

JÓ munkás hölgyfodrász kisasszonyt magas fizetéssel felvesszük Soltész, Nap utca 27.

SZERELŐIPARI műszaki tanoncokat, előnyös feltételekkel alkalmas Nagy Béla gáz- és vízműépítési vállalata, Garay u. 15. —33-872

VIZVEZETÉK szerelő segéd és tanuló felvétetik, Nagy, Batthyány u. 15. sz. —33-1420

CIPÉSZ munkásokat felvesszük, Süsöskind Piac u. 71. —33-1479

ÜGYES kézimunkás fiú vagy leány állandóra felvétetik Selepi úrszabóság, Piac u. 41. —33-864

ASZTALOSSEGÉDEK állandó butormunkára felvétetik Balint Sándornál Csapó 25.

MINDENES bentlakó leányt, vagy bejárót hosszú bizonyítványval eljere felvesszük. Jelentkezés eljertől Kéttalmom u. 9.

FÉRFI fodrász segéd felvétetik, János u. 45. Darabán János

CIPÉSZSEGÉDET állandó munkára felvesszük Zsolnai Vendég u. 64.

TANULÓFIU (64)

TANULÓ fiút magasabb fizetéssel, jóházból felvesszük, Palinkás József fűszer- és csemegé üzlet Péterfia 42-44. —64-513

TANULÓT felvesszük. —Kusza borkereskedő, Kossuth utca 25.

TANULÓNAK jó fiút felvesszük fizetéssel. Mézeskalásosmester, Széchenyi 81. —64-682

POLGÁRIT vagy nyolc elemít végzett fiút tanulóknak felvesszük, Vámosi papírkereskedés, Színház átjáró. —64-658

JÓMEGJELENESÜ négy középiskolát végzett tanuló szeptember 1-re felvesszük. Jelentkezni lehet Kontsek László cégnél Hatvan u. 6. —646

KÁRPITOS tanuló kosztra vagy fizetéssel segédet felvesszük Baranyai kárpitosmester, Rákosi J. u. 3. —64-796

ÜGYES fiút férfiszabó tanulóknak felvesszük —Zombor Széchenyi 5. —64-1454

ASZTALOSTANULÓT fizetéssel felvesszük Vigkedv Mihály u. 8. —64-1543

ASZTALOSTANULÓK felvétetik Balint Sándornál Csapó 25. —64-856

GYERTYA gyárba, jó családból való fiú felvétetik, Jelentkezés hétfőn 8 óráig. Nap u. 4. —64-826

JÓCSALÁDBÓL lakatos tanuló magas fizetéssel felvesszük, Gyémánt, Helyves u. 1. —64-1461

EGY fiú tanulóknak felvétetik, Gyuró úrszabónál Rákosi Jenő utca 64-1479

TANULÓT fizetéssel azonnal felvesszük Bányai János úrszabóság, Rákóczi u. 7. —64-1474

EGY cipész tanuló felvétetik, Miklós u. 40. —64-854</

FŐZŐ mindenest felveszek elsejére, dr Deák, Svetits bérház, II. e. 31-16

ÜGYES mindenest elsejére felveszek. Hatvan u. 6. II. lépcső 1. em. 20. 30-1516

FŐZÉSHEZ értő mindenest keresek szept. 1-re jó bizonyítvánnyal Vörösmarty u. 1. 30-6

MEGBIZHATÓ bent mindenest elsejére felveszünk Jókai u. 28. 30-1522

MEGBIZHATÓ mindenest szeptember 1-ére és tímarságba munkaleányok felvételnek Telegi u. 82. 30-873

MAGÁNOS úriasszony vidékre mindenest keres. Csapó u. 22. szám, I. emelet, hétfőn délután három óratól. 30-861

MINDENES leány jelentkezhet elsejére Húvelyes 6. alatt, vasárnap háromtól. 30-1480

FIATAL nem főző mindenest leány elsejére felvétetik. József kir. hg. utca 31. 30-1458

FIATALABB bejáró takarítónő egész napra felvétetik. Sántha cukrász. 8-831

MEGBIZHATÓ bejáró egész napra felvétetik. Ajtó u. 21. 8-1438

BEJÁRÓ vagy bentlakó mindenest magas fizetéssel felveszek. Battyhány u. 17-19.

I. emelet 5. 8-1492

BEJÁRÓNÓT, megbizhatót, jó bizonyítvánnyal délelőtti keresek. Bethlen u. 31. 8-1500

BEJÁRÓNÓ 9-4 ig azonnal vagy elsejére felvétetik, reggelit, ebédet adok, öséf kir. hg. 46. Syrek. 8-1486

BEJÁRÓNÓ délelőtti felvétetik. Dák Ferenc utca 19. II. 9. 8-1490

BEJÁRÓNÓ felvétetik, különbejáratú bútorozott kis pincszobáért, napi 4 órai háztartási munka ellenében. Cim a kiadóban. 8-1429

RINDENES megbizható, ügyes bejárónót kosszítal, jó fizetéssel felveszek. Harsányi, Kut u. 1. (Lépcsőfeljárta) 8-1460

BEJÁRÓNÓ hetenként háromszor, félnapra felvétetik. Szalkai u. 3. 8-470

KOSZTNÉLKÜLI bejárónót keres idős házaspár szeptember 1-re fél napi (7 órától déli 12 óráig) munkára. Jelentkezés délelőtt 10 órától. Csapó utca 53. 8-507

SZEPTEMBER 1-re bejárónót keres jó bizonyítvánnyal egész napra, el látással Vojtovits, Miklós u. 15. 8-403

BEJÁRÓNÓ mindenest 1-re jó bizonyítvánnyal egész napra felveszek. Adorján, Arany János 31. 8-1456

BEJÁRÓ mindenest jó bizonyítvánnyal elsejére felveszek. Blaha Lujza u. 8. I. 3. Rendőrség mögött. 8-668

BEJÁRÓ leányt egész nap kosszítal felveszek. Kossuth u. 18. keresztépület. 8-723

BEJÁRÓNÓT azonnalra, vagy elsejére felveszek. Homok u. 32. 8-727

MEGBIZHATÓ bentlakó, bejáró mindenest elsejére felveszek. Piac u. 64. keresztépület. 8-712

BEJÁRÓT jó bizonyítvánnyal keresek elsejére Nyomtatás u. 15. 8-697

MINDENES, bentlakót vagy bejárónót, egész napra kosszítal elsejére felveszek. Szent Anna u. 22. Friedmann, I. em. 8-771

BEJÁRÓNÓT keresek délelőtti 4 órai munkára szeptember elsejére. Jelentkezés: Szigligeti u. 5. sz. 8-757

BEJÁRÓNÓT reggel 8-tól 16-ig elsejére felveszek. Beresényi 26. 8-1518

BEJÁRÓNÓ délelőtti felvétetik Kálvin tér 3. I. e. kapu alatt jobbra. 8-1489

BEJÁRÓNÓ azonnal felvétetik. Dr. Révész Piac utca 77. 8-8

BEJÁRÓLEÁNYT felveszek püspöki palota, első kapu, harmadik em. 6 ajtó. 8-1396

BEJÁRÓNÓT egész napra felveszek. Tóth, Fűrdő u. 5. 8-1393

BEJÁRÓNÓT elsejére felveszek. Propper, OTL bérház, III. e. 52. 8-1398

MINDENES szobaleányt jó bizonyítvánnyal felveszek. Simonyi út 27. sz. 8-1477

FIATALABB bejáró takarítónő egész napra felvétetik. Sántha cukrász. 8-831

MEGBIZHATÓ bejáró egész napra felvétetik. Ajtó u. 21. 8-1438

BEJÁRÓ vagy bentlakó mindenest magas fizetéssel felveszek. Battyhány u. 17-19.

I. emelet 5. 8-1492

BEJÁRÓNÓT, megbizhatót, jó bizonyítvánnyal délelőtti keresek. Bethlen u. 31. 8-1500

BEJÁRÓNÓ 9-4 ig azonnal vagy elsejére felvétetik, reggelit, ebédet adok, öséf kir. hg. 46. Syrek. 8-1486

BEJÁRÓNÓ délelőtti felvétetik. Dák Ferenc utca 19. II. 9. 8-1490

BEJÁRÓNÓ felvétetik, különbejáratú bútorozott kis pincszobáért, napi 4 órai háztartási munka ellenében. Cim a kiadóban. 8-1429

RINDENES megbizható, ügyes bejárónót kosszítal, jó fizetéssel felveszek. Harsányi, Kut u. 1. (Lépcsőfeljárta) 8-1460

BEJÁRÓNÓ hetenként háromszor, félnapra felvétetik. Szalkai u. 3. 8-470

KOSZTNÉLKÜLI bejárónót keres idős házaspár szeptember 1-re fél napi (7 órától déli 12 óráig) munkára. Jelentkezés délelőtt 10 órától. Csapó utca 53. 8-507

SZEPTEMBER 1-re bejárónót keres jó bizonyítvánnyal egész napra, el látással Vojtovits, Miklós u. 15. 8-403

BEJÁRÓNÓ mindenest 1-re jó bizonyítvánnyal egész napra felveszek. Adorján, Arany János 31. 8-1456

BEJÁRÓ mindenest jó bizonyítvánnyal elsejére felveszek. Blaha Lujza u. 8. I. 3. Rendőrség mögött. 8-668

BEJÁRÓ leányt egész nap kosszítal felveszek. Kossuth u. 18. keresztépület. 8-723

BEJÁRÓNÓT azonnalra, vagy elsejére felveszek. Homok u. 32. 8-727

MEGBIZHATÓ bentlakó, bejáró mindenest elsejére felveszek. Piac u. 64. keresztépület. 8-712

BEJÁRÓT jó bizonyítvánnyal keresek elsejére Nyomtatás u. 15. 8-697

MAGÁNOS idősebb úri háztartásának vezetőjére középkorú tisztességes nőt keres szept. elsejére. Rákóczi u. 51. 4-800

MOSNI, vasalni, takarítani házhöz megyek. Tóth Ilonka Csokonai u. 15. 3-1433

FIATAL mindenest leány idős házaspárhoz felvétetik, Korponai u. 4. 3-1397

MEGBIZHATÓ komoly ápolónő privát beteg-egymegy. Cim a kiadóban. 3-1483

FIGYELEM! Őszi, téli szövetek érkeztek. Olcsón készítek ruhákat. Tegdes, püspöki palota 33-1996 11. 20.

CIANÓZ vizsgálat, szisztelettel felméréssegel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. veres-templomnai 606 11 4

TÖRÖTT gramofonlemezért 2.50-ot fizetek. Villanykörte csere 30 fillér. Biró Hunyadi u. 22. sz. 67-33 11 20

CIANOZTASSON Csaia cianozo vállalat Lakásvizsgálatok teletességei Rákóczi u. 9. telefon: 14-27 szám 67-269 10. 13

SIRKOVÉK, műköből es termésköből, mészsalak gyomolcsók részere es pirotsalak, kertj utakra kaphatók a debreceni műkogyárnál. Fűrdő u. 2. sz. 67-279 vv

SZORME bundákat javítok, alakítok, festek. Veszek, eladok. Kóváry szücsmeister, püspöki palota 1. 31. 593 1. 31

DIASZNALI orakat veszek, javítok eladok. Schiffmann Vendég u. Kisállomásnál. 1792 1. 3

BETON, vagy téglakutak készítését, tisztítását, vidéken is vállalom. Dobay, Miklós u. 11. 67-465

TETŐFEDEST palával, cseréppel, kátránypapírral vállal Bulyovszky, Kossuth 13. 67-578

SZEP olcsó bútorot akar vásárolni, fáradságát ne sajnálja. Butorüzletben megtalálja. Eötvös 66. 67-605

KERES 150 darab seretésre beszerződést. Lóden posztógyár (hadifüzem). Budapest, Albert falva. Értekezni: Mikó Lászlónál, Debrecen, Ferenc József út 4. 67-706

BURKOLÁSOKAT palalemezekkel, asztalok, pultok, konyhaszekrények, falburkolásokat, fayenca, padló cementlappal és parkettel vállal Bulyovszky, Kossuth u. 13. telefon: 67-39-69. 67-1485

LAKODALMI és más alkalmi főzést a mai kornak megfelelően vállalom. Cim a kiadóban. 67-1498

VILLANSZERELÉST javítást válllok, veszek porszívót, gramofont, lemezeket, segédmotort, kerékpárt rossz gumikkal is. Soltész, Kálvintér 2. 67-144 10 31

NYEREG eladó 2 drb. bock és prices. Vörösmarty u. 1. 36-7

UZLETI KEREJLET (66) VESZÉK használt ruhát, bútor, varrógépet, minden ingóságot, hívásra jövök. Farkas Pál, Battyhány u. 15. 66-747

BOROSHORDÓT újat és használtat, táposókádát, szőlőprést, veszek, eladok. Nap 4. Tel.: 32.38. 66-794

UMOLCSÓI napi aron vásárol Szaplonczyayné konzervüzem Acél u. 9 66-1580 9 13

TOLLAT legmagasabb napiáron vesz Hangya tollgyűjtő telep. József kir. herceg u. 71. 66-1903 vv

VASESZTERGA-PADOT, marógépet, osztofejet, hengercsiszoló, szerszámgépet, varrógépet, kerékpárt, gramofont veszek, javítok. Király, Royal épület. 66-763

DIAK TELJES ELLATASRA (19) TISZTVISELŐ családnál két egyetemista vagy főiskolás részere bútorozott szoba étkezéssel szeptember 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 12-598

ZSIDÓ úri családnál teljes ellatást keres orvosnövendék. Telefon: 19-76. 12-820

ÉLET diákat külön szobába teljes ellatásra természetbeni hozzájárulással elválllok. Honvéd 33. 12-1394

OZVEGY urino közepiskola leányokat teljes ellatásra elválllok. Zoldfa u. 17. 12-1537

ELELMISZER, ITAL (18) MÉZET adok cukorért, hétfőtől. Telefon 18-737

KITÜNŐ tokaji borok Bulyovszkyne tályai pincészetéből 1937 es 4.80 ért, édeskés 5.80-ért kaphatók Csapó 8. 18-1401

ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19) ARANYAT ezüstneműt ékszereket, napi áron vesz Takács Sándorné. Piac u. 56. 19-1872 11. 17

ARANYAT, ezüstöt, briliánsat ékszert napi áron veszek, Szelecsényi, Sas u. 2. 19-495 11 27

MIELŐTT arany, ezüst, briliáns ékszert eladja, mutassa meg Szelecsényi óra és ékszerkereskedőnek, Sas u. 2. 19-1857 9. 3

RÉGI ékszereket, ezüstöt, briliánsat, magas áron veszek Ékszer javítás, Pollák aranyműves, Hatvan u. 2. 19-527 11. 29.

OKTATÁS (56) DR NAMÉNYINÉ gyorsíróiskolájában, gépíróiskolájában állandó tanfolyamkezdés Bathyhány u. 1. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Debreceni tankerületi királyi főgazgatói engedély száma: 6475/1941-42. 785 9. 26.

VIZSGÁRA (gimnázium polgári), eredményesen előkészít tanárnő, Werbőczy u. 4. III. 5. szám, telefon: 34-77. 56-709

ZONGORÁRAKAT adok, gyakorolni lehet, Ujkert Lehel utca 45. 56-804

PENZ (57) ELCSERELNEM egy szoba, előszoba, s konyha, spájzos lakószobát hasonlóval, vagy kétszobással, Mészana u. 7. sz. 57-278

TARS (61) FORGALMAS helyen saját házamban - tágas üzemeltetési lehetőséggel és jelentős tőkével rendelkezem, öskerszertény vagy üzemeltetési célemmel tételre irásbeli ajánlatot kérek „Ipari vagy kereskedelmi vállalat” jellegre a kiadóban. 61-559

SZATOCOS üzletéhez pénzes társat keresek. Cim a kiadóban. 61-648

TÁRSULNÉK közve-működéssel élelmiszer eladáshoz tőkével. Cim a kiadóban. 61-775

HAJDUMEGYÉBEN üzlethez társat keresek, 5-6000 pengővel. Lehet nő is. Ki a szórakozást kedveli. Pénz biztosítva. Lakási adok. Cim a kiadóhivatalban 61-762

TÁRSAT keresek stráf-kocsizóhoz. Debrecenből Nagykároly felé. Tótnó Rakovszky u. 11. 61-758

FÜSZER és élelmiszer-egedélyemhez pénzes társat keresek. Keresztyén jellegre a kiadóban. 61-818

NŐI szabóesetr társat keres, vagy varrodát vezetését vállalkoz. Mester jelleg. 61-1470

ÖTVEZÉREK pengővel csendes társként belemek komoly üzlethez, üzembiz vagy vállalkozást. Részletes ajánlatokat „Elsőhelyi ingatlan fedezet” jellegre a kiadóba kérek. 61-870

JÓ vevőkörrel rendelkező konfekcióüzem tőkés társat keres. Cim a kiadóban. 61-1541

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, CÉP (7) PORSZIVÓ gramofon, lemegek vétele, köcsönzés, veszek motort, kerékpárt, varrógépet, Soltész, Kálvintér 2. 7-144 10. 31

VARRÓGÉPEKÉRT magas árat fizetek. Ajánlatok sürgősen H. Szoboszló, Kigyó u. 17. Kertész. 544

CSEPEL motor jó állapotban, autó töltő dinamó olcsón eladok. Nyilastelep, Fancovics u. 40. sz. 7-525

VILLANYMOTORT 0.8-1 lóerőig 220 voltost 42 periódusú, megvételre keresek, Ujvárosi Kálvintér 13. I. 7-634

JÓKARBAN lévő varrógép eladó, Irén-utca 22. 7-628

FÉRFI kerékpár kitűnő állapotban, békebeli gumikkal eladó. Jókai 3. 220 V. 1.30 HP 1. r. motortomat hasonló 110 voltossal elcserelem, Csapó utca 67. 7-662

CSEPEL motor, üzembiz, jó gumikkal, 700 pengőért eladó. Nagyváthi, Kossuth u. 29. 7-731

ELADÓ egy jó strapa kerékpár, jó gumival, Hangyás u. 21. Nyulas. 7-727

ELADÓ egy használt külső gumí, versenykerékpárra, Magoss Gy. tér 9. földszint jobbra. 7-721

PUCH motorkerékpár 250-es, kitűnő állapotban eladó. János u. 45. 7-716

EGY sport oldalkocsi 200 pengőért eladó. Ugyanofé szekrény, s konyha asztal, két székel. Nyil u. 140 7-717

ÜZEMKÉPES oldalkocsi motorkerékpár jó gumikkal eladó. Hónig-Böszörményi út 49. 7-777

ELADÓ jókARBAN lévő férfi kerékpár békebeli gumikkal, Táltos u. 23. 7-1498

JÓKARBAN lévő kis Singer varrógép eladó. Széchenyi 49. cipésznel. 7-791

NAGY Singer gép, körforgós, szabónak és cipésznek is felsőrést tűző nő. Beresényi u. 22. 7-1491

ELADÓ jókARBAN lévő kerékpár, Kigyó u. 40. 7-1431

EGY jókARBAN lévő kerékpár, Kigyó u. 40. 7-1431

ELADÓ 5 lóerős nyersolajmotor, egy tonnaszigor, vörösrézűst. Lónyay 19. 7-1542

ELADÓ férfi kerékpár, Rakovszky u. 18. 7-766

ELADÓ Szabó Kálmán u. 56. sz. alatt kevés fogyasztású, kitűnő állapotban lévő 175 köbcen-tis Zetka motorkerékpár. Megtekinthető bármely időben ugyanott. Hihetetlen olcsó áron. 7-1437

CSEPEL Turán egy jó kARBAN lévő női kerékpár eladó. Eötvös utca 69. 7-1554

ELADÓ 2+1-es modern, hálózati rádió, Hatvan u. 6. házfelügyelőnél. 58-582

ELADÓ egy modern világvéve szuper rádió, Hangyás u. 21. Nyulas. 58-726

TELJESEN új Standard 3+1 rádió és egy Kálor kályha eladó. Dévai u. 9. vágóhidnál. 58-713

ORION 3+1 szuper rádió eladó. Sarok u. 8. 58-1422

RÁDIÓ 2+1-es alkalmi áron eladó. Arpad tér 31. 58-874

MODERN rádió jóhangú olcsón eladó. 2 darab 8 hónapos stúdió. Gyepű sor 50. Családi házak. 58-867

TELEFUNKEN 2+1 rádió eladó. Kút u. 112. 58-1442

HORDOZHATÓ rádió keresek megvételre, könnyű kivitelben, Rákóczi u. 5. keresztépület. 58-862

ELADÓ 2+1 rádió, Papp István u. 13. 58-1495

13+1-es gyári rádió egy férfi és női kerékpár eladó. Csapó u. házfelügyelő. 58-1494

ELADÓ 3+1. Telefunkent rádió. Szoboszló Papp István u. 5. szám, Homokkert. 58-1488

HANGSZER (28) JÓHANGU rövid zongorát keresek megvételre. Ajánlatokat „Zongora” jellegre a kiadóba kérek 28-394

ZONGORA hangolási munkát, kitűnő képzettséggel válllok Vargyas Nap u. 17. vidéken is. 28-624 5. 3.

ZONGORA, planinó, harmonium eladó. Zongorát veszek, javítok, cserélek, Tanczer, Battyhány u. 1. 28-519

JÓHANGU régi zongora eladó. Csokonai u. 39. 28-431

TANGÓHARMONIKA 12 B eladó, Borz u. 5. 28-583

ZONGORA, kitűnő hangú, hosszú, bérbeadó - Garay 19. 28-651

TANGÓHARMONIKA 120 basszusos, 41 billentyű, 2 violín és 1 basszus váltó, eladó. Hadhazy u. 3. III. ajtó. 28-808

LANG HANGU N KAT keresek máskor re. Cim a kiadóban. 28-1478

SUNDA cimbalom eladó. Eötvös 102. 28-1412

ZONGORA szállítást vállal és szakszerűen vez. Léval, CSAP U. 88 A szives megkereséseket a délutáni órákban mindig előre kérem eszközölni. 28-1523

JÓHANGU planinó keresek bérbe Kiss Testvérek, Dák Ferenc utca 14-16. 28-1549

ZONGORA bécsi, remek hangú, kitűnő állapotban eladó. Hadhazy utca húsz. DEAC sporttelepénél. 28-1557

FIGYELEM! Saját készítményű modern könyvhaberendezések, festett hálók, kombinált szekrények olcsón eladók. Arany János u. 1. 7-178

NINCSEN fényes kártyakutak, bútor, olcsón adunk, Piac u. 71. szám, udvarban, Brilline. 9-1381 10 4

HASZNÁLT bútorokat irodaberendezést vert-helmkasszát, üzletberendezést magas áron veszek, Veró, Csapó u. 10 sz. 9. 10. 1971

MODERN háló és konyhaberendezések állandóan raktáron, Megrendeléseket válllok, pontosan szállítok, Ujfalussy Sándor, Bethlen u. 56. 9-1470 9. 11

EBEDLOSZÉKRENY magas, kifogástalan állapotban eladó, Bethlen utca 10. 9-535

ÁLLÓ őrösztal, használt, olcsón eladó, Adorján, Arany János 31. 9-1458

SÖTÉT keményfa kombinált haszababútor eladó, Lónyay utca 18. 9-616

ELADÓ egy közepesnyerges és egy csillár, Burgundia u. 17. 9-621

SAJÁTKÉSZÍTMÉNYŰ konyhaberendezések, festett hálók, kombinált szekrények raktáron. Arany János u. 1. udvarban. 9-645 11. 29

EGY modern konyhaszekrény, egy gyermekágy matraccal eladó, Rakovszky u. 19. 9-624

FONOTT kerti székek két függőnyű eladó, Barany u. 24. 9-618

HASZNÁLT poltrós hálószoba bútor eladó. Nap u. 12. 9-748

ANTIK biedermeier szalon garnitúra eladó telefon: 16-07. 9-707

ELADÓ két réz villanycsillár, egy mahagóni falkarnis, Vörösmarty u. 1. 9-836

HÁLÓSZOBABÚTOR tüzhely, stb. eladó. Ertekezni lehetöleg vas

FEKETE ebédlő bútor eladó. Deák Ferenc u. 19. sz. II. 9. 9-1491

ATADÓ ÜZLET, VÉNDÉGLŐ (6)

ELADÓ korcsma jömenetelű házzal együtt tíz éve fennálló, elköltözés miatt, Pósa utca 27. 6-799

KIADÓ ÜZLET, MŰHELY, RAKTÁR (41)

JÖMENETELŰ kovácsműhely szerszámmal együtt kiadó, Monostorpályi-út 28. 41-612

HÁROMSZOBÁS

teljes komforttal, új épületben kiadó. Érdeklődni: Hadházi u. 43. 43-1502

KIADÓ LAKÁS HÁROMSZOBÁS (45)

EGY szoba, konyha lakásomat elcserélem hasonlóval. 2-es honvéd huszárezred u. 24. 53-1430

ELCSERELNEM

szoba, konyha lakásomat elcserélem hasonlóval, vagy 2 szoba, konyhával lakással, Kút u. 1. 1. ajtó. 53-1482

ELCSERELNEM

szoba, konyha lakásomat elcserélem hasonlóval, vagy 2 szoba, konyhával lakással, Kút u. 1. 1. ajtó. 53-1482

ELCSERELNEM

szoba, konyha lakásomat elcserélem hasonlóval, vagy 2 szoba, konyhával lakással, Kút u. 1. 1. ajtó. 53-1482

ELCSERELNEM

szoba, konyha lakásomat elcserélem hasonlóval, vagy 2 szoba, konyhával lakással, Kút u. 1. 1. ajtó. 53-1482

ELCSERELNEM

szoba, konyha lakásomat elcserélem hasonlóval, vagy 2 szoba, konyhával lakással, Kút u. 1. 1. ajtó. 53-1482

ELCSERELNEM

szoba, konyha lakásomat elcserélem hasonlóval, vagy 2 szoba, konyhával lakással, Kút u. 1. 1. ajtó. 53-1482

ELCSERELNEM

szoba, konyha lakásomat elcserélem hasonlóval, vagy 2 szoba, konyhával lakással, Kút u. 1. 1. ajtó. 53-1482

ELCSERELNEM

szoba, konyha lakásomat elcserélem hasonlóval, vagy 2 szoba, konyhával lakással, Kút u. 1. 1. ajtó. 53-1482

HÁROMSZOBÁS olcsóbéru komfortos kertjű lakásomat Szent Anna utca végén, villamos megállónál elcserélném belvárosban 3-4 szobás komfortossal, Adorján, Plac 83. 53-1459

KETTŐSZOBÁS

összkomfortos budapesti lakásomat elcserélném debreceni 2-3 szobással, Burgundia 17. 53-622

ELCSERELNEM

2 szobás lakásomat keres magánazzal, ugyanott 8 hetes yorkshirei malac eladó. Apafi utca 16. 53-616

ELCSERELNEM

utcai szoba, konyha lakásomat komfortos vagy kétszobással, Rákóczi u. 27. 53-739

NAGYVÁRADI

szoba, konyha és speiz, lakásomat elcserélném Debrecenben hasonlóval. Erdéklődni lehet: Apafi u. 39. 53-633

UDVARRANYILÓ

szobám elcserélném egy szoba, konyhával Árpád tér környékén M. Pósa u. 1. sz. 53-1415

SZOBA, konyha spájz

szobák lakásom elcserélném hasonlóval. Keresztszegi u. 71. 53-1419

ELCSERELNEM

szoba konyhás lakásomat elcserélném hasonlóval, esetleg ház-mesteri lakással és ugyanott egy jókarban levő sportkocsi eladó. Mester utca 3. sz. keresztpéület. 53-1409

ELCSERELNEM

szép utcai egyszobás, előszobás lakásomat hasonlóval. Tóth rpád u. 64. 53-1484

EGY szoba, konyha

lakásomat elcserélem hasonlóval. 2-es honvéd huszárezred u. 24. 53-1430

ELCSERELNEM

szoba, konyha lakásomat elcserélném hasonlóval, vagy 2 szoba, konyhával lakással, Kút u. 1. 1. ajtó. 53-1482

ELCSERELNEM

szoba, konyha lakásomat elcserélném hasonlóval, vagy 2 szoba, konyhával lakással, Kút u. 1. 1. ajtó. 53-1482

ELCSERELNEM

szoba, konyha lakásomat elcserélném hasonlóval, vagy 2 szoba, konyhával lakással, Kút u. 1. 1. ajtó. 53-1482

ELCSERELNEM

szoba, konyha lakásomat elcserélném hasonlóval, vagy 2 szoba, konyhával lakással, Kút u. 1. 1. ajtó. 53-1482

ELCSERELNEM

szoba, konyha lakásomat elcserélném hasonlóval, vagy 2 szoba, konyhával lakással, Kút u. 1. 1. ajtó. 53-1482

ELCSERELNEM

szoba, konyha lakásomat elcserélném hasonlóval, vagy 2 szoba, konyhával lakással, Kút u. 1. 1. ajtó. 53-1482

ELCSERELNEM

szoba, konyha lakásomat elcserélném hasonlóval, vagy 2 szoba, konyhával lakással, Kút u. 1. 1. ajtó. 53-1482

BÜTOROZOTT szobát konyhahasználatra keres úriasszony. Ajánlatokat kiadóba „Edegy, ágy-nemű van” jellegre. 52-609

FIATAL házaspár

albérlésbe keres szoba, konyhás lakást, esetleg 1 nagy szobát a nagyalomás környékén. Varga Lajos kereskedő Vigkedvő M. 25. 52-801

BÜTOROZOTT szobát

azonnal kiveszek, kevés bútorral, ahol dolgozni lehet szabóságban egyedül, Honvéd u. 3. Kiss Imre. 52-845

ÉLETJÁRADÉKOT,

vagy teljes ellátást és gondozást biztosítok élet végéig annak az idősebb, egyedül álló hölgynek, vagy úrnak, aki 3-4 szobás, beköltözhető kertes házat ezért átadná, Ajánlatot „Ott-hon” jellegre a kiadóba kérek 52-825

VILLALAKÁST

lehetőleg központban 2 szobásat bérvéve. Villalakás, jellegre. 52-1456

FIATAL házaspár

keres 2-3 szobás lakást. Követendő díjak. Cím a kiadóban. 52-1427

BÜTOROZOTT szobát

fürdőszoba használatra keresek úri családnál. Címet „Nyugdíjas” jellegre. 52-635

BÜTOROZOTT SZOBA (10)

ÉKTSZEMÉLYES központi fűtéses, különbejárattal bútorozott szoba, fürdőszoba használatra, központban, szeptember elsejére kiadó. Megtekinthető 9-11-ig. Cím a kiadóban. 10-560

BÜTOROZOTT szoba

azonnalra íz. nő részére kiadó Honvéd-utca 58. 10-543

KIADÓ egy udvari

bútorozott szoba magános nyugdíjas embernek. Péterfia 25. 10-664

MAGÁNOSNAK

ágy-nemű nélkül bútorozott szoba kiadó, Varga u. 38. 10-686

BÜTOROZOTT szoba

kiadó 2 férfi részére ellátással is, Hétvezér 53. Vagongyárnál, 10-683

KIADÓ kis bútorozott

szoba, Meszera 10. 10-685

KÜLÖNBEJÁRATU

bútorozott szoba teljes ellátással is, szeptember 1-től kiadó. 10-644

BÜTOROZOTT szoba

kiadó, Csonka u. 6. 10-738

BÜTOROZOTT szoba,

esetleg teljes ellátással kiadó. Piac u. 58. II. e. 2-ik lépcső dr. Verő László. 10-710

CSINOSAN bútorozott

udvari szoba, teljes ellátással, szeptember 1-ére kiadó. Biró, Arany János u. 1 A. I. em. 10-749

KÜLÖNBEJÁRATU

bútorozott szoba kiadó. Csapó u. 18. II. e. 2. ajtó. 10-752

SZÉP parkettes nagy szoba kizárólag két úri nőnek 1-ére kiadó ágy-nemű nélkül. Rothermere u. 27. sz. 10-1459

CSINOSAN bútorozott

szoba, rendez férfi részére kiadó Széchenyi u. 10. hátul az udvarban. 10-1433

KÜLÖNBEJÁRATU

szobát keresek, csendes kisforgalmú irodának. Reich, Rákosi Jenő u. 8. félelelet 4. 10-1488

BÜTOROZOTT szoba

fiatalembernek kiadó, Arany János u. 30. 10-1465

EGY bútorozott szoba

kiadó, OTI bérház, földszint 54. 10-1484

KVÁRTÉLYOS

férfi iparos felvétetik. Simonffy u. 30. 2. ajtó. 10-1503

BÜTOROZOTT szoba,

szolid fiatalembernek kiadó. Bethlen u. 41. 10-1425

BÜTOROZOTT szoba

teljes ellátással 3 férfi személyre kiadó azonnalra. Péterfia 39. 10-1417

KIADÓ bútorozott

szoba két férfinak. Mester utca végén Csigekegy 11. 10-881

BÜTOROZOTT szoba,

fürdőszobával fiatalembernek kiadó. Arany János 15. 10-1462

KÜLÖNBEJÁRATU

bútorozott szoba, fürdőszoba használatra kiadó Lorántffy u. 3. jobbra. 10-1524

KÉTSZOBA

fürdőszoba, minden mellékkel, bútorozva kiadó. Cím a kiadóban. 10-1555

SSZÉPEN bútorozott

szoba kiadó. Simonffy u. 43. III. lakás. 10-1549

BÜTOROZOTT egyszobás

lakást mellékkel, ajánlatot „Nyugdíjas úriasszony” jellegre. 10-10

ELVESZETT (13)

ÚRNAPJÁN elhagyott „Missale” imakönyvet kérem a kiadóhatalomba beadni. 13-522

ELVESZETT egy üres

közpü arany mellő, f. hó 23-án. Megtaláló 100 P jutalmat kap. Demke 8-as szoba. 13-734

BECSÜLETES megtalált

ezüsten kérem, hogy elveszett irattárcámam levő, számára értéketlen irataimat Miklós u. 46. szám alá leadni sziveskedjen. A tárcát megtarthatja. 13-1479

ELVESZETT arany

karika fülbevaló a strandon. Megtaláló adja le jutalom ellenében, Benyáts, Rákóczi u. 7. 13-1499

EGY antik eszlár olcsón eladó. Telek u. 7. sz. keresztpéület. 68-1475

TEJHASZONRA

2 drb. tehén kiadó. Széchenyi u. 21. Értekezni hétfőn délután 68-1481

TEHENEKET tejhaszn

ért kiadok. kinek téli takarmánya van. Érdeklődni Erdős kocsmá, Bethlen u. 29. 68-1395

BÉKEBELI 3x2 méter

kirakatvédő napellenző olcsón eladó. Frenkel, Szalkai u. 6. 68-1497

FIKUSZ 3 méteres

eladó. Telek u. 56. 68-755

CSEREÜZLET (11)

SZAPPANNAK való zsirt szappanna pecserélek Pál János szappa nosmester. Köcsei u. 8. 634 11 19

DIÁKOT ellátással

válalzó család. Cím a kiadóba. 11-542

TAKARMÁNY csutkát

adok érett tehén trágyáért. Érdeklődni Domb u. 18. keresztpéület. 11-715

VETŐMAGOT cserélek

szőszösbükönyt, kopasz árpát, bükkönyrozsot, takarmányárpa, búza édes csillagfűt ellenében. Igás lovat, erős, fiatal igénytelen eladok. Rothermere u. 33. 11-840

ELCSERELNEM szivattyús

kút felszerelést keresek kútért. Harsányi Gusztáv u. 33. 11-483

LEPEDŐVÁZLAT

adok tengeriért vagy árpaért. Sesztina utca 4. Telefon: 39-63. 11-860

MELY világos gyermek

kocsi eladó. Barna u. 4. 27-563

MELY fehér gyermek

kocsi eladó, Homokkert, Sebess-utca 21. 27-509

EGY TELJESEN jó

modern sportkocsi eladó. Erőss Lajos u. 6. 27-671

EGY jókarban levő

mély gyermekkocsi eladó. Béke-utca 3. 27-675

EGY használt fehér

mély gyermekkocsi eladó. Zápolya u. 3. 27-746

EGY sportkocsi nagyon

jókarban eladó. Komáromi u. 7. 27-694

ELADÓ egy fehér mély

gyermekkocsi. Kossuth u. 73. sz. 27-756

EGY jókarban levő

mély gyermekkocsi eladó. Bujdosó u. 12. 27-793

HASZNÁLT és új egyenruhák régi anyagból eladók. Ferenc József út 4. szám. szabóműhely. 699-12

TÉLI kosztüm, bordó

színű, régi minőségű szandálcipő eladó. Blaháné u. 8. I. 3 Rendőr-ség mögött. 69-667

ALIGHASZNÁLT finom

fekete öltöny eladó József kir. herceg u. 67. 69-659

HASZNÁLT valódi seal-

bunda eladó. Megtekinthető Nagy József csúcs-nél, Szent Anna u. 3. 69-637

BÉKEBELI meny-

asszonyi fátyol, 250 m. hosszú koszorúval együtt eladó. Pandur u. 16. sz. vágóhídnál. 69-693

HASZNÁLT szőrmebundák,

csíkos, fekete nagy gallér, eladók. Kövályvári szűcsnél, püspöki palota 69-1473

ELADÓ fehér női

köpeny. Bethlen 5. 1. ajtó jobbra. 69-822

KÉT öltöny, jó állapot-

ban levő férfiöltöny eladó. Csillag u. 56. 69-1452

FIURUHÁK használt-

tak, 13-14 évesnek eladók. Varga u. 12. 5-ik ajtó. Értekezni a déli-életi órákban. 69-1476

ELADÓ finom férfi

szőrmé bélés, Böszörményi út 43. 69-1392

EGÉSZ finom szino-

king öltöny megbízható eladó. Simonffy u. 42. szabóság. 69-1519

GYERMEKKOCSI (27)

MELY világos gyermekkocsi eladó. Barna u. 4. 27-563

MELY fehér gyermek

kocsi eladó, Homokkert, Sebess-utca 21. 27-509

EGY TELJESEN jó

modern sportkocsi eladó. Erőss Lajos u. 6. 27-671

EGY jókarban levő

mély gyermekkocsi eladó. Béke-utca 3. 27-675

EGY használt fehér

mély gyermekkocsi eladó. Zápolya u. 3. 27-746

EGY sportkocsi nagyon

jókarban eladó. Komáromi u. 7. 27-694

ELADÓ egy fehér mély

gyermekkocsi. Kossuth u. 73. sz. 27-756

EGY jókarban levő

mély gyermekkocsi eladó. Bujdosó u. 12. 27-793

EGY jókarban levő üvegezett ajtó tokkal együtt eladó. Árpád-tér 16. 20-677

ELADÓ egyszárnyú

masszív tölgyfaajtó zárral és több ócska egyszárnyú vasalt ajtó. Péterfia 48. emelet. 20-681

KITÜNŐ állapotban

240x130 belmértű kétszárnyú tömör ajtó és 200x100 ki-benyitő ablak eladó. Tompa Mihály utca 6. 20-684

BONTÁSBÓL kikerült

vasgerenda, ablakok, eladók. Diófa u. 4. 20-601

VASREDŐNYÖS üzlet-

ajtó és kirakatok, jókarban levő eladó. Klapka-utca 28. Tűzérletkanyánál. 20-589

ELADÓ jó üvegajtó,

vasast deszkák, gerendák, Nyilastelep, Szarazi és Szent Gy